

ZO-KRANT NEGENDE EDITIE
VERKIEZINGSSPECIAL 2011

PROTEST!

Emile Roemer (SP)
**“2 maart wordt
een dag van
Nationaal Protest!”**

**Groningen kan de
doorslag geven in strijd
tegen kabinetsbeleid**

**Doe de Pro-Test
en win een
Protest surfshort**

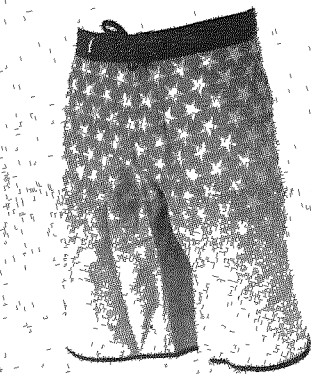
DOE DE PRO-TEST EN WIN EEN PRO-TEST SURFSHORT

Ben jij een PRO als het gaat om het bestrijden van het kabinetsbeleid van CDA, VVD en PVV? Of ben je een PRO als pleitbezorger van het kabinetsbeleid?

Waar ben je voor en waar ben je tegen? Een nieuwe missie in Afghanistan? Aanschaf van de JSF terwijl er massa-ontslagen worden voorbereid bij Defensie? Een villa-subsidie die door de huurders van doorzonwoningen wordt betaald? Een collegegeld van 10 duizend euro zoals inmiddels in Groot-Brittannië een feit is?

Doe de PRO Test, en kijk waar je staat. En of er reden is om op 2 maart deel te nemen aan de Nationale Protestmanifestatie die zich afspeelt in alle stemhokjes van Nederland, of dat je liever thuis blijft of het kabinetsbeleid steunt.

Kom snel naar www.sp.nl en doe de Pro-test. En maak meteen ook kans op een Protest surf short, voor als de kou weer uit de lucht is :-)

EMILE ROEMER: HET KABINET PLEEGT EEN ENORME AANSLAG OP ONZE BESCHAVING

Pagina 4

RENSKE LEIJTEN: ONZE ZORG KAN BETER EN GOEDKOPER

Pagina 7

SP-LIJSTAANVOERDER LIAN VEENSTRA

'HET GAAT NIET OM KRIMP, HET IS LEEGLOOP. DOOR VERKEERDE POLITIEK!'

Lian Veenstra: 'Doordrammen zonder naar feiten en argumenten te kijken, dat kenmerkt het Groningse provinciebestuur'

'Al jarenlang richt het provinciebestuur zich op een paar delen van de provincie. Dáár komen alle woningen, alle investeringen en alle voorzieningen. Nu lopen de andere gebieden leeg en zeggen ze dat we moeten leren leven met bevolkingskrimp. Hoe durven ze! Het gaat om leegloop door hun schandalige beleid.' Lian Veenstra (41) is moeder van twee kinderen en werkt als scholingsmedewerker voor de SP. Ze is tevens Statenlid uit Zuidbroek en voert op 2 maart de SP-lijst aan. 'PvdA en CDA maken er al heel lang een puinhoop van. Het roer moet om!'

Hoe gaat de SP het probleem van de krimp oplossen?

'Eén het gaat niet om krimp. De bevolking van de provincie als geheel neemt nog jarenlang toe. In sommige gebieden is leegloop, door gebrek aan perspectief. Dus moeten we daar perspectief gaan bieden. Twee de provincie heeft veel extra taken voor zichzelf bedacht. Wij zeggen stop daarmee en investeer de miljoenen die ermee gemoed zijn in de gebieden waar het 't hardst nodig is. En drie om echt perspectief te

bieden, moet iedereen meedoen: bedrijfsleven, woningcorporaties, zorginstellingen, noem maar op. De provincie moet al die instanties bij elkaar brengen.'

Wat is je de afgelopen jaren in Provinciale Staten het meest opgevallen?

'Het doordrammen van de gedeputeerden. Als ze iets besloten hebben, móet het doorgaan. Dan zijn ze blind en doof voor alle feiten en argumenten en zien ze alleen hun eigen gelijk.'

Noem eens voorbeelden.

'Neem de Blauwestad. Daar hebben de oogkleppen van de bestuurders geleid tot een financiële ramp. Of hun verzet tegen de plannen voor een outlet center en een Wereldbazaar langs de A7 naar Duitsland. Daar zijn uitgewerkte plannen voor die veel banen opleveren in een gebied met hoge werkloosheid. De ontwikkelaars vragen geen cent subsidie, maar het provinciebestuur geeft geen toestemming. "Het past niet in het provinciaal omgevingsplan" zeggen ze. Maar dat

plan is er toch voor de provincie? En niet andersom!'

Een actueel onderwerp is de mogelijke opslag van CO₂ in de bodem. Wat vindt de SP daarvan?

'Niet doen. Als je stopt met de bouw van de enorm vervuulende kolencentrales bij de Eemshaven heb je geen CO₂-opslag nodig. Het kabinet vindt dat het hier moet gebeuren, omdat er minder mensen wonen. Maar voor die opvatting is geen enkel draagvlak.'

GRONINGEN IS MÉÉR DAN DE EEMSHAVEN EN DE STAD

De héle provincie heeft recht op werk, huizen en voorzieningen. Dat is voor de SP inzet van de verkiezingen op 2 maart.

ONZE SPEERPUNTEN

VERSTERK DE ECONOMIE IN DE HÉLE PROVINCIE. NIET ALLEEN IN DE STAD EN DE EEMSHAVEN, MAAR OOK IN HET OMMELAND

Overall in de provincie zijn mogelijkheden om de economie te versterken en de werkloosheid terug te dringen. De provincie moet ze opsporen en zorgen dat ze benut worden. Bijvoorbeeld: toerisme in de Blauwestad, De Marne en Westerwolde, een outlet center en Wereldbazaar langs de A7 en het verbouwen en verwerken van hennepvezels in Oost-Groningen.

GA DE LEEGLOOP IN DELEN VAN GRONINGEN TEGEN DOOR DE MENSEN PERSPECTIEF TE BIJEN OP WERK, BEHOUD VAN VOORZIENINGEN EN EEN GESCHIKTE WONING

Leegloop zet een neerwaartse spiraal in werking. Minder mensen, daardoor minder voorzieningen en dus nog weer minder mensen. Enzovoorts

Huizen verkrotten en verpaupering ligt op de loer. Die ontwikkeling moet en kan gekeerd worden. Door fors te investeren in de regionale economie, in openbaar vervoer, in opleidingen en in voorzieningen en huizen in kleine kernen. De provincie moet ondersteunen bij deze zware opgave. Ook de inzet van gemeenten, bedrijfsleven, woningcorporaties, scholen en zorg- en welzijnsorganisaties is noodzakelijk.

BESLIS MÉT DE MENSEN, NIET ÓVER DE MENSEN

Het Groningse provinciebestuur is ver van de mensen af komen te staan. Met een afstandelijke houding, veel besloten vergaderingen en heel weinig echte betrokkenheid. Dat moet anders. De mensen die het aangaat moeten veel eerder en serieuzer bij de plannen betrokken worden, er moet meer samengewerkt worden met gemeenten en organisaties en de luxe bestuursstijl moet soberder.

STOP DE AANSLAGEN OP MILIEU, NATUUR EN LANDSCHAP

Dus geen kolencentrales, geen CO₂-opslag en zéker geen kernafval in de bodem. Maar wel terugdraaien van de grove bezuiniging op het milieutoezicht, betere bescherming van de natuurgebieden en karakteristieke landschappen, en stappen vóór in de ombouw naar duurzame en biologische landbouw.

Ons volledige programma 'Kop d'r veur. Een linkse vuist. NU!' is te lezen op: www.provinciegroningen.sp.nl. Het is ook te bestellen met een telefoontje naar (06) 3896 3417 of een mailtje naar: sp@groningen.nl

NIU NIEUW ST SP

2 Maart is een mooie dag om een helder protest te laten horen. U mag zeggen wie u de komende vier jaar in uw provincie moet vertegenwoordigen. En daarmee brengt u meteen een stem uit op de partij die u in de Eerste Kamer gaat vertegenwoordigen.

Weet u nog? Vier jaar terug was de SP de grote winnaar, in alle provincies. Maar andere partijen weigerden ons een kans om te gaan meebesturen en onze plannen uit te voeren. Dat was vooral een belediging voor de kiezers.

Nog nooit hadden zoveel mensen SP gestemd. En toch werd er niet naar hen geluisterd. Alleen dat al vraagt om een helder protest op 2 maart. Door meer dan ooit te zeggen: NU SP!

Ook is uw stem van groot belang voor de Eerste Kamer. Want 'de senaat' kan wetsvoorstellen van de regering tegenhouden als ze niet deugen. U weet dat de regering voor 18 miljard euro keihard wil bezuinigen, maar mensen en bedrijven met veel geld buiten schot laat. Pensioenen worden bedreigd,

de AOW-leeftijd gaat omhoog maar de bonussen voor bankiers blijven voortbestaan. Iedereen gaat inleveren, behalve de mensen die grote vermogens bezitten. Dat zijn er 1 op de 4. De onroerendzaakbelasting (OZB) gaat omhoog alsook het rioolrecht en zo meer, maar de vennootschapsbelasting voor multinationals gaat weer verder omlaag. Ambtenaren moeten eruit, maar de topsalarissen bij de overheid blijven de pan uit rijzen. Militairen worden ontslagen, maar de regering blijft koppig zeggen dat ze JSF-vliegtuigen gaat kopen - ook al is er geen vijand voor te vinden. De regering wil de huren extra verhogen, maar laat toe dat het grootste gedeelte van de hypotheekrenteaftrek naar de mensen met de grootste huizen en de hoogste inkomens gaat.

Als u 2 maart ook daartegen wilt protesteren, kunt u het beste SP stemmen. Die stem tikt gelijk door in de samenstelling van de nieuwe Eerste Kamer, waar we kunnen proberen om slechte plannen tegen te houden. Onze aanpak is voor iedereen duidelijk: goede wetten keuren we goed, slechte wetten keuren we af. Vriend en vijand zullen toegeven dat de SP niet sjoemelt. In de afgelopen vier jaar hebben we, door goed op te trekken met andere partijen, heel wat slechte wetten kunnen aanpassen of zelfs tegenhouden. We hielpen te voorkomen dat iedereen werd opgezadeld met een energiemeter, die ongevraagd allerlei privegegevens naar uw energiebedrijf zou doorsturen. We be-

reikten dat uw telefoon- en internetgegevens minder lang opgeslagen mogen worden. En we wisten tot nu toe te voorkomen dat al uw medische gegevens in een elektronisch dossier worden gestopt zonder dat er voldoende bescherming van uw privacy is gegarandeerd. We voorkwamen voorlopig dat de BTW op theaterkaartjes van 6 naar 19% ging. En de SP verhinderde het plan van de regering om de toeslag voor partners van 65-plussers ineens met 10% te korten.

Dus veel redenen om op 2 maart zeker uw stem uit te brengen en die voor twee te laten tellen. En als u SP stemt, krijgt u de garantie dat we u op 3 maart niet vergeten zijn en dat onze verkiezingsbeloften dan nog steeds gelden.

Veel kiezers zijn ontevreden over de wijze waarop de zittende politiek ze in de kou laat staan. Als dat ook voor u geldt, kan ik u alleen maar gelijk geven. Maar thuis blijven helpt niet. We zullen de krachten moeten bundelen om het huidige beleid van oneerlijke verdeling aan de kaak te stellen. Maak daarom van 2 maart een dag van protest, een dag om af te rekenen met oneerlijke politiek.

U hebt in ons een bondgenoot.
U kunt op ons rekenen!
NU SP!

Emile Roemer,
Tweede Kamerfractievoorzitter SP

JAN MARIJNISSEN
VOORZITTER SP

GEESTELIJKE ARMOEDE

Een poosje geleden was ik in het Concertgebouw van Amsterdam voor overleg over wat te doen tegen het plan van kabinet Rutte om 200 miljoen euro te bezuinigen op kunst en cultuur. Zo dreigen het Metropole Orkest, het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor in zijn geheel te worden opgeheven. Na wat tips gegeven te hebben over hoe het verzet georganiseerd kan worden, vroeg ik of ik een rondleiding kon krijgen. En dat kon.

Eerst maar naar de grote zaal. Deze zaal, die bijna vierkant is, behoort qua akoestiek tot de beste drie van de wereld. Hier staan de groten der aarde, hier klinken Mahler, Mozart en Bach, hier raken mensen in vervoering. Vanaf de plaats van de dirigent heb ik ooit het aanwezige publiek mogen toespreken. Dat was op een manifestatie tegen de opheffing van het Radio Symfonie Orkest. Na omzwervingen door de wandelgangen, andere zalen en cafés kwamen we in de catacomben waar de wereldberoemde artiesten hun heel eenvoudige kleedkamers vinden. We eindigden in de statige dirigentenkamer, de plek waar de beroemde dirigenten van het Concertgebouw orkest uit verleden, heden en toekomst zich terugtrekken. Ik vind het een eer dat ik het allemaal mocht aanschouwen, want ik loop over van bewondering voor de mensen die hier hun muziek spelen voor altijd volle zalen.

Wat moet er met je gebeurd zijn wanneer je in zo iets moois wilt gaan hakken? Ik begrijp het niet. Waarom kiezen voor de herrie van onnodige JSF-vliegtuigen, en dit afbreken?

Rutte, Wilders en Verhagen verhogen ook het BTW-tarief op alle kunst en cultuur met dertien procent naar negentien procent, het 'luxe-tarief'. Hier zit 'm, denk ik, de kneep. Het trio vindt kunst en cultuur luxe die je makkelijk kunt missen. Armoe.

AANPAKKEN EN DOORBIJTEN

Échte oppositie kwam de afgelopen jaren in de Groningse Staten eigenlijk alleen van de SP. En niet alleen met felle debatten, maar ook met eigen onderzoeken, massale acties en belangrijke conferenties.

SP-fractievoorzitter Emile Roemer kwam naar Groningen om de aftrap te geven van een grote campagne tegen de marktwerking in het openbaar vervoer die rampzalig uitpakt voor passagiers en chauffeurs. Onder druk van deze actie namen Provinciale Staten een SP-voorstel

aan om een onderzoek in te stellen naar het weer in gemeenschaps-handen brengen van het OV. Natuurlijk steunden we de buschauffeurs toen die staakten voor fatsoenlijk loon en beter vervoer. En we zetten ons vasthoudend in voor een OV-jaarkaart voor MBO-

studenten. Onze inzet leverde in ieder geval een oplossing op voor de MBO'ers met ouders met een minimuminkomen.

CONTROLE OP WONINGCORPORATIES

'Wie controleert de woningcorporaties?' Dat was de titel van een verhit debat dat we organiseerden over de volkshuisvesting. Een vervolg kwam in de vorm van een conferentie over de vraag 'Wie bepaalt wie wat bouwt?' Ons Grote Zorgdebat trok meer dan 150 belangstellenden en leverde een uitstekende discussie op over de stand van zaken in de zorg. We organiseerden conferenties met onder andere ondernemers, schooldirecteuren, vakbondsmensen en

Betalbaar en betrouwbaar openbaar vervoer is van levensbelang om Groningen vital en in beweging te houden. Hier start Tweede Kamerfractievoorzitter Emile Roemer op het Groningse hoofdstation een SP actie voor beter openbaar vervoer.

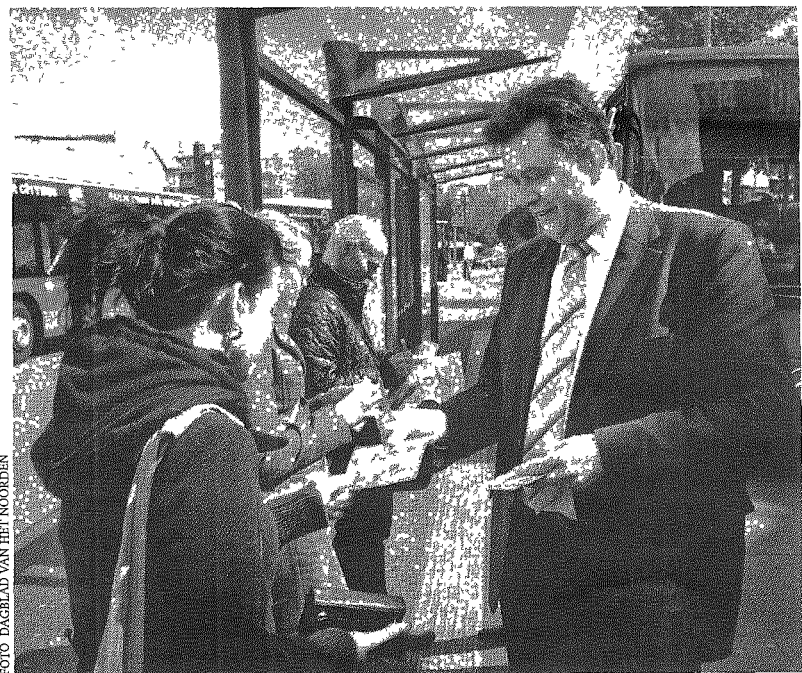

FOTO: DAGBLAD VAN HET NOORDEN

Emile Roemer: De SP accepteert niet dat mensen twee of drie banen moeten combineren om het hoofd boven water te houden.

'PAS NA 2 MAART TOONT DIT KABINET WARE GEZICHT'

Een kabinet dat graaiers met rust laat en mensen met een arbeidshandicap op zwart zaad zet. Nóg meer marktwerking, ten koste van gewone mensen die ijskoud moeten inleveren. Het onderwijs mag onder Rutte c.s. niets kosten en dus heeft de toekomst van Nederland geen schijn van kans. Maar SP-fractieleider Emile Roemer blijft optimistisch en strijdlustig: 'We gaan de barricade op en blijven met de beste ideeën komen.'

Hoe is het met je gemoeds toestand na een paar maanden kabinet Rutte?

'Zorgelijk. Zéér zorgelijk. Dit kabinet zet overal de botte bijl in. En dat heeft voor veel mensen dramatische gevolgen. Ondertussen presenteert Rutte een soort schijnpositieve verhalen waar niets van klopt. Beloofd waren drieduizend extra politieagenten, maar die komen er niet. (Zie kader pag 5, red.) Je mag op snelwegen 130 gaan rijden, maar dat kan nergens worden waargemaakt. Geld wordt overal vandaan gehaald, behalve bij de mensen die het echt kunnen missen. Een groeiend aantal mensen komt onder het bestaansminimum, de cultuursector wordt afgebroken, in de gezondheidszorg krijg je onderscheid tussen rijk en arm. Dit is zo'n enorme aanslag op onze beschaving.'

Maar gelukkig bewaakt gedoogpartner PVV ons sociale stelsel zoals door Wilders de kiezers is beloofd, nietwaar?

'Vergeet het maar! De PVV heeft alle sociale beloften van vóór de verkiezingen – zoals de AOW op 65 jaar houden, nee zeggen tegen de versoepeling van het ontslagrecht, het stoppen van bezuinigingen in de gezondheidszorg – nu al opgeven. Politieagenten, buschauffeurs, gehandicapten, ouderen en uitkeringsgerechtigden worden in de steek gelaten. Hardwerkende leraren, vuilnismanen en politieagenten krijgen er geen cent bij. En cultuur wordt voor gewone mensen onbetaalbaar. Alles wat belangrijk is voor een beschaafd land, wordt afgebroken. Daar doet de PVV volop aan mee. Die gedooft dat wat we in ruim vijftig jaar in ons land hebben opgebouwd, wordt verkwanseld. Alleen vanwege hun ene hobby zich afzetten tegen Marokkanen.'

Wat doet de SP daar tegen?

'Wij komen keer op keer met alternatieven, betere voorstellen, en staan vooraan bij alle protesten tegen rechts afbraakbeleid. We steunen postbodes die worden uitgebuit, studenten die hun beurs verliezen en gehandicapten van wie hun baan wordt afgepakt. We hebben het initiatief genomen voor de actie *Armoede werkt niet* met een grote startmanifestatie in Den Bosch, (zie pagina 10, red.) waar ook de vakbonden en de PvdA protesteerden tegen het bezuinigen op mensen met een arbeidshandicap. De oppositie zit dus wel op de rit.'

Ook in de Tweede Kamer?

'Daar werken we aan. We hebben bijvoorbeeld voor elkaar gekregen dat de topsalarissen bij de overheid worden beperkt en dat er minder geld wordt verspild aan het inhuren van dure bedrijven voor werk dat ambtenaren zelf kunnen doen. Ook moet dankzij ons elke trein voorzien zijn van toiletten. En als mensen in de bijstand van deze regering moeten werken voor hun uitkering, zullen politici met wachtgeld dat ook moeten doen – dat hebben wij afgedwongen. Kleine successen boeken we dus al, maar ik ga voor grotere resultaten, namelijk het stoppen van de uitverkoop van wat van ons allemaal is, zorg, onderwijs, openbaar vervoer, veiligheid, post, cultuur om maar eens wat te noemen. En voor de bestaanszekerheid en bescherming van mensen met

de laagste inkomens. Want het is wrang dat zelfs het minimumloon niet meer veilig is met dit kabinet, terwijl de villasubsidie – dus belastingaftrek voor miljoenenhypotheken – gewoon overeind blijft en de winstbelasting van grote ondernemingen zelfs nog verder wordt verlaagd.

Wij en andere oppositiepartijen vragen voortdurend aan dit kabinet om zijn aanpak te verduidelijken met cijfers. Om te laten zien wat hun beleid betekent voor de mensen. Maar antwoorden geven ze niet, ze rekken de boel. En straks na de Provinciale Statenverkiezingen op 2 maart laten ze hun ware gezicht zien. Dan gaat vanaf 3 maart niet de bijl, maar de kettingszaak in de sociale zekerheid. Het is aan ons om mensen te waarschuwen en steeds weer met betere voorstellen te komen.'

RUTTE C.S. LAAT DE KRITISCHE VRAGEN VAN DE OPPOSITIE LIGGEN TOT NA DE VERKIEZINGEN VAN 2 MAART

Drie keer heb je nu je zorg voor cultuur uitgeproken. Kom jij daar zelf nog wel eens aan toe?

'Ja, maar door de volle agenda minder dan vroeger. Laatst ben ik naar Trijntje Oosterhuis geweest in De Vereniging van Nijmegen. Dat was genieten!'

De vorige twee verkiezingen vielen voor de SP niet mee, is het lek boven?

'Ach, lek? Dat was even een dipje. Dat ligt alweer achter ons. Niet alleen binnen de partij is het enthousiasme enorm groot, maar ook daarbuiten. Het aantal leden stijgt weer. Bij de verkiezingen van *Beste Politicus van het Jaar* werd ik derde en vierde. Dus alle reden om er vol vertrouwen tegenaan te gaan. Bovendien hadden we een terugval bij de verkiezingen voor de gemeenteraden en de Tweede Kamer al voorzien. Veel mensen dachten dat het wel zou meevallen en zijn geschrokken van het resultaat waarvan dit kabinet de uitkomst is geworden. Zij krijgen 2 maart een herkansing.'

Wat hebben mensen aan een goed vertegenwoordigde SP in de Provinciale Staten?

'Elke stem voor ons is er één tegen dit kabinet. Want de Provinciale Staten kiezen op hun beurt de Eerste Kamer en daar kunnen we als oppositie besluiten van het kabinet en de Tweede Kamer corrigeren of terugsturen. Dus ten eerste is het van belang voor een krachtige oppositie. Ten tweede wil de SP bestuursverantwoordelijkheid, ook in de provincies, en daarvoor heb je een meerderheid nodig. Milieuzaken, wegen, openbaar streekvervoer zijn bijvoorbeeld bij ons in goede handen. In mijn eigen provincie, Bra-

bant, willen we bijvoorbeeld ten strijde tegen de enorme gezondheidsrisico's die megastallen meebrengen voor mens en dier. Hetzelfde geldt voor het vliegtuiglawaai rond Eindhoven. En meer in het algemeen: hoe meer invloed de kiezers ons geven, des te meer mogelijkheden hebben we om Nederland weer vooruit te helpen.'

Is deze keer linkse samenwerking haalbaar?

'In de provincies kunnen allerlei combinaties samenwerken. Maar deze verkiezingen zullen in het landelijke getrokken worden. Ik bedoel daarmee dat het uitdraait op de klassieke tegenstelling links-rechts, dus voor of tegen het kabinet. Daarom is linkse samenwerking nodig en ik vermoed dat die er gaat komen. Voor samenwerking heb je betrouwbare partners nodig en wij laten zien dat je goed met ons kunt samenwerken. De PvdA en de vakbonden weten sinds de grote manifestatie in Den Bosch dat het kan. En D66 of GroenLinks? Ach, zo'n tachtig procent van onze programma's lijken op elkaar, dus een brede linkse samenwerking is nog steeds heel goed mogelijk. Sterker nog, die is zeer noodzakelijk voor de toekomst van ons land.'

Waar haal je je werkplezier uit?

'Ik ben wel gewend in mijn functie van fractieleider, maar ik blijf het een hele eer vinden. De voldoening zit in het besef dat ik echt iets voor veel mensen kan betekenen. Ik vind het bijzonder dat ik elke dag na het opstaan aan de slag kan voor een beter Nederland.'

Heb je in de rusttijd veel bijgeleerd?

'Zeker. Op heel veel terreinen heb ik kennis vergaard door te luisteren naar anderen, te lezen, te studeren en op werkbezoeken te gaan. Je moet als fractievoorzitter van alle markten een beetje thuis zijn en anderen stimuleren om met ideeën te komen. Dus dan moet je wel weten waar het over gaat. Dat vind ik een leuk aspect van het werk, ik ben van nature leergierig. En het proces rond de kabinetsformatie was leerzaam. Het was voor mij de eerste keer. Ik heb geleerd me snel aan te passen aan de omstandigheden, na de verkiezingen wilden velen de SP behandelen als een partij die er niet toe doet. Blijf je dan stil zitten, dan word je inderdaad vergeten. Maar we hebben ons laten horen in debatten en met ideeën zoals het alternatief regeerakkoord.'

Nu ben je één van de populairste politici. Lijkt dat niet op de start van Jan Marijnissen; eerst pruttelend op gang gekomen en al gauw een smaakmaker in de Kamer?

'Die vergelijking gaat mank. Hij heeft dertig jaar aan een partij gebouwd. Hij begon met Remi Poppe in de Tweede Kamer, zij waren pioniers en moesten alles zelf ontdekken. Daarentegen heb ik altijd een partij om me heen gehad met veel ervaren mensen. Ik bouw verder op wat Jan en Agnes Kant hebben neergezet. Nu zie ik het als mijn taak om weer een stap verder te zetten, de SP moet een grotere partij worden met meer betekenis. Nu zijn er 140 afdelingen, dat moeten er 200

worden. Die moeten allemaal kwalitatief goed worden. Het doel daarvan is om regeringsverantwoordelijkheid te kunnen verkrijgen. Na dit negatieve kabinet zal een sociaal en optimistisch kabinet moeten volgen en dat kan er alleen komen met de SP.'

Ambities zat, heb je nog wel tijd om de mensen om wie het allemaal gaat te ontmoeten?

'Ja, want dat plan ik in. Drie dagen per week ben ik bezig met het werk in en rond de Kamer. Op de andere dagen ga ik het land in of komen mensen met hun verhaal naar mij. Vorige week was ik bijvoorbeeld bij de ondernemingsraad van Abott in Weesp. Dat is een farmaceutisch bedrijf waar het personeel nu hetzelfde mee maakt als destijds bij Organon en waar door een verkoopactie technologische kennis voor Nederland verloren gaat. De hele onderzoeksafdeling gaat dicht, ten koste van 500 mensen die hun baan kwijt zijn. Dan zie je weer de drama's die het gevolg zijn van de grote uitverkoop die we houden omdat we zo nodig alles aan de grillen van de markt moeten overlaten. Persoonlijke rampen voor mensen met gezinnen en hypotheeken die straks zonder werk zitten en een ramp voor Nederland als kennisland. Ik praat dan met mensen die het ene moment nog hart en ziel steken in de innovatie van onze technologie en het volgende moment als overbodig worden afgedankt. Soms wordt een persoonlijk verhaal me te veel. Ik sprak een vrouw met twee gehandicapte kinderen, die nu als jonge volwassenen allebei aangepast werk doen met behoud van hun Wajong-uitkering. Geen vetpot, maar ze kunnen het ermee redden en zelfstandig wonen. En daar zijn ze trots op. Eén van de twee gaat binnenkort trouwen. Ze vertelde me wat voor worsteling het was geweest om de goede scholen en faciliteiten te vinden voor beide jongens. Vanaf de kleuterschool altijd twijfel, terwijl begrip van de omgeving vaak ontbrak. Na twee decennia zorg en ploeteren, waren haar kinderen dan toch goed

DIT KABINET VERKWANSELT WAT NEDERLAND IN 50 JAAR HEEFT OPGEBOUWD

terecht gekomen. Had ze het eindelijk voor elkaar, totdat het nieuwe kabinet doodleuk aankondigde dat er een streep moet door de Wajong. Deze mevrouw stond me met tranen in de ogen te vertellen dat haar jongens straks bij haar thuis achter de geraniums moeten zitten, terwijl voor haar dan alle oude zorgen terugkomen. Dat raakt me. Maar motiveert me óók om er stevig tegenaan te gaan.'

Dit soort ontmoetingen vormen vast en zeker niet het enige wat je zwaar valt in dit werk.

'Dat klopt. Als fractievoorzitter is mijn werk nóg verslavender geworden, ik kan het niet van me afzet-

HOEZO 3000 POLITIEAGENTEN EXTRA?

Uit de regeringsverklaring: 'Het kabinet zorgt ervoor dat er 3000 extra agenten komen.' Even hadden politiemensen de hoop dat ze hun werk dankzij versterking beter konden gaan doen, na jaren te zijn afgeknepen. Maar ze kwamen bedrogen uit, want dit kabinet begon onmiddellijk na aantreding te goochelelen met cijfers en woorden. Toen SP-fractieleider Emile Roemer er lucht van kreeg dat er geen extra agenten zouden komen, voelde hij premier Rutte stevig aan de tand. In zijn woorden heette het nu ineens: 'Er zullen 3000 politieagenten meer zijn dan er zouden zijn geweest zonder dit kabinet.' Waar zat 'm de kneep?

In het vorige kabinet had PvdA-minister Ter Horst stevige bezuinigingen op de politie toegepast, die door dit kabinet onverkort werden overgenomen. Bovendien kampten veel korpsen met financiële problemen. De bezuinigingen en de ingrepen bij onder curatele staande korpsen leidden tot gedwongen ontslagen. Raadt u eens hoeveel? Juist... zo'n 3000. En dus was de conclusie van Emile dat er geen agent bij kwam. En Rutte maar draaien. Hij gaf niet volmondig toe dat er per saldo geen man of vrouw bijkomt. Maar Emile had het goed gezien. Dat heeft minister Opstelten uiteindelijk zelf moeten toegeven.

Emile moedigt de protesterende postbodes aan tijdens een demonstratie in Rotterdam

ten. Ik ben al niet zo vaak thuis. En zit ik dan een keer op de bank tv te kijken, dan weet ik vaak niet eens wat ik nou zie. In het achterhoofd ben ik dan altijd met een onderwerp bezig. Gelukkig hebben mijn vrouw en dochters dat wel in de gaten en dan trekken ze me erbij.'

Die werkverslaving is natuurlijk ook fruikend voor het tennis- en voetbalniveau in jouw woonplaats Samsbeek.

'Een tennisracket heb ik nooit meer in mijn hand. Ja, ja het niveau is gedaald (vette lach erachteraan). Maar kan ik een balletje meetrappen met mijn team, dan grijp ik die kans. Elke zaterdag staat de voetbaltas achterin de auto voor het geval ik eens op tijd terug ben. En daarna lekker met de jongens napraten. Over alles behalve politiek.'

Wat zeg jij tegen mensen die straks door de bezuinigingen onder het bestaansminimum komen?

'Dat ik dankzij hun persoonlijke verhalen nooit zal opgeven en tegen dit kille kabinet zal blijven vechten. De SP accepteert geen Amerikaanse toestanden waarbij mensen twee of drie onderbetaalde banen moeten combineren om het hoofd boven water te houden. En ik roep deze mensen op hun ervaringen naar de SP te sturen, per mail, per brief of telefonisch. Zodat wij zichtbaar kunnen maken wat er gaande is en daarmee dit kabinet kunnen

bestoken met argumenten waarom het anders moet. Rutte laat de grote graaiers met rust, maar zegt ijskoud dat mensen in de sociale voorziening teveel verdienen. Of neem de postbodes die per poststuk betaald krijgen. Zij moeten keihard werken om drie euro per uur over te houden. In een debat heb ik hem gevraagd of hij naast de Balkenende-norm een Rutte-norm zou willen instellen. De Balkenende-norm voor wat een ambtenaar maximaal zou mogen verdienen, hetzelfde bedrag wat de minister-president verdient. En de Rutte-norm kan dan staan voor wat iemand in Nederland minimaal betaald moet krijgen. Daar wilde hij niet aan. Over de postbodes zei hij dat ze maar beter hadden moeten onderhandelen. Hoe kunnen deze mensen onderhandelen?'

Dit kabinet heeft toch ook kunnen zien dat alles-aan-de-markt-overlaten leidt tot armoede en schade aan ons land? Verplaats je eens in je tegenstanders; hoe zouden zij denken?

'Ze zullen vast vinden dat het misgaat omdat we de markt nog niet genoeg zijn werk hebben laten doen. Het zijn de oogkleppen-fundamentalisten hun enige antwoord op de problemen die marktwerking voortbrengt, is nóg meer marktwerking. Waar wij vertrouwen op de mensen, vertrouwen zij op de markt. Zelfs als het gaat om zorg, onderwijs, veiligheid en andere basisbehoeften. En dat is blijkbaar een

geloof dat ik maar moeilijk aan het wankelen kan brengen.'

Wat kunnen we nog meer verwachten van de SP in 2011?

'We gaan verder met het organiseren van stevig verzet. De manifestatie in Den Bosch en het ondersteunen van postbodes en studenten was nog maar het begin. We blijven tegenvoorstellen indienen en alternatieven aanreiken, dus niet alleen maar protesteren. We willen bijvoorbeeld meer zeggenschap voor werknemers zodat bedrijven niet alleen naar de pijpen van aandeelhouders hoeven te dansen. Want dat heeft al teveel ellende veroorzaakt. We gaan ons er sterk voor maken dat iedereen de gezondheidszorg krijgt die hij nodig heeft. Goede zorg mag niet alleen maar beschikbaar zijn voor de mensen met een dikke portemonnee. En we willen voorkomen dat het onderwijs verder afzakt, we moeten echt snel de weg omhoog weer vinden. Het onderwijs is het fundament van onze toekomst. Wat wij hier de komende jaren mee doen, zal nog generaties lang echoen. Met dat besef gaan we in 2011 de barricade op.'

TEKST ANTHONIE VERMEER
FOTOGRAFIE BAS STOFFELSEN

VOLG EMILE EN ZIJN FRACTIE
OP WWW.SP.NL

EEN HELDENLUNCH IN DUDOK WIJ PIKKEN 'T NIET MEER

Hoezo 'in je eentje kun je geen verschil maken?' Moedige individuen bewijzen soms het tegendeel in hun verzet tegen uitbuiting en/of onbehoorlijk beleid van bedrijven of de overheid. Vier actievoerders vertellen in het Rotterdamse eetcafé Dudok over hun overwinningen terwijl ze op uitnodiging van de SP een vorkje pikken. De woorden *doorzetten* en *samenwerken* vallen veevuldig.

Helen Vereijken 'Met handtekeningen, enquêtes, informatie-avonden en acties heb ik bereikt dat buslijn 173 blijft rijden, tussen Eindhoven en Weert. Die zou opgedoekt worden. De buslijn is belangrijk voor mensen in meerdere dorpen op die route. En vooral voor oudere mensen die anders geïsoleerd raken.'

Christine Monk 'Ik heb samen met andere schoonmakers gestaakt en zo loonsverhoging, minder werkdruk en vooral respect afgedwongen.'

Gerard van Gils 'Met anderen heb ik voorkomen dat er CO₂-opslag komt onder een dichtbevolkte wijk met 30 duizend inwoners. Shell en de regering wilden opslag onder de grond, maar die is niet zonder gevaren, en het is geen oplossing voor het milieuprobleem. Met de stichting CO₂isNee hebben we de publieke opinie bewerkt, vooral in Barendrecht zelf.'

WEGGAAN? DAT KUN JE VERGETEN WANT WIJ GAAN DEZE STRIJD AAN

John Roest 'Door naar de rechter te stappen, en uiteindelijk naar het Europees hof, heb ik samen met collega's ervoor gezorgd dat werknemers in heel Europa beter beschermd zijn. Mijn werkgever, Heineken, had een bv-constructie bedacht, waardoor mensen bij uitbesteding heel gemakkelijk hun arbeidsvoorwaarden kunnen wor-

den afgepakt. Ten koste van een forse daling van het salaris. Volgens het Europees Hof mag dat niet meer. Ik leverde bijna zestig procent van mijn loon in en ik kreeg geen ploegtoeslag meer. Dat moet over de laatste zes jaar worden terugbetaald. Jammer is dat van de zeventig mensen om wie het ging, er een stuk of veertig zijn afgefallen. Die zagen het niet meer zitten. Dat werd ons ook gezegd door leidinggevend in de toekomst zullen jullie vanzelf wel weggaan. Wij hebben toen gezegd dat kun je vergeten want wij gaan deze strijd aan. Met resultaat dus.'

Christine 'Het gaat om volhouden. Natuurlijk twijfelden ook schoonmakers of we het gingen redden. We hebben negen weken moeten staken. De werkgevers hoopten dat we het op zouden geven. Ik dacht altijd: ga ik gewoon door, dan hebben de anderen er ook meer vertrouwen in.' **Gerard** 'Ook bij ons heeft 't lang geduurd. Bijna drie jaar. Er zijn natuurlijk mensen geweest die zeiden: we gaan het nooit winnen tegen Den Haag en het grote geld van Shell. Toen de regering de crisiswet misbruikte om provincie en gemeente - die tegen waren - buitenspel te zetten, werd dat een stimulans. Ik zei: Dit gaan we niet meemaken.'

Helen 'We pikken het allemaal niet meer. Ik zat elke dag te mopperen in de bus. Dan begin ik zelf maar, dacht ik. Ik ben eerst handtekeningen op gaan halen. Toen dacht ik: ik moet er een politieke partij bij betrekken. Ik was nog niet zo politiek geïnteresseerd, en ben eens gaan rondkijken op het internet naar partijen die zich sterk

De vier succesvolle actievoerders vlnr: John Roest, Gerard van Gils, Christine Monk en Helen Vereijken

JOHN ROEST (46) UIT LEIDEN

In verzet tegen: de verslechtering van loon en voorwaarden na een uitbesteding van zijn werk als kantine medewerker bij bierbrouwer Heineken aan Albron. **Zijn strijd:** zes jaar procederen, samen met FNV Bondgenoten. **De obstakels:** Heineken deed aanpak tegen John en zijn collega's [vanwege hun website www.bierkater.nl]. Begin 2010 werd hij door Albron op non-actief gesteld.

Het resultaat: John en zijn collega's winnen bij het Europees Hof.

HELEN VEREIJKEN (51) UIT LEENDE

In verzet tegen: het opheffen van de busverbinding Weert via Leende naar Eindhoven - lijn 173.

maken voor het openbaar vervoer. Dus kwam ik bij de SP terecht. Al snel had ik contact met toenmalig Kamerlid Paul Lempens uit Weert, en later met Emile Roemer, die toen in de Tweede Kamer woordvoerder verkeer was. Er werd een actie opgezet en binnen vijf dagen stond de grote SP-bus bij ons op het plein, en daar stapten uit Emile Roemer, Jan Marijnissen, Agnes Kant, Renske Leijten. 'Geweldig!' Er waren 400 mensen op het plein, één groot feest. Na een motie van Emile in de Tweede Kamer hoorde ik, na 14 maanden actievoeren, het goede nieuws: de bus mag blijven. Ik ben direct na de actie actief SP-lid geworden.'

Christine 'Ik ben ook lid geworden van de SP. Die partij staat honderd procent achter de schoonmakers, Tweede Kamerlid Sadet Karabulut was altijd aanwezig bij onze acties. Ik wist al snel heel zeker voor deze partij wil ik me ook inzetten.'

John 'Ik ben geen lid, maar de SP heeft veel aandacht voor ons gehad. Dat is grappig, want een van mijn collega's was bij de vakbond gaan werken, en die organiseerde ook de schoonmakers-acties. Hij stuurde ons foto's en daarop zag ik

Haar strijdmiddel: een enquête, handtekeningenactie en een manifestatie.

De obstakels: de NS eiste dat de buslijn zou verdwijnen, anders zouden zij de trein niet bij het nieuwe station in Maarheeze laten stoppen.

Het resultaat: bus 173 blijft rijden

GERARD VAN GILS (54) UIT BARENDRECHT

In verzet tegen: de ondergrondse opslag van CO₂ in Barendrecht. **Zijn strijdmiddel:** hij organiseerde de eerste protestwandeling, met de stichting CO₂isNee liet hij voortdurend van zich horen, en overlaadde de provincie met 1500 bezwaarschriften.

De obstakels: het vorige kabinet zette alles op alles om het erdoor te drukken.

ER ZIJN ALTIJD MENSEN DIE ZEGGEN: WE GAAN HET NOOIT WINNEN

Sadet Karabulut. Daar heb ik toen contact mee opgenomen, want ik wilde dat de politiek ook aandacht had voor onze zaak. Al snel was ik uitgenodigd op een SP-congres waar ik geïnterviewd werd door Jan Marijnissen. Nou, dan pikken de media het wel op.'

Helen 'Zo is dat bij mij ook gegaan. Als ik in mijn eentje was verdergegaan, en ik had de SP er niet bij gehad, dan was het nooit goed afgelopen. Het was net de steun die ik nodig had.'

Gerard 'De CO₂-acties hebben mij duidelijk gemaakt, dat als je wat wilt veranderen, dat je dan tegelijk de politieke route én die van protest moet volgen. En dan kom je uit op de SP. Mensen moeten weten dat

Het resultaat: de opslag is van de baan in Barendrecht.

CHRISTINE MONK (47) UIT ROTTERDAM

In verzet tegen: de uitbuiting van schoonmakers. Christine is zelf ook schoonmaakster bij het Erasmus Medisch Centrum in Rotterdam.

Haar strijdmiddel: samen met duizenden collega's maandenlang acties voeren en negen weken staken.

De obstakels: de werkgevers gaven lange tijd geen duimbreed toe.

Het resultaat: de schoonmakers kregen een loonsverhoging en veel respect in de samenleving. De actie won een internationale vakbondsprijs, die Christine in Japan mocht ophalen.

je altijd wat kunt doen. Weten dat je het de politiek en de grote bedrijven heel moeilijk kunt maken. Als je ze maar hinderlijk genoeg volgt.'

Helen 'Je bent niet machteloos. Gewoon beginnen. Val die mensen maar lastig, dat vinden ze heel vervelend, maar dan kun je zelfs in je eentje al heel veel bereiken.'

Christine 'Houd je geduld en werk samen. Met zijn allen zijn we sterk genoeg.'

John 'Door de crisis staat iedereen met beide benen op de grond. Je krijgt met acties heel veel goede reacties. De samenleving, dat zijn wij met zijn allen. De SP is niet een partij die het even voor je regelt, als je iets wil veranderen moet dat onderaan de samenleving beginnen. Wij vieren zijn daarvan het voorbeeld, van onderop beginnen en dan, met hulp van de SP of de vakbond, doorgaan tot het gaatje.'

SP-TWEEDE KAMERLID RENSKE LEIJTEN OVER ONZE ZORG 'WAT WIJ WILLEN IS BETER EN VEEL GOEDKOPER'

De regering van VVD en CDA zet de snoeischaar in onze gezondheidszorg. Gedoogpartner PVV staat er bij en kijkt er naar. De bezuinigingen zijn funest voor Nederland, want zegt de zorgspecialiste van de SP: 'Goede zorg alleen nog voor wie het kan betalen. En wie dat niet kan, die heeft pech.' Gelukkig kan het anders en beter.

Wat gaat er met de zorg gebeuren?

'Als de regering haar zin krijgt, wordt de zorg overgeleverd aan de markt en de zorgverzekeraars. De zorg zal alleen goed toegankelijk zijn voor mensen die het kunnen betalen. De gevulde portemonnee. VVD, CDA en PVV kiezen voor tweedeling.'

willen alléén voor pure zorgkosten betalen. Dat betekent dat mensen in zorginstellingen nu meens huur moeten gaan betalen.'

Nou en? Iedereen moet toch betalen om te wonen?

'Als je in een zorginstelling moet wonen, dan kies je daar niet voor en heb je dus niet de keuze om er-

miljard euro. Zij willen ondermeer aandoeeningen zonder ziektelast uit het basispakket halen.'

Ziektelast?

'Een aandoening zonder ziektelast moet je begrijpen als iets wat een ongemak is, maar waardoor je niet ziek in bed ligt. Je valt door zo een aandoening bijvoorbeeld niet uit-

talen. En wat nog erger is, zorgverzekeraars zijn niet verplicht je toe te laten. Dus juist de mensen die het 't hardst nodig hebben, zullen hun ziekte zelf moeten betalen. Zo komen we terecht waar we niet willen zijn: tweedeling in de zorg.'

Marktwerking zou toch beter en goedkoper zijn?

'Dat is de mensen verteld toen ze het ziekenfonds afschaften en marktwerking invoerden in de zorg. Sindsdien zijn de kosten voor de basisverzekering omhooggeschoten en het pakket dat je ervoor krijgt, is alleen maar minder geworden. Precies zoals de SP voorspelde. De winnaars van dit systeem zijn de ziektekostenver-

deelde onze kritiek op de marktwerking in de zorg, nu heeft zij die juist omarmd.'

Ze moesten vast compromissen sluiten...

'Dan zouden ze goede, nieuwe voorstellen moeten steunen. Maar dat doen ze ook niet. Een voorbeeld: het belang van de patiënt en de expertise van de arts worden steeds meer ondergeschikt gemaakt aan het maken van winst. Dus stelde ik in de Tweede Kamer voor om voor eens en altijd af te spreken dat de arts samen met de patiënt besluit over de behandeling, en niet bijvoorbeeld de zorgverzekeraar. Wat bleek? De PVV stemde tégen dit voorstel. Daar ben ik erg van geschrokken. Ook de PVV stelt het belang van de bedrijven die winst maken boven het belang van patiënt en arts.'

Maar is wat de SP wil wel te betalen?

'Wat wij willen is beter én goedkoper. Ter vergelijking: In de Verenigde Staten is de zorg al jaren in handen van winstmakende bedrijven. Velen zijn onverzekerd en raken bij ziekte hun huis kwijt. In Nederland geven wij niet meer dan twaalf cent op elke euro van ons nationaal inkomen uit aan zorg. In de VS is dat anderhalf keer zoveel! Dat slechtere, onmenselijke systeem is anderhalf keer zo duur.'

En wat is dan een goed, menselijk systeem?

'Stoppen met concurrentie op prijs. De patiënt en de arts bepalen samen wat de beste behandeling is. Zorg klemschalig organiseren. Maak zorgpremies inkomensafhankelijk en zorg ervoor dat de premie voor iedereen betaalbaar blijft. Mensen die meer verdienen, kunnen dan best iets meer premie betalen. Uit onderzoek blijkt dat mensen dit in grote meerderheid willen: goede zorg voor iedereen, en daar willen we best wat belasting voor betalen. En luister naar de mensen die werken in de zorg. Het Zorgonderzoek Nederland vroeg zorgwerkers waar zij besparingsmogelijkheden zagen. Die kwamen met heel veel geweldige ideeën. Het kabinet heeft daar niets mee gedaan.'

Moeten we wachten met deze plannen tot er een nieuwe regering zit?

'Nee, helemaal niet. We hebben de afgelopen jaren laten zien dat we veel voor elkaar krijgen als we demonstreren, in actie komen en het niet opgeven. Als veel mensen van zich laten horen, dan schrikken ze in de Kamer toch en zullen ze eerder met de SP meegaan. Daarnaast ga stemmen voor de Provinciale Statenverkiezingen. Zo kies je indirect de Eerste Kamer. Als de regering in de Eerste Kamer geen meerderheid heeft, kunnen slechte plannen worden tegengehouden. Dat is nu belangrijker dan ooit.'

TEKST: DIEDERIK OLDERS
FOTOGRAFIE: BAS STOFFELSEN

RENSKE HEEFT NOG VEEL MEER GOEDE IDEEËN VOOR ONZE ZORG:
WWW.SP.NL/ZORG

Renske loopt mee in een stille tocht tegen de eigen bijdrage GGZ, ook andere groepen patiënten en zorgwerkers kunnen op haar rekenen in de strijd tegen de bezuinigingen

Waar baseer je dat op?

'Kijk maar naar de kabinetsplannen. Zo is er het plan om de AWBZ op te heffen. Het kabinet wil de zorgtoeslag drastisch verminderen. De zorgpremies stijgen flink, en het kabinet doet daar niets aan. En het basispakket wordt nog verder uitgekleeft. Het eigen risico gaat omhoog.'

De AWBZ opheffen?

'Via de AWBZ betalen we langdurige ziektekosten die onverzekerbaar zijn. Bijvoorbeeld zorg voor gehandicapten en ouderen. Dit is een pareltje van onze samenleving, zodat we er zeker van zijn dat de mensen die langdurig zorg nodig hebben, dit ook krijgen. De regering wil deze gedeelde regeling nu onderbrengen bij verzekeraars die ieder voor zich verzekeren. Die

gens anders te gaan wonen. Deze mensen betalen een hoge eigen bijdrage die kan oplopen tot 1930 euro per maand. Drie van elke vier mensen in een zorginstelling wonen onder de armoedegrens. Die moeten nu ineens huur gaan betalen. Dat levert de regering 100 miljoen euro op.'

Er werd toch juist geïnvesteerd in ouderenzorg?

'Ja, en dat werd breed uitgemeten op televisie. Maar ze vertellen er niet bij waarmee dat betaald wordt, het afschaffen van de AWBZ, en de andere keiharde maatregelen.

Wat bedoelde je zojuist met uitkleden van het basispakket?

Het basispakket is voor iedereen verplicht. Het kabinet wil nu gaan bezuinigen daarop. Maar liefst 1,2

bij je werk. Deze visie is tekenend voor dit kabinet: ziekte is blijkbaar alleen erg als je economisch minder kunt bijdragen. Als je een aandoening hebt, waarmee je kunt doorwerken, dan moet je dus zelf de portemonnee trekken! Heb je bijvoorbeeld een vergroeiing aan je voet, waardoor je niet meer kunt sporten en pijn hebt bij het lopen, en je hebt een kantoorbaantje: zelf betalen als je eraan geholpen wilt worden. Want je kunt nog gewoon je werk doen.

Vergeet niet dat de vorige regering op het allerlaatst nog even snel flink bezuinigde op de zorg. Toen is bijvoorbeeld de tandartszorg voor jonge mensen tussen de 18 en 21 jaar uit het pakket gehaald.'

Dan neem je toch een aanvullend pakket?

'Veel mensen kunnen dat niet be-

zekeraars, afgelopen jaar maakten ze 1,2 miljard euro winst. Dat had ook aan zorg besteed kunnen worden. Net als de vele miljoenen die besteed worden aan reclames door zorgverzekeraars. Het kabinet gaat nu toestaan dat winstdelingen uitgekeerd mogen worden in de zorg. Het idee dat je consument bent in de zorg is fout. Als je een nieuwe tv wilt kopen, maar je vindt hem nog te duur, dan stel je je koop even uit. Als je ziek wordt, of een ongeluk krijgt, dan kun je je zorgaankoop niet uitstellen.'

Wacht eens, de PVV was het qua zorg toch eens met de SP?

'Wás, tijdens de verkiezingen. Want als je kijkt naar de kabinetsplannen die de PVV nu steunt, dan blijkt dat die verkiezingsbeloftes niet veel waard waren. De PVV

10X BETER

KABINET

ZORG

PLAN SP.

TWEEDELING

De zorgpremie gaat in 2011 minstens 100 euro omhoog. Maar het basispakket wordt uitgekleeft, de pil, antidepressiva en tandzorg gaan eruit. De zorgtoeslag wordt verlaagd, zodat midden- en lage inkomens erop achteruit gaan. De toegang tot goede zorg wordt afhankelijk van de dikte van je portemonnee. Ziekenhuizen mogen winst uitkeren aan private investeerders.

SOLIDARITEIT

De SP vangt hogere uitgaven aan zorg op door de zorgpremie inkomensafhankelijk te maken. Dan dragen de sterkste schouders de zwaarste lasten. Alle medisch noodzakelijke en maatschappelijk wenselijke zorg behoren we als maatschappij met zijn allen te betalen. Snijden op het basispakket leidt op lange termijn tot hogere zorgkosten. De SP kiest voor solidariteit.

ONDERWIJS

RIJKELUISVOORRECHT

Studeren wordt schulden maken. Het kabinet schaft de basisbeurs voor de masterfase af en wie extra studietijd nodig heeft, moet 3000 euro extra collegegeld betalen. Op het beroeps- en hoger onderwijs bezuinigt het kabinet 170 miljoen euro, dat is funest voor het volwassenenonderwijs. De salarissen van leraren worden bevroren. Op leerlingen met een stoornis of handicap wordt 300 miljoen euro bezuinigd.

FINANCIEEL DREMPELLOOS

De SP houdt het onderwijs toegankelijk voor iedereen. De basisbeurs gaat niet omlaag, het collegegeld niet omhoog. We willen goede leraren voor de klas, het docentensalaris mag niet nog meer achterlopen op salarissen in het bedrijfsleven. De SP investeert in betere leraren en kleinere klassen, en snijdt in bureaucratie en overbodig management.

INTEGRATIE

UITSLUITEN

Illegale aanwezigheid van mensen wordt strafbaar, ook als het land van herkomst (bijvoorbeeld China) helemaal geen mensen terugneemt. Migranten betalen de inburgering in ons land geheel zelf. De toestroom van goedkope arbeidskrachten uit Oost-Europa wordt niet aangepakt maar zal de komende jaren verdubbelen.

SAMENLEVEN

De SP staat voor een streng maar menselijk asielbeleid, Nederland houdt zich aan internationale mensenrechtenverdragen. De opvang van asielzoekers gebeurt zoveel mogelijk in de regio van herkomst. De toestroom van buitenlandse werknemers wordt gereguleerd om uitbuiting en problemen in de landen van herkomst te voorkomen. En om problemen op de Nederlandse arbeidsmarkt en in woonwijken te voorkomen. Wie eenmaal in Nederland is, krijgt goed taal- en inburgeringsonderwijs.

INTERNATIONAAL

DORLOG

Rutte wil opnieuw militairen naar Afghanistan sturen, ook al brengt dat de vrede niet dichterbij. Die missie kost miljarden, net als de onzinnige aanschaf van nieuwe JSF-gevechtsvliegtuigen. Tegelijkertijd wordt er fors bezuinigd op ontwikkeling met vreedzame middelen. Dat maakt de wereld niet veiliger.

SAMENWERKING

Militairen maken Afghanistan niet veiliger, dus we beginnen er geen nieuwe missie. We dragen wel bij aan humanitaire hulp en ontwikkeling in Afghanistan. We bezuinigen fors op het leger en kopen géén nieuwe gevechtsvliegtuigen. We gaan voor internationale solidariteit die arme landen in staat stelt zichzelf verder te ontwikkelen.

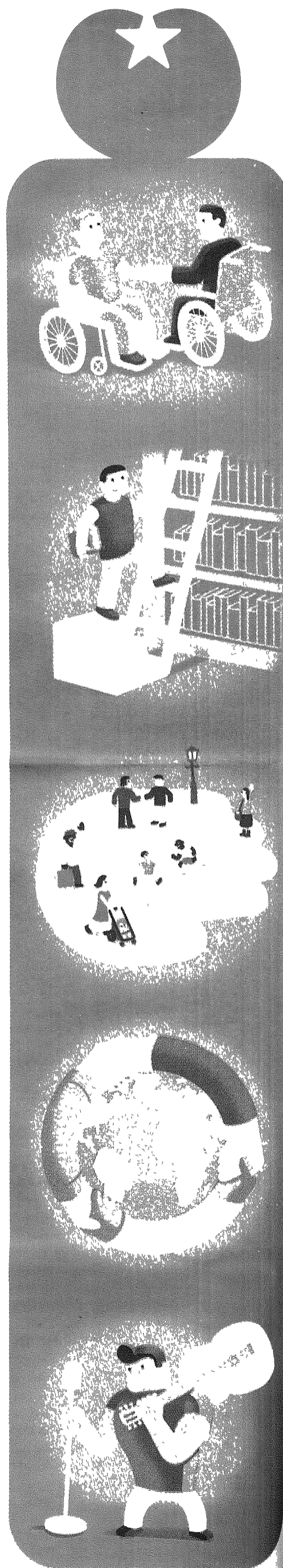
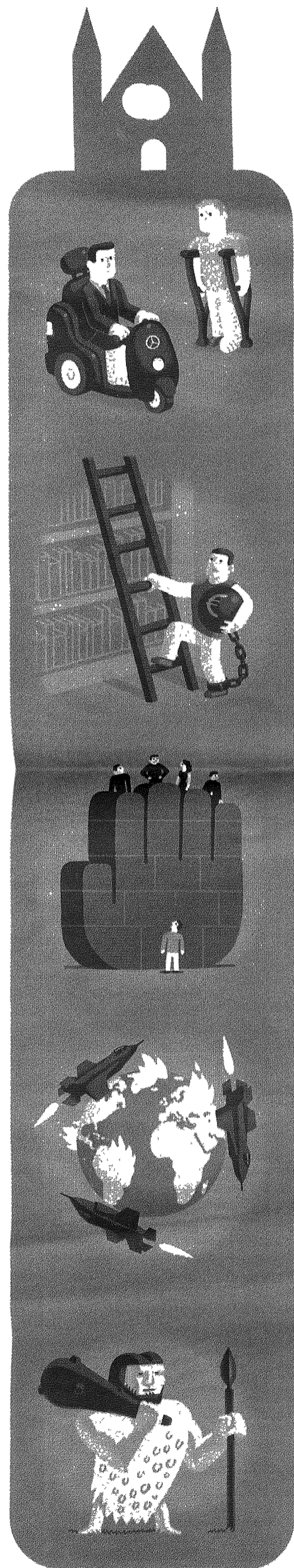
CULTUUR

BARBARIJ

Het kabinet zet radicaal het mes in kunst en cultuur met 200 miljoen euro bezuiniging. Kinderen zullen minder muziekonderwijs krijgen. Orkesten, theaters en bibliotheken verdwijnen. Toegangskaartjes worden fors in prijs verhoogd.

CULTUUR

Om te voorkomen dat kunst en cultuur alleen nog commercieel worden aangeboden, is het belangrijk dat de overheid ondersteuning biedt. Juist in tijden van crisis kunnen kunst en cultuur een signaal zijn van nieuwe hoop en creativiteit. Kinderen pakken hun muzieklus niet af. Muziekscholen, fanfares, toneelgezelschappen en al die andere belangrijke gezelschappen moeten daarom niet wegbezuinigd maar gesteund worden.

Zoek de verschillen vormt in onderstaande vergelijking geen uitdaging. Sterker nog, knappe lezer die ook maar één overeenkomst vindt tussen de schadelijke plannen van het kabinet en de plannen van de SP. Zelden waren de verschillen zo groot. Rode draad, een verdeelde maatschappij met weinig respect voor natuur- en cultuur versus een solidaire, beschaafde samenleving.

KABINET

WONEN

VILLASUBSIDIE

Het kabinet kiest voor een jaarlijks maximale huurstijging van 5% bovenop de inflatie voor gezinnen die meer verdienen dan 43 duizend euro. Gezinnen die meer verdienen dan 33 duizend euro komen niet meer in aanmerking voor een sociale huurwoning. Huurders gaan meebetalen aan hun eigen huurtoeslag. De hypotheekrenteaftrek blijft volledig in stand, dus villabezitters worden met duizenden euro's gesubsidieerd.

PLAN SP

HURBESCHERMING

De SP kiest voor gemengde buurten en wijken, plus een sociale huursector die zich niet alleen beperkt tot de allerarmsten. Ook mensen die een modaal inkomen hebben en afhankelijk zijn van een huurwoning moeten die krijgen. De hypotheekrenteaftrek wordt gegarandeerd tot 350 duizend euro. Lage inkomens behouden hun recht op huurtoeslag.

INKOMEN

LOONSTOP

Het kabinet wil mensen met een arbeidsbeperking en bijstandsgerechtigden voor minder dan het minimumloon laten werken. Het sociaal minimum daalt met 2000 euro in 20 jaar. De sociale werkvoorziening wordt afgebroken. Jonggehandicapten verliezen vijf euro op elke honderd euro van hun inkomen. De AOW-leeftijd gaat omhoog naar 66 en wordt in de toekomst afhankelijk van de levensverwachting. Ambtenaren en werknemers krijgen de nullijn, maar bonusvangers blijven ongemoeid.

BONUSBELASTING

De SP wil armoede bestrijden. Het minimumloon met daaraan gekoppeld het sociaal minimum moet daarom omhoog. Werknemers en ambtenaren krijgen loon naar werken in plaats van de nullijn. Bonussen worden aangepakt en topinkomens dragen bij aan het economisch herstel. De AOW-leeftijd blijft op 65. Eerst helpen we mensen jonger dan 65 jaar aan de slag.

VEILIGHEID

SPIERBALLENVERTOON

De regering wil strenger straffen en bezuigt op het heropvoeden van criminelen. Minimumstraffen klinken stoer maar maken ons land niet veiliger. Cameratoezicht voorkomt geen criminaliteit maar legt het enkel vast. De belofte van 3000 extra agenten is vals, met dit kabinet komt er geen agent extra bij.

VEILIGHEID

We moeten criminelen straffen maar ook heropvoeden, anders gaan ze direct weer in de fout. Nog liever moeten we criminaliteit voorkomen door armoede, uitsluiting, werkloosheid en verloederde buurten aan te pakken. De buurtagent moet zijn werk weer kunnen doen. Fraude en witteboorden-criminaliteit moeten veel harder aangepakt worden.

AANPAK CRISIS

FINANCIËEL PATSERDOM

Het kabinet verlaagt, op onverantwoorde wijze, de winstbelasting voor grote bedrijven. Aan bonussen wordt niets gedaan, de macht van aandeelhouders wordt niet beperkt. Het kabinet beschermt vooral de veroorzakers in plaats van de slachtoffers van de crisis. Banken en financiële instellingen betalen niet mee als Griekenland en Ierland in de problemen komen.

EERLIJKE ECONOMIE

Als het aan de SP ligt betalen banken en financiële instellingen mee aan de schade die zij hebben veroorzaakt. Dat kan door het invoeren van een bankenheffing. Bij reddingsoperaties van eurolanden betalen beleggers en financiële instellingen mee, want zij halen immers de grootste voordelen uit risicovolle beleggingen.

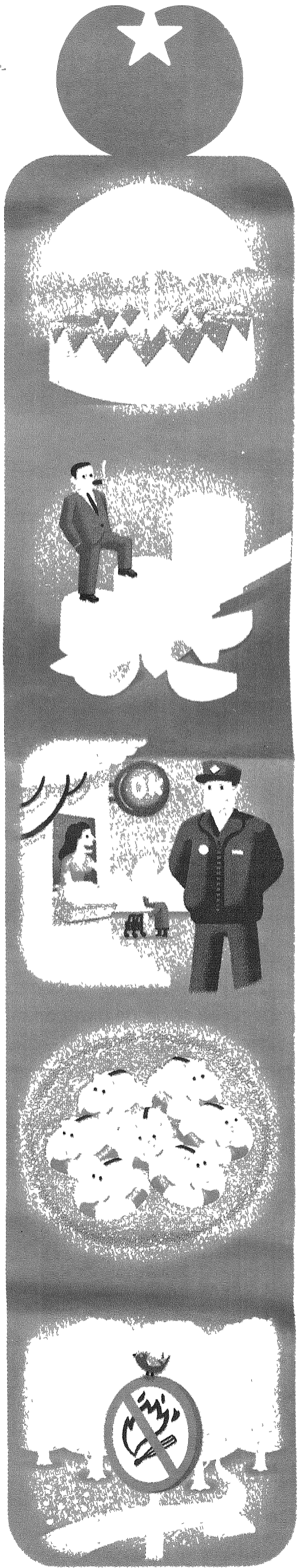
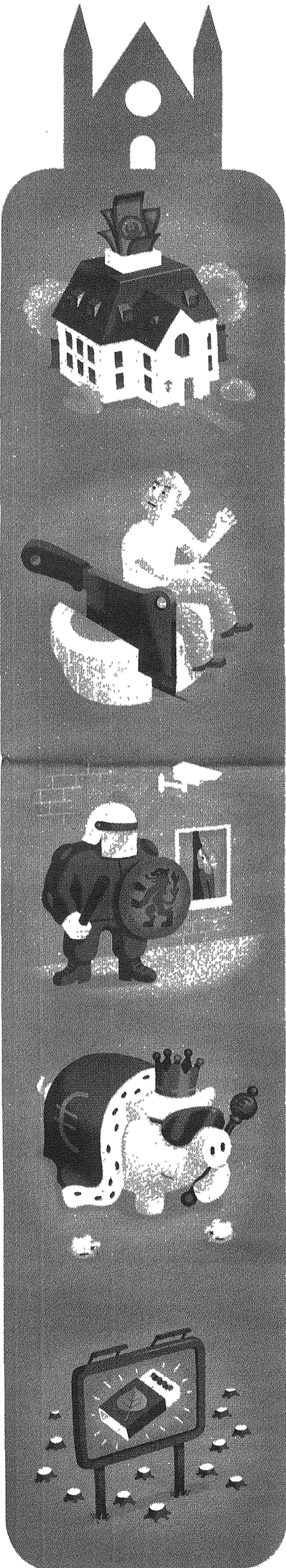
NATUUR

UITVERKOOP NATUUR

Het kabinet wil 51 duizend hectare – de grootte van 102 duizend voetbalvelden – natuur in de uitverkoop doen. Er wordt gesneden in de verbindingszones tussen natuurgebieden. Stukken die voor tien euro per vierkante meter zijn aangekocht worden voor één à twee euro per vierkante meter verkocht. Kleine natuurgebieden rond dorpen en steden dreigen te verdwijnen. Dat is pure kapitaalvernietiging.

EERBIED VOOR DE NATUUR

De SP wil de natuur in Nederland behouden en versterken en de rijkdom aan diersoorten vergroten. Heel veel Nederlanders genieten van het groen rond hun wijk, dorp of stad. Maar wél moet het natuurbeheer efficiënter uitgevoerd worden door Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en de provincies beter te laten samenwerken.

OPKOMEN VOOR HET RECHT OP ARBEID

ARMOEDE

WERKT NIET

Bezuinigen op mensen met een arbeidshandicap. De SP zegt er keihard *nee* tegen en staat daarin bepaald niet alleen. Bij het startschot van de actie *Armoede werkt niet* – die ook in 2011 doorgaat - stond ze als organiserende partij eind vorig jaar in de Brabanthallen van Den Bosch schouder aan schouder met gedupeerden, de PvdA, de vakbond en de CG-raad van chronisch zieken en gehandicapten.

Hij is gebocheld, een kap bedekt zijn hoofd. Strompelend beweegt hij zich voort, in zijn rechterhand luidt hij waarschuwend een bel. In de Middeleeuwen betekende dat iedereen als de bliksem wegwezen, want daar komen de melaatsen. Maar vandaag volgen ruim 1500 bezoekers de gebochelde gretig richting hoofdzaal. Die wegens ruimtegebrek al snel uitgebreid moet worden voor de openingsmanifestatie van *Armoede werkt niet*. Mensen met een arbeidsbeperking (Wajong, WSW, WWB-uitkering) krijgen, als het aan het nieuwe kabinet ligt, een flinke inkomensachteruitgang voor hun kiezen en tot 2015 verdwijnen 30 duizend plekken in de sociale werkvoorziening. De uitkering van gedeeltelijk arbeidsongeschikte jonggehandi-

capten zal per 1 januari 2014 worden verlaagd naar 70 procent van het wettelijk minimumloon. Het kabinet stelt dat al deze mensen met een arbeidsbeperking een baan kunnen vinden op de reguliere arbeidsmarkt. Die fabel gaat er niet in bij u, uit een peiling van Maurice de Hond blijkt dat acht op de tien Nederlanders tegen het voorstel is om banen te schrappen in de sociale werkplaatsen. 73% is tegen het bezuinigen op mensen met een arbeidsbeperking en 68% geeft aan dat werken onder het minimumloon ongewenst is. Op het podium FNV-voorzitter Agnes Jongerius: 'Ze willen bezuinigen op mensen die niet de meeste mazzel hebben in hun leven. Maar ook deze mensen willen graag meedoen, ook zij willen en verdienen

een plekje onder de zon'. Ook SP-fractieleider Emile Roemer spreekt de demonstranten toe: 'Of je nou een arbeidsbeperking hebt of niet, wit of zwart bent, of je nou een hoge opleiding hebt of een lagere, recht op werk heeft iedereen. Wij gaan voor eerlijk werk en eerlijk loon'. De SP pleit voor goede opleidingen, goede begeleiding, echte banen en een fatsoenlijk inkomen voor mensen met een arbeidsbeperking. PvdA-leider Job Cohen wijst erop dat de manifestatie van vandaag pas het begin is: 'Wij gaan keihard tegen dit kabinetsbeleid in. Vandaag is het begin en we gaan door met de strijd'.

VOORUITZICHT: ARMOEDE

Het kabinet verkoopt zijn ordinaire bezuiniging als maatregel om men-

sen met een arbeidsbeperking aan regulier werk te helpen. Een kansloos verhaal. Kijk maar naar Ronnie, Rosalien en Janko.

Ronnie Vermeulen (25) uit Weert heeft een zogeheten kippenborst, die veel complicaties veroorzaakt. Hij werkt al een paar jaar met veel plezier in de groenvoorziening. Zijn WSW-loon: 1060 euro per maand. Hij zegt: 'Ik werkte bij een tuincentrum maar na een tijdje kreeg ik te horen dat het over was. *Je hebt te veel begeleiding nodig*, zeiden ze. Mijn WSW-baan is fijn en geeft structuur in mijn leven. Maar hoe 't verder moet als het kabinet zijn zin krijgt? Dan kom ik thuis te zitten. Op bijstandsniveau, geen prettig vooruitzicht'. Voor alleenstaanden tussen de 21 en 65 jaar bedraagt de bijstandsuitkering 652 euro per maand, dus Ronnie die toch al geen vetpot verdient, dreigt er 408 euro per maand op achteruit te gaan.

Wajong'er Janko Hegi (26) uit Den Haag is halfzijdig verlamd. Hij proefde ongeveer een maand van een reguliere baan. Hij zegt: 'We zijn heel tevreden over je, maar ergens anders ben je vast en zeker nóg beter op je plek', werd mij verteld. Ik kreeg laatst een brief waarin stond dat de werkvoorziening niemand meer aanneemt in verband met de bezuinigingen. Ik blijf dus achter de geraniums zitten en als de plannen doorgaan, word ik ook nog gekort op mijn Wajong. Dat betekent armoede voor mij'. Zo gaat het maar al te vaak. In de

praktijk stroomt slechts vijf procent van de tienduizenden mensen met een arbeidsbeperking uit naar regulier werk. Voor werkgevers is er geen enkele noodzaak om mensen met een beperking een baan aan te bieden.

MIJN WERK STIMULEERT ME OM TOCH DOOR TE GAAN MET MIJN LEVEN

'Waar ik nu werk, wordt er rekening gehouden met mijn beperking', zegt Rosalien (55), die lijdt aan anemie. Zeven jaar lang probeerde ze een 'normale' baan te krijgen. Zonder succes. Nu werkt ze in de sociale werkvoorziening in Amsterdam, waar ze onder meer chocolade producten verpakt en verzendklaar maakt. Door lage bloedcirculatie wordt ze soms duizelig en moet ze eventjes rustig zitten. Waar ze nu werkt kan en mag dat: 'Mijn werk stimuleert me om toch door te gaan met mijn leven', zegt ze.

De wereld van Rosalien zal instorten als de werkvoorziening wordt geschrapt. Tot overmaat van ramp keldert haar inkomen dramatisch. Zij en haar 30 duizend lotgenoten belanden in de bijstand, een voorziening waar het kabinet óók het mes in wil zetten. Een vooruitzicht van armoede dus.

Gedupeerden van de bezuinigingen op arbeidsgehandicapten verheffen in de Brabanthallen in Den Bosch hun stem tegen kabinet Rutte – op initiatief van de SP en gesteund door de PvdA en vakbonden

WAT WÉL WERKT

SP-Kamerlid Sadet Karabulut, initiatiefneemster van *Armoede werkt niet* legt uit wat haar partij tegenover de kabinetsplannen zet

Wat is jouw alternatief voor de te verwachten ontslagen?

'Mensen met een psychische, fysieke of verstandelijke beperking die nergens anders terecht kunnen, moeten recht houden op hun beschutte werkplek. Het is juist zaak om de arbeidsomstandigheden, de veiligheid en begeleiding te verbeteren. Het verlies van 30 duizend banen is echt onacceptabel.'

En de verlaging van uitkeringen?

We weten allemaal dat de bijstand bepaald geen luxe is. Het verlagen van de uitkeringen is wat mij betreft dus uit den boze. Ik bepleit juist een verhoging, zodat mensen weer op een fatsoenlijke wijze de vaste lasten kunnen betalen.'

Je bent ook tegen verdienen onder het minimumloon. Maar werken met behoud van uitkering accepteer je wel?

'Het minimumloon moet ook voor mensen met een arbeidsbeperking blijven gelden, ik vind dat iedereen die naar vermogen werkt het minimumloon met doorgroeiend mogelijk-

heden naar cao functieloon moet krijgen. Mensen moeten niet langer van traject naar traject gepest worden, maar begeleid naar eerlijk werk voor een eerlijk loon. Oké, werken met behoud van uitkering kan gedurende korte tijd noodzakelijk zijn, maar moet altijd gepaard gaan met perspectief op minimumloon en cao-functieloon, en het liefst met een baangarantie.'

Red je het daarmee dan?

'Ook goede opleiding en begeleiding zijn nodig. Praktijkonderwijs om een vak te leren. Overheden moeten onderwijsinstellingen helpen om stage-, leerwerk- en werkplekken te creëren voor jongeren.'

Is dat wel haalbaar?

'De overheid geeft zelf het goede voorbeeld door vijf procent van het personeelsbestand te laten bestaan uit mensen met een arbeidsbeperking en hen in vaste dienst te nemen. Bij aanbestedingen aan derden stel ik voor dat de opdrachten gaan naar bedrijven die hetzelfde percentage hanteren. En werkgevers moeten verplicht worden om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen op straffe van een boete.'

TEKST ROB JANSSEN
FOTOGRAFIE SUZANNE VAN DE KERK

BOUWEN AAN SOCIALE ZEKERHEID

De Gemeentelijke Sociale Werkvoorziening (GSW) voor 'handarbeiders' ontstond in 1950 omdat men vond dat er 'iets' gedaan moest worden voor de mensen die gehandicapt waren als gevolg van de Tweede Wereldoorlog. In de jaren '60 groeide het aantal GSW-werkers tot 30 duizend en in 1969 werd de tot dan toe gemeentelijke regeling vervangen door een rijksregeling: de Sociale Werkvoorziening (SW). Vanaf 1989 gaat hier echter het mes in. Door de invoering van onder meer budgetfinanciering, periodieke herkeuringen en marktwerking ontwikkelde de SW zich tot een schier ondoorgroendelijke jungle van regelingen. Eén ding was echter wél altijd duidelijk: de WSW'er ging er zelf steeds op achteruit.

De Wet Arbeidsongeschiktheidsvoorziening Jonggehandicapten (Wajong) bestaat sinds 1997 en is een volksverzekering voor iedere Neder-

lander. Bedoeld voor jonggehandicapten die (deels) arbeidsongeschikt zijn en 17 jaar worden. Mensen die ouder zijn kunnen ook een beroep op de wet doen, als ze tijdens hun studie arbeidsongeschikt worden en daardoor niet (volledig) kunnen gaan werken. De Wajong was de opvolger van de Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW), een volksverzekering tegen arbeidsongeschiktheid die ontstond in 1976. De AAW voorzorg in een uitkering op het niveau van het sociaal minimum en gold voor velen als aanvulling op de WAO die in 1967 werd ingevoerd. De WAO was een verzekering tegen inkomensderving als gevolg van arbeidsongeschiktheid. Toen de Wet op de Arbeidsongeschiktheid (WAO) in 1967 werd ingevoerd, werd dat gezien als de 'finishing touch' van de sociale zekerheid én de kroon op de verzorgingsstaat. Die tijden zijn dus voorbij.

De (algemene) bijstand staat voor de inkomensondersteuning (en ondersteuning bij het vinden van werk) voor wie niet zelf in zijn/haar onderhoud kan voorzien en niet in aanmerking komt voor bijvoorbeeld de AOW, de WW en de WAO. De oorspronkelijke Algemene Bijstandswet (ABW) ontstond in 1963 als opvolger van de zogenaamde Armenwet. Tussen 1996 en 2004 werd de bijstand geregeld in de Algemene bijstandswet (Abw), die in die periode maar liefst 61 keer werd gewijzigd.

In 2004 werd de Abw weer vervangen door de Wet werk en bijstand (WWB). Doel daarvan is uitvoering geven aan de basisgedachte van 'werk gaat voor inkomen': stimuleren naar een betaalde baan en meer eigen financiële verantwoordelijkheid staan centraal. Dus ook hier weer: de instroom beperken en de uitstroom bevorderen.

DE 20 AAN... SJAAK BRAL

Sjaak Bral (pseudoniem van Marcel van der Heijden, 1963) is cabaretier, televisiepresentator en schrijver. Hij toert met Fred Delfgaauw door het land met de tragikomedie *Nachclub*. Terwijl Sjaak de mensen vermaakt en aan het lachen brengt, heeft hij tevens iets te zeggen over de toestand in de wereld. En vooral hoe die beter kan.

Hoe gaat het met je?

'Ik heb momenteel last van lichte vermoeidheid. De oudejaarsconferentie heeft zijn tol geest. Normaal gesproken doe ik vier à vijf maanden over het voorbereiden van een voorstelling en die draai ik dan één of twee seizoenen. Maar *Vaarwel 2010* is net als alle vorige oudjaarvoorstellingen gemaakt in oktober, gerepeteerd in november en vervolgens 38 keer gespeeld. Soms twee

hij was gewoon ongeïnteresseerd en lui. Gemakzucht kan ik niet verdragen.'

Welke fout kun je niet uit je hoofd zetten?

'Ik zou het niet weten. Hoewel, ja ik moest een uurtje geleden mijn vriendin Monique ergens met de auto afzetten en omdat het stoplicht op groen sprong, heb ik haar snel laten uitstappen. Dat zit me nu

Welk beroep had je gehad als het in dit vak niets geworden was?

'Toevallig stelde ik mezelf deze vraag ook kortgeleden. En eerlijk gezegd weet ik het niet.'

Welk onrecht zou je uit deze wereld willen bannen?

'Dat 350 duizend kinderen in Nederland onder de armoedegrens leven. Ik kan er niet bij met mijn ver-

Is er leven na de dood?

'Woody Allen zei ik weet het niet zeker maar ik neem voor de zekerheid een extra setje ondergoed mee. Mag ik me achter die woorden verschuilen? Ik vind dat je je leven niet moet baseren op het geloof in een hierna-maals.'

Welke ondeugd heb je nooit kunnen afleren?

'Het klinkt tegenstrijdig ik ben zeer gedisciplineerd en altijd bezig, schrijf columns, teksten voor cabaretiers en werk aan mijn eigen voorstellingen. Maar toch heb ik een soort luiheid over me. Ik schuif altijd werk voor me uit totdat het echt móet, omdat de deadline er is. En dan lukt het altijd. Dat wil ik niet afleren, want om creatief te zijn moet je een beetje lui zijn. Onder de druk die ik daarmee creëer kom ik tot mooie resultaten.'

Wat is je hardste levensles geweest?

'Dat je nooit moet weggooien wat goed is. In onze wegwerpmat-schappij gaat weggooien makkelijk. Maar het is hard om er ten koste van een relatie achter te komen dat

Wie had je nog eens willen ontmoeten?

'Freddie Mercury had ik willen vragen hoe hij aan zijn melodieuze en briljante creaties kwam. Waarvandaan die steeds opborrelde. En onder de levenden wil ik nog wel eens met Geert Wilders praten om te horen wat hem beweegt. Juist omdat hij zo oprecht lijkt wil ik weten waar hij denkt mee bezig te zijn als splijtzwam van de samenleving.'

Welk tijdperk in de historie spreekt je het meeste aan?

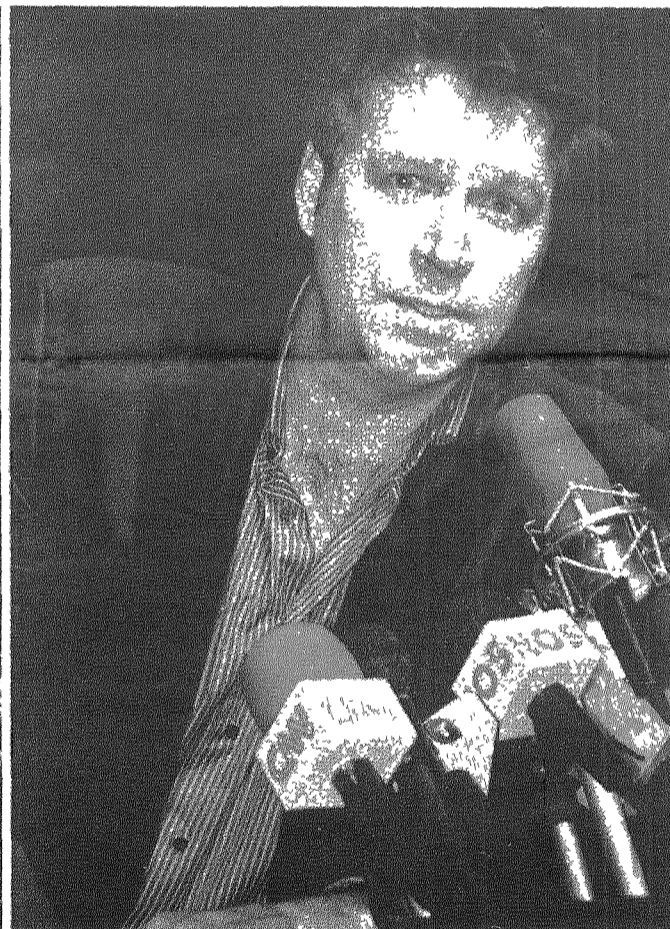
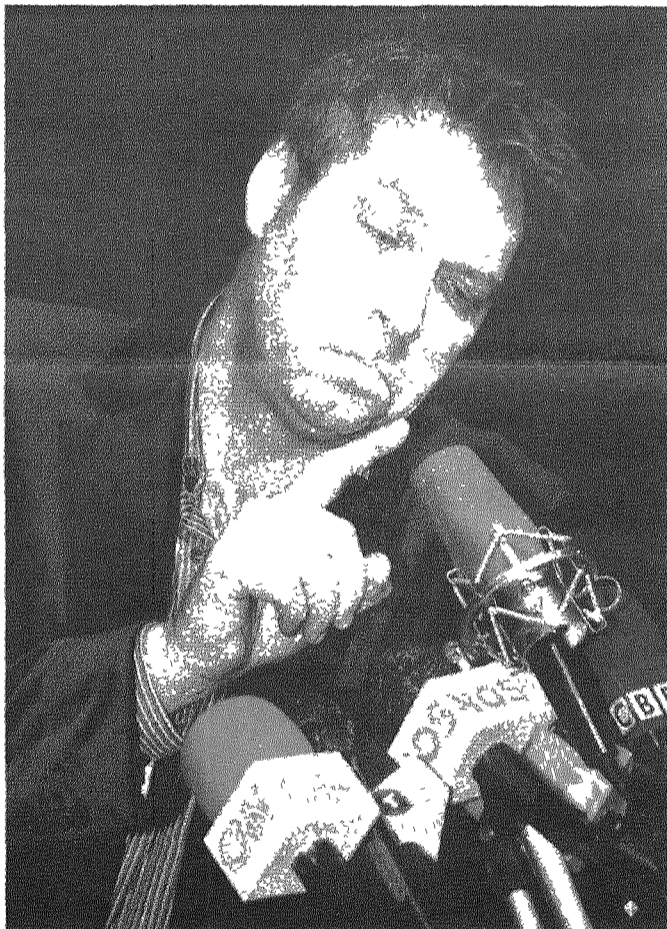
'Ik heb een fascinatie voor de Eerste Wereldoorlog. De onvoorstelbare gruwelijkheid van die loopgraafslagen! Ik ben meermalen in Verdun en omgeving geweest. Echt verklaren kan ik het niet. Het is zo ongelooflijk afgrijselijk geweest dat het me op een of andere manier niet loslaat.'

Waarop beoordeel je degenen die je tegen het lijf loopt?

'Eigenheid en oprechtheid.'

Wat kan jou in staat van ontredde brengen?

'Geld en goed interesseren me niet,

Altijd lachen met Sjaak Bral, maar hij heeft ook serieus wat te vertellen - hier houdt hij de zaal een spiegel voor tijdens zijn conferentie *Vaarwel 2010*

voorstellingen op een avond. Dat is echt heel intensief.'

Wie zijn je voorbeelden?

'De Amerikaanse komediant Dennis Miller en de Engelse schrijver Ben Elton. Miller zal weinig mensen iets zeggen, maar Elton indirect wel. Want hij is schrijver van ondermeer *Blackadder* en *The Young Ones*. Ik vind ze allebei geweldig om de maatschappijkritiek in hun werk. Want met grappen alleen maar om het effect van de lach heb ik het wel gehad. Ook in mijn eigen voorstellingen.'

Wanneer was je voor het laatst kwaad?

'Echt kwaad ben ik nooit. Twee jaar geleden ben ik eens boos geweest op een jongen van de belichting. Zijn mentaliteit deugde niet. Ik wil het beste uit mensen halen, maar

dwars. Ik had best even het volgende zijstraatje in kunnen rijden om even uit te stappen. Want je moet altijd goed afscheid nemen.'

Wat is je ambitie?

'Nog beter worden in kunnen loslaten. Nog minder dan ik al doe aan geld of goed hangen.'

Welk decennium zou je nog wel eens over willen doen?

'De jaren zeventig. Laatst zaten we met familie een vijftigste verjaardag te vieren. Voor het feestvarken was een jaren-zeventig-quiz in elkaar gezet met muziekfragmenten en videobeelden van tv-series. Toen realiseerde ik me dat ik in die tijd te veel moois gemist heb door het niet bewust mee te maken. Daar was ik net te jong voor. Dan heb ik het vooral over muziek, zoals die van King Crimson.'

stand dat zo iets kan. Een schande. Ik heb de ellende van dichtbij gezien, omdat ik nog wel eens iets doe voor de voedselbank.'

Waar zou je heengaan als je verbannen werd en zelf het oord mocht kiezen?

'Een leprakolonie op een benedendwinds eiland.' (Volgt een vette lach)

Wie of wat haat je?

'Onverschilligheid is een menselijke trek die ik haat. Tolerantie kan een georganiseerde vorm van onverschilligheid zijn. Zie hoe mensen op straat doodbloeden terwijl niemand een vinger uitsteekt. Maar ook de onverschilligheid waarmee mensen alles maar laten voor wat het is. Het leven is te mooi om er niets aan te willen doen om een betere en rechtvaardigere wereld te krijgen.'

je goed moet nadenken voordat je iets wegdoet. Ik heb eens een verhouding verbroken die eigenlijk anders had moeten aflopen.'

Wat is je grootste frustratie?

'Ik vind dat te veel mensen de wereld zien zoals hij is in plaats van zoals hij zou moeten zijn. Ach, zo zit de wereld nu eenmaal in elkaar - dat hoor ik veel te vaak over dingen die niet in de haak zijn. Zouden meer mensen zich idealen stellen en zich niet overal bij neerleggen dan hadden we een leefbaardere wereld kunnen hebben met minder onrecht, oorlog, honger en andere ellende.'

Wat is je grootste trots?

'Niet alleen trots, maar ook heel blij omdat ik van mijn werk mijn hobby heb kunnen maken.' (Wéér die vette lach)

dit het zal erger moeten zijn dan een faillissement. Het verlies van een dierbare zou me radeloos kunnen maken. Ik moet er toch niet aan denken dat Monique onder een tram zou komen!'

Ben je gelukkig?

'Jazeker. Maar dat geluk zou pas volmaakt zijn als de rest van de wereld ook voorspoed had.'

TEKST ANTHONIE VERMEER

FOTOGRAFIE ERLAND VAN DE WAL

Studenten demonstrieren tegen de onderwijsafbraak en de achterstelling van minder kapitaalkrachtige studenten door het kabinet Rutte

ROOD OP DE BARRICADE VOOR STUDENTEN

Het kabinet wil studenten die extra studietijd nodig hebben in hun portemonnee treffen. Zij moeten 3000 euro extra collegegeld betalen en hun OV-jaarkaart inleveren. Zonder rijke ouders kun je het dan wel vergeten. Tenzij je bereid bent je als jong volwassene al tot je nek in de schulden te steken. **ROOD, jong in de SP, pikt het niet.**

ROOD is actief in het mobiliseren van studenten en het helpen organiseren van acties tegen de plannen van Rutte c.s. Dit najaar hadden ze een groot aandeel in de protestdemonstratie op het Plein in Den Haag, waar ruim 2000 studenten hun woede uitte. Zij hebben immers geen schuld aan de crisis. Reken maar dat ROOD studenten blijft helpen activeren tegen de maatregelen die niet alleen oneerlijk zijn, maar ook noodlottig voor Nederland als kennisland.

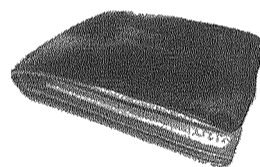
Duizenden studenten zullen zich de komende maanden roeren. In afwachting van de acties stellen we u voor aan Claudia en Koen. Laten we hopen dat hen het onverantwoord kabinetsbeleid niet fataal wordt.

ONDANKS HALVE BAAN NAASI STUDIE: 'IK MOET STRAKS STOPPEN'
 Claudia Ravelli (23) uit Leusden dreigt de dupe te worden van het kabinetsplan om 3000 euro extra collegegeld te laten betalen door studenten die langer nodig hebben voor hun studie. Claudia: 'In 2005 begon ik met de pabo. De opleiding tot leerkracht was leuk, maar ik merkte tijdens stages dat ik niet groeide en liever met kleine groepjes kinderen werk dan met grote klassen. Na drie jaar besloot ik over te stappen naar Pedagogiek. Ik vond het heel vervelend toen ze op de pabo toegaven, dat ze eerder hadden moeten ontdekken dat dit geen geschikte studie voor mij was. Inmiddels in het tweede studiejaar weet ik dat Pedagogiek precies is wat ik zocht. Desondanks

is het zwaar, want ik moet twintig uur per week in een winkel werken om rond te komen. Daarnaast dus voltijd studeren en als ik straks vier dagen per week stage ga lopen, hoeft ik niet te rekenen op een vergoeding. Door dit kabinet moet ik straks stoppen met mijn studie. Ik kan nu al amper het collegegeld opbrengen. Mijn ouders hebben me geleerd om nooit geld te lenen. Zelf werken ze allebei en hebben een modaal inkomen, dus mijn studielasten kunnen ze niet dragen - hoe graag ze dat ook zouden willen. Rutte noemt mij een lue student omdat ik meer dan vier jaar studeer. Deze lue student was een week geleden ziek van vermoeidheid en vraagt zich af of ze op deze manier goed haar studie af kan ronden. Ik vind het vreemd dat de studiefinanciering bevroren wordt terwijl het collegegeld ieder jaar drastisch verhoogd wordt. Minder vergoeding en meer betalen. Studeren is straks alleen nog voor de rijken weggelegd.'

TEKST ANTHONIE VERMEER
 M.M.V. LEON BOTTER
 FOTOGRAFIE BAS STOFFELSEN

VEEL MEER STUDENTENPROTEST
 OP WWW.ROOD.SP.NL

DE PORTEMONNEE VAN EEN STUDENT

Koen (21) is vierdejaars student Bouwkunde aan de Technische Universiteit Delft. Hij deelt een huurwoning met zeven anderen en verdient bij als detailtekenaar. ZO mocht zijn kasboek inzien. Oordeel zelf of studenten mede kunnen opdraaien voor de crisis.

EEN MAAND IN KOENS KASBOEKJE

In:	
Studiefinanciering	€ 260,-
Zorgtoeslag	€ 60,-
Huursubsidie	€ 60,-
Werkloon	€ 200,-
Ouders	€ 350,-
Lening	€ 200,-

Uit:	
Kamer	€ 380,-
Zorgverzekering	€ 90,-
Collegegeld	€ 134,-
Boeken / readers	€ 45,-
Sport	€ 30,-
Telefoon	€ 25,-
Boodschappen	€ 120,-
Uitgaan	€ 90,-
Opineblad	€ 5,-
Reisverzekering	€ 8,30
Studievereniging	€ 2,50
Kleding	€ 35,-
Huisrekening (voor gebruik tv, wasmachine, internet e.d.)	€ 14,-

Blijft over voor kleding, vakantie, cadeautjes en onvoorziene uitgaven € 151,20.

Jan Marijnissen (op de rug gezien) knuist de degens met Ad Melkert (PvdA), 2001

STA OP EN DOE MEE!

Ons land staat op een kruispunt maken we het nog liberaler, of worden we sociaal? Dit kabinet van VVD, PVV en CDA zal de tegenstellingen in de samenleving alleen maar verder vergroten. De tegenstellingen tussen arm en rijk, ziek en gezond, oud en jong, allochtoon en autochtoon zullen nog scherper worden, als premier Rutte en de zijnen hun zin krijgen. De tijd om langs de zijlijn te mokken is voorbij. Iedereen zal een keuze moeten maken: blijf ik zitten en laat ik het kabinet zijn gang gaan, of sta ik op tegen de foute plannen van deze regering en sluit ik me aan bij de SP? De SP werkt aan een land en een wereld waarin menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit centraal staan. Dat doen we in de Tweede Kamer, de Senaat, in het Europees Parlement, in de gemeenteraden en Provinciale Staten, maar vooral ook samen met de mensen in de buurten, scholen, ziekenhuizen, bedrijven. Juist in deze tijd van crisis probeert rechts haar agenda verder door te drukken. Wij vormen de dam tegen de sluipende verrechtsing, en creëren hoop voor de mensen die ons land en de wereld menselijker en sociaal willen maken.

STEUNT U ONZE STRIJD?

Word dan lid van de SP. Als welkomstcadeau ontvangt u het boek 'Tot hier - en nu verder' van Emile Roemer. Bovendien krijgt u elke maand het nieuwsblad van de SP, De Tribune, gratis in de bus, en kunt u (ook gratis) gebruik maken van Tomaatnet, de unieke e-mail-service voor onze leden. Maar belangrijker nog, u doet mee in de strijd voor een beter Nederland. En die steun kunnen we hard gebruiken.

WILT U MEEHELPEN?

Vele handen maken licht werk, een oud gezegde maar nog steeds onverminderd van toepassing, net als het spreekwoord Eendracht maakt macht. Als u zich actief voor onze strijd wilt inzetten, stel ik dat zeer op prijs. Ik beloof u als u mij laat weten wat u voor ons wilt doen, dan zorg ik dat er iemand bij u langs komt om samen de mogelijkheden te bekijken. Mijn e-mailadres: jan@janmarijnissen.nl

Jan Marijnissen
Voorzitter SP

VROEG OF LAAT

Het is 9 oktober 2001. De voltallige Tweede Kamer is bijeen. Het onderwerp: de oorlog in Afghanistan, gaat ons land die oorlog steunen?

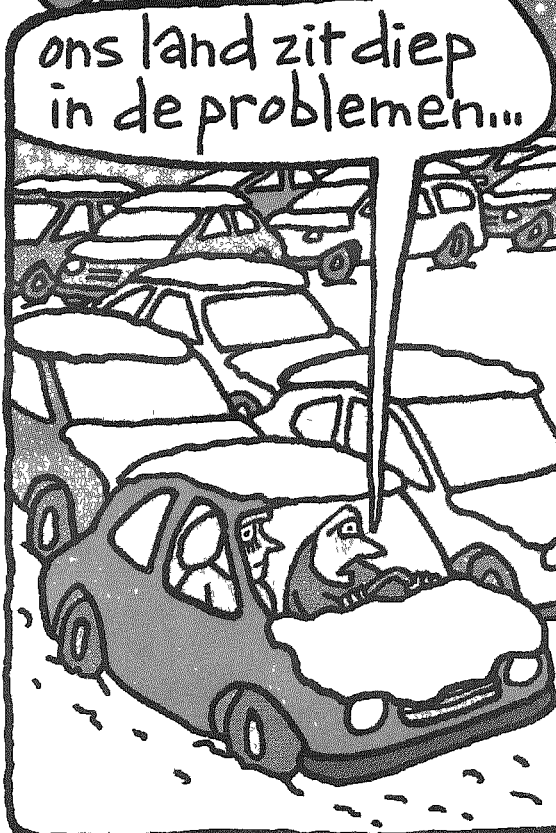
Jan Marijnissen, toenmalig fractievoorzitter van de SP, destijds in het debat: 'Terwijl iedereen nog letterlijk in het duister tast waar het gaat om de gevolgen van de bombardementen van zondagnacht, vlogen vannacht voor de tweede achtereenvolgende keer kruisraketten en bommenwerpers richting het ont-

redderde land Afghanistan. Ontredderd als gevolg van tientallen jaren oorlog, onderontwikkeling, hongersnood en het hartvochtige regime van de Taliban. De SP-fractie ziet niets in de aanpak die de VS en de alliantie van de veertig medestanders, waaronder de NAVO en dus ook Nederland, hebben ge-

kozen in de strijd tegen het terrorisme. Alle ervaringen tonen immers aan dat bij dit soort massieve aanvallen met bommen en kruisraketten altijd onschuldige mensen het leven laten, en nieuwe vluchtelingenstromen op gang komen. Wij vinden deze oorlog inhumain, ineffectief, zelfs contraproductief.'

Met uitzondering van de SP ging de hele Tweede Kamer akkoord met de bombardementen. Later zou Nederland ook zelf troepen sturen, voor in totaal vier jaar. Inmiddels zijn we negen jaar verder.

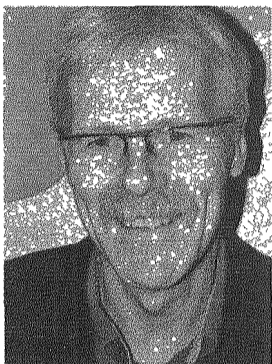
OPLOSSINGEN

AREND DAM

KANDIDATEN

- 1. Erik Voncken, Zuidoost
- 2. Kees Swagerman, Haren
- 3. Pieter Sangors, Barmwerd
- 4. Sandra Beekerman, Groningen
- 5. Corrie Bezuijen, Groningen
- 6. Jan Hein Mastenbroek, Luosjebûke
- 7. Jan Wolkers, Groningen
- 8. Aty Herames, Oude Pekela
- 9. Jacco Swierenga, Zuidbroek
- 10. Raymond Jousma, Haren
- 11. Marcel Winters, Zuidoost
- 12. Henk Klomp, Stadshorn
- 13. Pim Slagter, Oude Pekela
- 14. Corry Bekker, Solt
- 15. Rianne Oosterhoff, Ommelanden
- 16. Tineke Kalkb, Oostvondel
- 17. Han Lamsterg, Woldervank
- 18. Nol Mühlberg, Hoogezand
- 19. Guus van der Lubbe, Westernieland
- 20. Sandra Mulder, Ter Apel
- 21. Willem Blok, Oostvondel
- 22. Gertje Voskuil, Haren
- 23. Frits Fokstra, Nieuweschans
- 24. Edwin Aerns, Grottingen
- 25. Evert Idema, Stadskanaal
- 26. Martin Viel, Soerabroek
- 27. Joosje de Lang, Groningen
- 28. Tjaard Klootsema, Westerbroek
- 29. Erris Wagenaar, Veendam
- 30. Wim Oros, Stadskanaal
- 31. Daan Brandenburg, Groningen
- 32. Peter Verschuuren, Groningen
- 33. Sineke ten Horn, Groningen
- 34. Rijkus Brader, Hongerige Wolf
- 35. Rosita van Gijswijk, Groningen
- 36. Dick Heino, De Looze
- 37. Kees Willemen, Onderdendam
- 38. Tineke Slagter, Zuidhorn
- 39. Jannie Visscher, Groningen
- 40. Hennie Hommes, Oude Pekela

2
KEES SWAGERMAN

Leg verantwoord af in openbaarheid!

Statenlid Kees Swagerman botste regelmatig hard met de bestuurders van PvdA en CDA, bijvoorbeeld over de Blauwestad 'Ze hebben zich in het pak laten naaien door de commerciële ontwikkelaars en presenteren nu de rekening aan de bevolking En dat gebeurt allemaal in beslotenheid, om te voorkomen dat duidelijk wordt hoe erg ze geblunderd hebben'

37
KEES WILLEMEN

Lijstduwer zegt het met tekeningen

Kees Willemen is een van de lijstduwers van de SP bij de Statenverkiezingen. De tekenaar en cartoonist uit Onderdendam (gemeente Bedum) werkt onder andere voor de landelijke website van de SP. Bij Groningse studenten geniet Willemen bekendheid door de typische huistekeningen die hij al langer dan veertig jaar maakt voor universiteitskrant UK. Daarnaast schrijft hij

in Noorderbreedte, een tijdschrift over landschap, cultuurhistorie en milieu van Noord-Nederland, waarvoor hij Groningse jongeren interviewde over het opgroeien in hun plattelandsdorp. 'Jongeren moeten de kans krijgen om vanuit hun vertrouwde omgeving de wereld te ontdekken. Uit angst voor krimp dreigt nu een platteland te ontstaan waar jongeren vertrekken omdat er gesneden wordt in openbaar vervoer, onderwijs en starterswoningen. Dat moeten we zien te voorkomen.'

Op www.keeswillemen.nl zijn veel tekeningen van Willemen te zien.

38
TINEKE SLAGTER

Politiek vanuit de praktijk

Tineke Slagter-Roukema combineert al ruim zeven jaren haar werk als huisarts in Zuidhorn met het lidmaatschap van de Eerste Kamer, en is kandidaat voor nog een termijn. Ze zegt: 'Door de dagelijkse ervaringen in mijn praktijk weet ik wat er speelt in de zorg en in de samenleving. Daardoor kan ik in Den Haag uitstekend duidelijk maken wat de maatregelen betekenen voor de mensen. Ik ben er trots op zo mijn steentje te kunnen bijdragen aan een solidair Nederland.'

39-40
JANNIE VISSCHER EN HENNIE HEMMES

Besturen met hart voor de mensen

Jannie Visscher en Hennie Hommes zijn allebei bezig met hun tweede periode als wethouder. En ze worden allebei erg gewaardeerd. Jannie in Groningen, Hennie in Pekela. Hun geheim: 'SP-bestuurders zijn oprecht betrokken bij de mensen en hebben een hekel aan dikdoenerij. Zo gaan we na 2 maart ook de provincie besturen. Tenminste, als er genoeg mensen zijn die het roer om willen gooien en SP stemmen.'

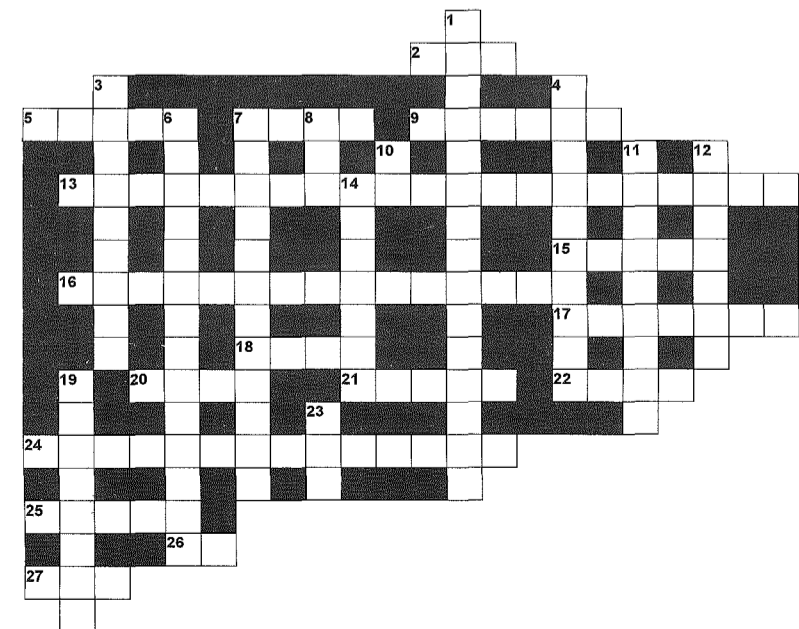
CRYPTOGRAM

Horizontaal
2 Handelsregister kan heen en weer (3, afk) - 5 Echt een oranjedier (5) - 7 Twee persoonlijke voornaamwoorden? Dat is een tromf! (2,2 en 4) - 9 Slappe economie? Dan raak je over de toeren (6) - 13 De geplande staatsuitgaven worden door een arts verzorgd (21) - 15 Het boek,

over (bijvoorbeeld) 'de Edelachtbare' (5) - 16 Cel (met daarin René van der Linden) (5,4,6 en 15) - 17 Bijzonder ambt krijgt bijzondere brieven (maar geen geld). (7) - 18 Het verlangen naar een reputatie (4) - 20 Zo'n maatschappelijke groep is een pijler van de samenleving (4) - 21 Het politiek agendapunt is onderwerp van

gesprek (5) - 22 Om je mee te laten horen tijdens verkiezingen (4) - 24 De oppositie is het (niet) eens met deze financiële plannen (5,9 en 14) - 25 Schitterend en eervol slotstuk op het werk van de koningin (5) - 26 Ook gedeputeerde staten heeft een generale staf (2, afk) - 27 Kweekbak voor 's Rijks financiën (3)

Verticaal
1 Er is eensgezindheid m b t de verkiezing (15 en 4,3,8) - 3 Verslagen bij de verkiezingen? Dan zit men twee keer dicht aan de grond (9 en 5,4) - 4 Officieel uitstapje van een militair, dominee of politicus (10) - 6 Verklaring om aan de slag te mogen steekt zelf ook de handen uit de mouwen (14) - 7 Minder stemmen gekregen? Dan ook een stoel kwijt in de Kamer (12) - 8 Erfelijk materiaal van een hoge officier (3, ook afk) - 10 Het naschrift gaat over de Provinciale Staten (2, afk) - 11 Er is een stoel over na het stemmen (9) - 12 Het plaatje sprak niet de waarheid tijdens het gesprek (3,4 en 7) - 14 De Eerste Kamer wordt aldus gewelddadig gekozen (7) - 19 Het adviescollege van de regering zegt 'Stem voor advies' (8 en 4,4) - 23 Wetsartikel over kunst (3, ook afk)

BON OM LID TE WORDEN

TOT HIER. EN NU VERDER.

JA, ik word lid van de SP. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening. Ik ontvang het boek **Tot hier - en nu verder** en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en ledenblad **Tribune** gratis in de bus.

Kwartaalbedrag: € 5,- (minimum) € 7,50 € 10,- € 12,50 € 15,- anders €

naam

roepnaam voorletters m/v

adres

postcode plaats

telefoon geboortedatum

e-mail rekeningnummer

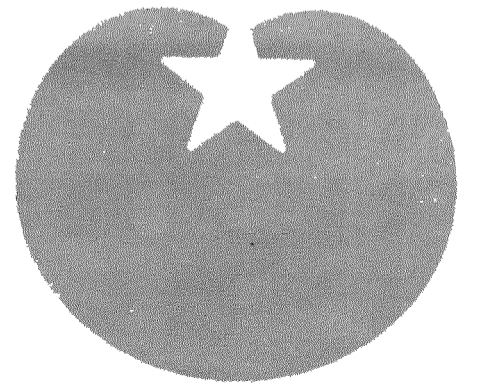
datum handtekening

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 26 jaar) en sta een van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD

Stuur deze bon in envelop zonder postzegel naar SP, Antwoordnummer 30542, 3030 WB Rotterdam. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP (010) 243 55 40, administratie@sp.nl

20 2011

MAART 2014 DAG VAN PROTEST

**MAAK VAN 2 MAART EEN DAG VAN PROTEST! IN HET BELANG VAN HET ONDERWIJS,
KUNST&CULTUUR, NATUUR, EERLIJKE WOONLASTEN, WSW&WAJONG,
WERKGELEGENHEID, JE KINDEREN, PRIVACY, TOLERANTIE, EERLIJK DELEN.**

ZO

TIENDE EDITIE
VOORJAAR
2011

DEZE KRANT WORDT IN HEEL
NEDERLAND HUIS-AAN-HUIS BEZORGD

EEN BETER NEDERLAND

HUUB STAPEL:
'DE MENS IS STEEDS DE
ZWAKKE SCHAKEL'

EMILE ROEMER:
'WE ZULLEN DIT GEVECHT
WINNEN EN WORDEN
OOIT DE GROOTSTE
PARTIJ VAN NEDERLAND'

**GAAT BRUSSEL
STRAKS ALLES
VOOR U BEPALEN?**

JAN MARIJNISSEN
VOORZITTER SP

OVER OORLOG, VOORUITGANG EN RECHTVAARDIGHEID

Na vele tientallen jaren van ogenschijnlijke stilstand is er nu een revolutie gaande in de Arabische wereld. En één ding staat vast: het zal nooit en nergens meer zijn zoals het was. Alle landen zullen aan de beurt

komen, alle dictators moeten vrezen voor hun toekomst. De vooruitgang is in gang gezet, en zal niet meer te stoppen zijn. De belofte van meer rechtvaardigheid, openheid en democratie heeft een onstuitbare golf van verzet verwekt. Het volk laat niet langer met zich sullen. Kolonel Khadafi is ook zo'n dictator die moet vrezen voor zijn toekomst. Hij deugt niet, zoveel is duidelijk. Niet sinds een paar weken, maar al vele jaren. Voor u, voor mij, en ook voor alle regeringsleiders die de afgelopen jaren zaken met 'm hebben gedaan. Ook in Libië is nu een opstand gaande. Tet is een gewelddadige opstand, die dreigt te ontaarden in een burgeroorlog.

De vraag die ons allen bezighoudt: wat dient de rol te zijn van de internationale gemeenschap? Tot voor nog niet zo lang was het antwoord simpel: geen inmenging in de binnenlandse aangelegenheid van een ander land. Daar komen we nu – na de verschrikkingen in Cambodja, Joegoslavië en Rwanda – steeds meer van terug. Zo heeft de Veiligheidsraad van de VN besloten een no fly zone in te stellen boven Libië, evenals een wapenembargo. Een goede zaak. Maar beide moeten worden afgedwongen; en dan beginnen de problemen over de vraag: hoe gaan we die afdwingen, en hoe ver willen we gaan?

Over het conflict op de Balkan schreef ik in 2000 samen met Karel Glastra van Loon een boek, *De laatste oorlog* genaamd. Voor het boek hebben we gesproken met mensen als lord Carrington, sir Michael Rose en Georgi Arbatov. In het hoofdstuk dat gaat over de conclusies van ons onderzoek staat te lezen:

Wanneer de internationale gemeenschap zich wil bemoeien met binnenlandse en regionale conflicten zijn bescheidenheid, behoedzaamheid en terughoudendheid geboden, zeker als het gaat om het toepassen van geweld. Het gevaar dat het middel erger zal blijken dan de kwaal is steeds levensgroot aanwezig. Maar de kwaal is zo vreselijk, zullen velen roepen. Hoe zouden wij ons bescheiden, behoedzaam en terughoudend kunnen opstellen bij het zien van zo veel ellende? De vraag die hier aan de orde is, is echter niet die van de moraliteit. Het is de vraag van de effectiviteit. (...) Zij die de vraag van de effectiviteit niet stellen, en zich alleen beroepen op hun morele motieven, kunnen aan het eind van de rit wel eens ontdekken dat zij uiteindelijk immoreel hebben gehandeld. (...) Moralpolitik zonder het filter van de Realpolitik is levensgevaarlijk.

Voor sommigen is de verleiding groot om door middel van massale militaire actie van buiten te interveniëren in het binnenlands conflict in Libië. Het is niet uitgesloten dat het middel dan ernstiger gevolgen heeft dan de kwaal.

'DE KLAUWEN VAN EUROPA'

Ligt het aan de Europese Unie dan moeten we onze lonen verlagen, pensioenen afbreken en bezuinigen op zorg en sociale voorzieningen. Zelfs het voortbestaan van onze centrale arbeidsovereenkomsten en de vakbeweging staan ter discussie. Daarom is SP-Europarlementariër Dennis de Jong de campagne *De klauwen van Europa* gestart.

Wat zijn de plannen van Europa waar je zo tegen te hoop loopt?

'Brussel probeert op een slinkse manier vat te krijgen op zaken die we gewoon beter zelf kunnen regelen: onze lonen bijvoorbeeld of de pensioenleeftijd. Men vindt dat Europa meer concurrerend moet worden. Over de ruggen van gewone mensen. De regeringsleiders denken dat we door de lonen en andere arbeidsvoorwaarden te verslechteren beter kunnen concurreren met landen als China en India. Wij zeggen: hier geen Chinese toestanden. Investeer liever in goed onderwijs en in technologische vernieuwing, innovatie. Wij willen dat werk loont. Hier geen werkende armen.'

Volgens premier Rutte draagt het Nederlandse parlement geen zeggenschap over aan de Europese Unie. Klopt dat?

'Nee, Rutte misleidt ons allemaal. Een voorbeeld: de EU-ministers van Financiën hebben afgesproken waarop Europa gaat controleren. Hiervoor hebben ze een scorebord opgesteld. Lonen en pensioenen komen hierop voor, maar bijvoorbeeld ook de huizenprijzen. De Europese Commissie gaat in de toekomst landen een rapportcijfer geven en als zij bijvoorbeeld vindt dat de lonen te hard stijgen, komt zij met dwingende aanbevelingen. Voert een land die niet uit, dan volgen er miljardenboetes. Er wordt dus wel degelijk zeggenschap overgedragen, want de Tweede Kamer heeft hierover in de toekomst niet meer het laatste woord.'

Waar mag Europa zich van jou wel mee bemoeien?

'Niet alles wat Europa doet is slecht en de SP wil juist dat Europa zaken oppakt, die het nu nog laat liggen. Europa zou bijvoorbeeld eindelijk een minimum moeten afspreken voor de winstbelasting. Dat voorkomt dat landen steeds lagere belastingen gaan heffen om zoveel mogelijk bedrijven aan te trekken. Maar Europa maakt haast met alle maatregelen die in het belang zijn van de grote bedrijven en staat vrijwel stil als het gaat om de belangen

van gewone mensen. Europa pakt de speculanten niet aan maar de gewone werknemers en beperkt niet de bonussen maar wel de lonen.'

Je spreekt over de klauwen van Europa.

'Europa kan straks afspraken tussen vakbonden en werkgevers ongedaan maken, als volgens Brussel de lonen te snel stijgen. De rechten van vakbonden en een rechtvaardige oudedagvoorziening hebben wij in Nederland in een lange strijd zwaar moeten bevechten. Alle verworvenheden van een eeuw lang sociale strijd staan nu op het spel. Door Brussel. Ik maak me zorgen over de groeiende macht van het neoliberale Europa. De SP is niet tegen maatregelen die de positie van werknemers verbeteren. Zo vinden wij dat er een Europees minimumloon moet komen. Dat minimumloon zou dan gekoppeld moeten zijn aan de welvaart van een land.'

De EU is volgens jou teveel gericht op grote bedrijven en te weinig op gewone mensen. Hoe zou de Europese samenwerking er uit moeten zien?

'We moeten af van de enorme invloed van lobbyisten van grote bedrijven in Brussel. Wij willen lobbyisten verplichten zich te registreren en we willen weten wat hun invloed is geweest op de wetsvoorstellen en rapporten die worden ingediend. Om de invloed van de financiële sector terug te dringen, werk ik met andere Europarlementariërs samen om een nieuwe organisatie op te richten; *Finance Watch*, die via eigen onderzoek de vaak misleidende informatie van de grote financiële instellingen weerlegt. Europese samenwerking moet gaan over onderwerpen die we niet alleen nationaal kunnen oplossen. En de wetsvoorstellen moeten in het belang zijn van gewone mensen en niet gedictieerd worden door de grote bedrijven.'

SP-Europarlementariër Dennis de Jong volgt met argusogen de bemoeizucht van Brussel.

Wat ga je nu ondernemen?

'Ik heb gemerkt dat de meeste mensen geen flauw benul hebben van wat hen boven het hoofd hangt. Men weet gewoonweg niet hoe Brussel haar macht aan het vergroten is, ten koste van de belangen van gewone mensen. In de komende tijd zullen we de bezoekers van de Europa-pagina op de SP-website minutieus voorlichten over de plannen, en ook laten weten welke acties we op touw zetten.'

WAT VINDT U VAN EUROPA? DOE DE TEST OP PAGINA 9.

Blijf niet onwetend over Europa en over hoe Europa uw belangen kan schaden. Ga snel naar www.sp.nl/europa

SPSUCGES

'Kinderen hebben recht op veilige jeugdzorg; veroordeelde zedendelinquenten horen niet thuis in deze sector.'

Dankzij SP-Kamerlid Nine Kooiman moet personeel in de particuliere jeugdzorg voortaan een 'Verklaring Omtrent het Gedrag' kunnen overhandigen.

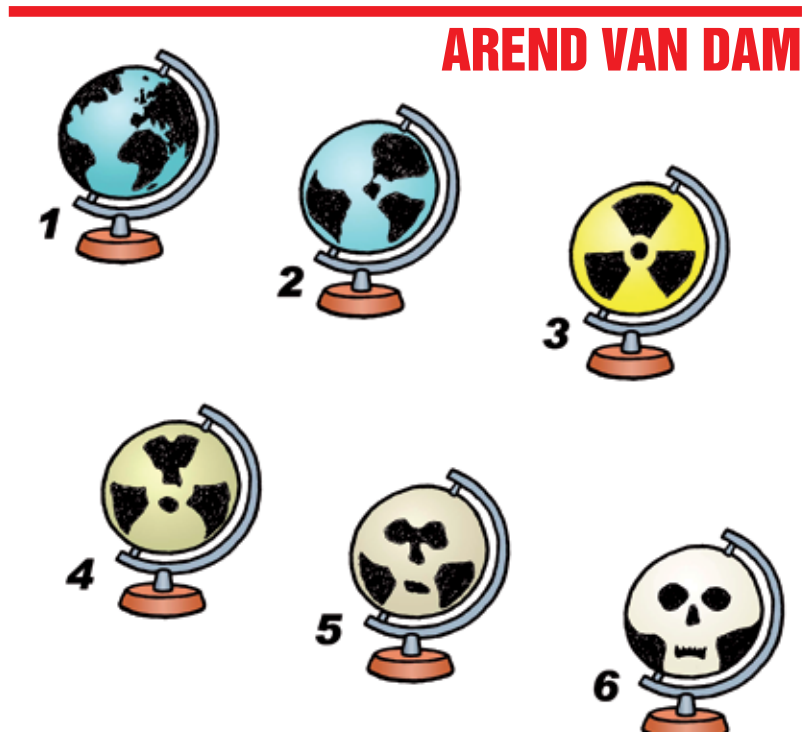
COVER MODEL

Op de cover **Huub Stapel**. Hij beantwoordt zeer persoonlijke vragen in de rubriek *De 11 aan ...*

Raadt u eens wat Huub had willen worden als hij geen acteur was geweest?

- A. Politicus
- B. Horlogemaker
- C. Kok
- D. Taxichauffeur

Het juiste antwoord vindt u op pagina 8.

AREND VAN DAM

EMILE ROEMER:
'HARD WERKEN EN TOCH IN ARMOEDE BLIJVEN. DAT NOEM IK ONMENSELIJK'

Pagina 4

WIE KRIJGEN DE KLAPPEN VAN 18 MILJARD BEZUINIGEN?

GEDUPEERDE: 'ZO WORDT ARMOEDE WEER ERFELIJK'

Pagina 6

Twee Zeeuwse meisjes protesteren op de Dam in Amsterdam tegen kernenergie.

6 KERNVVRAGEN

(NIET OVER FUKUSHIMA)

Het kabinet plant een nieuwe kerncentrale in Borssele. SP-Kamerlid Paulus Jansen vindt het maar niets: gevaarlijk, duur, onnodig.

We hebben kernenergie toch hard nodig?

'Ja, op dit moment wel. Dertig procent van de elektriciteitsvoorziening in Europa komt uit kerncentrales. We hebben ons ervan afhankelijk gemaakt. Kijk naar Japan. Door het ongeluk in Fukushima moesten er zeven centrales dicht. Met als gevolg een enorm gebrek aan energie.'

Dus dan toch maar kolencentrales?

'Die zijn nog slechter voor mens en milieu. De fijnstof die vrij komt bij winning en verbranding van kolen veroorzaakt minstens 500 doden per jaar en heeft allerlei akelige longziekten tot gevolg. Wat veel mensen niet weten: bij het delven van uranium – de grondstof voor kernenergie – komt ook veel fijnstof vrij dat slecht is voor de mijnwerkers. En: kolenverbranding

brengt ook radioactiviteit in de atmosfeer.'

Dus we moeten kiezen tussen twee kwaden?

'Nou, wij willen ze geen van twee. We zitten in een overgangperiode waarin we kern- en kolencentrales niet dicht kunnen gooien. Maar laten we onze kennis gebruiken en onze euro's inzetten op duurzame energie. Want investeren in kernenergie vertraagt de overgang naar energiewinning uit water, zon en wind. Momenteel dekken we acht procent van onze energiebehoefte met duurzame vormen. Het kabinet wil dat aandeel in negen jaar tijd verhogen naar 35%. Maar dan ga je toch geen joekel van een kerncentrale bouwen zoals Borssele II?! Dat ding is vijf keer zo groot als de oude centrale. Tel haar capaciteit op bij de elektriciteit die de investeringen in meer duurzaamheid gaan opleveren, dan zitten we straks met een overschot. Onnodig en niet-economisch. Ook al omdat die dingen altijd aanstaan en er daardoor veel energie verloren gaat doordat we niet dag en nacht evenveel energie verbruiken.'

Hoe moet het dan wel?

'We kunnen leren van de Duitsers. Zij stimuleren duurzame energie met economische prikkels. Zij laten kolen- en kerncentrales betalen voor energie-opslag en investeren dat in duurzaam. De kosten gaan nu eenmaal voor de baat uit. Op lange termijn betalen de investeringen zich terug. Niet alleen in

milieubehoud, maar ook in euro's. Want grondstoffen worden steeds duurder. Zeker nu de opkomende industrieën als China en India veel energie gebruiken. Inmiddels is minister Verhagen daar ook wel achter en kan hij niet meer om de noodzaak van verandering heen. Helaas kijken aandeelhouders in industrieën met groot energieverbruik naar korte termijnwinst.'

Welk pad moeten we nu inslaan om straks zonder kernenergie te kunnen?

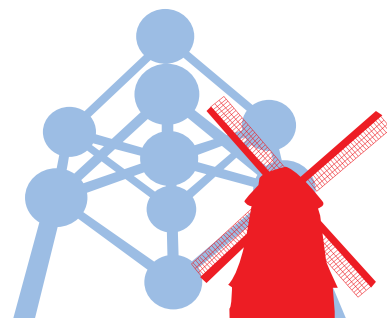
'Op korte termijn energie besparen en investeren in windenergie. De Nederlandse kabinetten hebben tien jaar verloren op dat terrein. Zonde want met de Noordzee zitten we op een goudmijn. Het waait op zee altijd, windkracht drie à zes. En stormen die de molens kunnen beschadigen, komen niet voor. Dus laten we er de komende tien, vijftien jaar heel veel neerzetten.'

Wanneer kunnen de kerncentrales dicht?

'Als we inzetten op duurzame energie – en er zijn veel meer vormen dan die ik nu heb genoemd – dan kunnen we binnen vijftig jaar helemaal zonder kernenergie.'

TEKST: ANTHONIE VERMEER

Verassende vormen van duurzame energie, meer ideeën van Paulus en de SP-standpunten over kernenergie vindt u op www.paulusjansen.sp.nl

DOE DE EUROPA-TEST! LATEN U EN DE REST VAN NEDERLAND ZICH EEN OOR ANNAAIEN DOOR BRUSSEL?

Pagina 9

SPSUGGES

'Zorgmanagers die bezuinigen door ongeschoold personeel in te zetten, worden persoonlijk én financieel aansprakelijk voor de gevolgen'

SP-Kamerlid Renske Leijten behaalde een Kamermeerderheid om bestuurders in de zorg persoonlijk aansprakelijk te stellen bij wanbeleid.

‘SP NU IN PROVINCIEBESTUUR, STRAKS IN EEN VOLGEND KABINET’

EMILE ROEMER WEET DAT DE AANHOUDER WINT

Het kabinet blijft de bezuinigingen opstapelen. Steeds meer mensen zijn er de dupe van dat veel wordt kapotgemaakt of verpatst van wat van ons allemaal is: onderwijs, gezondheidszorg, politie, brandweer, openbaar vervoer en sociale voorzieningen. SP-fractie leider Emile Roemer laat zich niet ontmoedigen: “We houden vol, zullen dit gevecht winnen en worden ooit de grootste partij van Nederland.”

Binnen en buiten de SP is iedereen blij met jou. Ben je nooit bang dat er eens een terugval komt?

‘Dat kan in de politiek zó gebeuren, maar ik ben er niet bang voor. Een wielrenner denkt ook niet bij elke bocht *misschien val ik* want dan kan hij nooit winnen. Ik wil winnen dus ik moet durven vallen. En gaat het mis, dan sta ik weer op en ga weer verder. Door steeds goed beslagen ten ijs te komen probeer ik een smak te voorkomen.’

Wat staat nu het hoogst op jouw agenda?

‘De strijd tegen de afbraak van de sociale zekerheid staat bovenaan. Het is vreselijk hoe dit kabinet mensen tegen elkaar opzet. Jong tegen oud; alsof gepensioneerden de ruif dreigen leeg te eten. Maar we hebben het beste pensioenstelsel ter wereld! Allochtonen en autochtonen worden tegen elkaar opgezet; door religieuze verschillen op scherp te zetten, door onmenselijke

uitzettingen, door Poolse werknemers uit te buiten, door het hoofd-doekjesgedoe van de PVV. Gezonden tegen zieken, door meer zorgkosten neer te leggen bij de meeste zieke mensen. Voor veel mensen dreigt het recht op zorg te worden afgeschaft. Gemeenten mogen zo met-

MET EÉN PENNENSTREEK SCHRAPT RUTTE TIENDUIZENDEN BANEN IN SOCIALE WERKPLAATSEN

een, als het aan het kabinet ligt, kostbaar zorggeld gaan besteden aan lantarenpalen. Het kabinet bezuinigt op de sociale werkvoorziening en op het speciaal onderwijs. Daardoor lopen juist die mensen

de klappen op die dat niet kunnen hebben. Zo helpen VVD, CDA met goedkeuring van de PVV Nederland de vernieling in.’

Wat betekent bezuiniging op sociale werkvoorziening eigenlijk?

‘Ik vind het schandalig om te zien hoe Rutte, Wilders en Verhagen met één pennenstreek tienduizenden banen schrappen in de sociale werkplaatsen. In de sociale werkplaats doen werknemers, die door een arbeidsbeperking elders niet aan de bak komen, heel zinvol werk. Door de maatregelen van het kabinet dreigen tienduizenden van hen in de bijstand te komen. Volgens het kabinet kunnen deze mensen prima bij gewone bedrijven aan de slag, maar daar komt in praktijk niks van terecht. In het voorstel van het kabinet worden mensen verplicht te werken onder het minimumloon. Hard werken om in de armoede te blijven, dat noem ik onmenselijk. Rutte bezuinigt op

Emile: ‘Zoals ik al had voorzien met dit kabinet: de aangekondigde extra politie komt niet, de brandweer blijft inleveren en zelfs de brandweer moet het ontgelden.’

een heel kille manier die het hardst aankomt bij de meest kwetsbare mensen.’

In de vorige ZO voorspelde je dat dit kabinet pas na de Statenverkiezingen zijn ware gezicht zou laten zien. Is dat bewaarheid?

‘De aangekondigde extra politie komt er niet, de zorg wordt uitgekleeft, de beloofde verpleegkundigen komen er niet, het onderwijs moet blijven inleveren en zelfs de brandweer moet het nu ontgelden waardoor trouwe vrijwilligers worden weggejaagd. Dat is inderdaad zoals ik al had voorzien. Op korte termijn zullen alle Nederlanders gaan merken dat er minder gezondheidszorg is terwijl de premies omhoog gaan. De kwaliteit van het onderwijs zal blijven dalen omdat het

kabinet weigert om meer te investeren in het onderwijs.

Ik kom op veel scholen voor speciaal onderwijs. Daar wordt met hart en ziel gewerkt door goed opgeleide docenten. De kinderen die daar les krijgen hebben dat keihard nodig. Ik vind het onvoorstelbaar dat dit kabinet niets vraagt van de 25% rijkste mensen maar wel op kwetsbare kinderen in het speciaal onderwijs keihard kort. Volgens mij toont Mark Rutte daarin zijn ware gezicht. Wie het al goed heeft kan het beter krijgen, wie kwetsbaar is, krijgt het nog moeilijker.’

Twitteren doe je ook, hè?

‘Ja. Daar bereik je veel mensen tegelijk mee. Ik zit ook op Hyves en Facebook. Mensen reageren vaak. Meestal met hun eigen voorbeelden

SPSUCCES

‘Het kabinet buigt voor de onderwijsprotesten; actievoeren helpt!’

SP-Kamerlid Jasper van Dijk is blij dat de bezuinigingen op het speciaal onderwijs en op studenten worden uitgesteld.

zorg wordt uitgekleeft, de beloofde verpleegkundigen komen niet, het onderwijs moet

van zaken die ik heb aangezwengeld. Zoals een moeder van twee gehandicapte zonen. De een kreeg doordat zijn moeder was blijven vechten eindelijk het juiste onderwijs. De ander had aangepast werk, ook na lange tijd pas gevonden. Eindelijk hadden ze het gevoel lekker mee te doen in de maatschappij en dat had hun moeder rust gegeven. Een van de jongens stond zelfs op het punt van trouwen en zelfstandig wonen. Maar nu lijken ze weer uitzichtloos bij moeder achter de geraniums terecht te komen door bezuinigingen op de WSW en Wajong. Die moeder is nu ten einde raad.'

En je gaat veel het land in.

'Je kunt geen volksvertegenwoordiger zijn zonder met grote regelmaat het land in te gaan. Om je een

indruk te geven noem ik de agenda van één week: een discussie-avond over ondernemersklimaat in Nederland bij de Rotary in Oisterwijk, de opening van een wedstrijd landploegen in Samsbeek, een bijeenkomst van werkers in de jeugdpsychiatrie in Den Haag, een gastpresentatie bij BNR radio in Amsterdam, een bezoek aan de marine in Den Helder en tenslotte een bijeenkomst met de werkgever en vakbond op een bouwplaats. Bij die bouwwerkzaamheden hadden we het over ZZP'ers (*Zelfstandigen zonder personeel, red.*) Vooral in de zorg en in de bouw groeit hun aantal enorm. Het grootste gedeelte van deze zelfstandigen heeft geen arbeidsongeschiktheidsverzekering en pensioenopbouw. Velen belanden in de armoede als ze 65 zijn, als het al niet eerder is. Ze worden

uitgebuut en werken vaak onder de prijs. Dat maakt ze ook concurrenten van vakgenoten die nog wel een baan in CAO-verband hebben met een fatsoenlijk salaris. Voor menig ZZP'er is er geen alternatief. En werkgevers beweren dat ze ZZP'ers moeten inzetten om kosten te besparen. Daarom ben ik ervoor dat we regels opstellen voor aanbestedingen en bij het geven van opdrachten kijken naar de arbeidsvoorwaarden waaronder gewerkt wordt. Met name naar de hoogte van de betaling. De SP wil een collectieve arbeidsongeschiktheidsverzekering voor ZZP'ers. Dat zou hen beschermen en ze zijn dan minder een oneerlijke concurrent voor andere werknemers in hun branche.'

Wat heb jij met heggenvlechten?

'Veel. In de regio van het cultuurhistorisch landschap Maasheggen hebben boeren eeuwenlang gebruik gemaakt van heggen in plaats van prikkeldraad om vee tegen te houden. Die traditie was lang verwaarloosd. Tot een groep mensen zich ging bekommeren om behoud van het oude cultuurlandschap langs de Maas. De SP afdeling Boxmeer maakte deel uit van het initiatief. Daarbij hoorde ook het ambacht van heggenvlechten. Jaarlijks worden er nu wedstrijden heggenvlechten gehouden. Omdat ik alle vijf keer was komen kijken, werd ik dit jaar bij de zesde editie uitgeroepen tot erevriend van de Maasheggen.'

Hoe zorg je ervoor dat je in contact blijft met werknemers in bedrijven?

'Ik ga vaak op bezoek, dat is heel waardevol. Je ziet rechtstreeks wat het beleid uit Den Haag voor de mensen op de werkvloer betekent. Verder merk ik dat steeds meer mensen de SP weten te vinden. Wij hebben nu bijvoorbeeld een enquête lopen onder brandweerlieden. Het FNV roept leden op om mee te doen aan dat onderzoek. En dat krijgt massaal gehoor, want beroepskrachten en vrijwilligers uit de korpsen zijn ten einde raad omdat door bezuinigingen overal kazernes sluiten. Dat ze massaal reageren laat zien dat mensen er vertrouwen in hebben dat hun stem door de SP gehoord wordt. Op dit moment loopt ook een groot onderzoek onder werknemers in de sociale werkplaatsen en in de ouderenen- en gehandicaptenzorg. De onderzoeken die wij onder werknemers doen zijn heel waardevol. Eerder deden we grootschalige onderzoeken onder politieagenten, onderwijzers en zorgpersoneel. Dat

Middelbare scholieren in Horst waren razend enthousiast bij Emiles bezoek.

levert een schat aan informatie op. Het valt me op dat politici vaak alleen vanuit de Haagse werkelijkheid werken. Door van mensen

IK WIL WINNEN DUS IK MOET DURVEN VALLEN

rechtstreeks te horen hoe het beleid uitpakt, merk ik dat de werkelijkheid van werknemers vaak een hele andere is.'

Wat betekent het voor je dat de SP voor het eerst mee bestuurt op provinciaal niveau met Gedeputeerden in Noord-Brabant en Zuid-Holland?

'Ik ben er zeer blij mee. Het betekent voor de SP een grote doorbraak. We zijn langzaam maar zeker een steeds grotere rol gaan

spelen. We zijn volwassen geworden en worden door anderen volop serieus genomen. Het is natuurlijk van belang dat we laten zien dat we ook dit aankunnen. Maar daar heb ik alle vertrouwen in. Sterker nog, ik denk dat dit de opmaat is voor deelname aan een volgend kabinet. Daarom is het belangrijk dat we blijven groeien. Niet alleen in de breedte – we gaan bijvoorbeeld 65 nieuwe afdelingen opzetten – maar ook dat we blijven investeren in onze kwaliteit. Dat geldt ook in de provincies waar we meebesturen. We zijn bereid om verantwoordelijkheid te nemen en compromissen te sluiten. Ook de SP is bereid water bij de wijn te doen, maar de wijn moet wel te drinken blijven. Ik heb er vertrouwen in dat wij in een volgend kabinet aan de bak zullen komen.'

TEKST: ANTHONIE VERMEER
FOTOGRAFIE: SUZANNE VAN DE KERK

COLUMNS EN MEER VAN EMILE VINDT U OP WWW.SP.NL

SPSUGGES

'Arbeidscontracten maken in de toekomst een einde aan de rechteloosheid van posbodes'

Dankzij het voorstel van SP-Kamerlid Sharon Gesthuizen moet het kabinet arbeidsovereenkomsten in de postmarkt verplicht stellen.

18 MILJARD EURO BEZUINIGINGEN HET ONWEER VAN MARK RUTTE

Het dondert in Den Haag. Rutte, Verhagen en Wilders werken op dit moment aan voorstellen die bij miljoenen Nederlanders keihard gaan aankomen. Hoeveel gaat er per jaar gesneden worden?

SPECIAAL ONDERWIJS

Op leerlingen met een handicap of stoornis bezuinigt het kabinet structureel 300 miljoen euro per jaar. De klassen worden groter en de begeleiding wordt minder. Mogelijk moeten scholen de deuren sluiten.

Camilla (34), Helmond

'Wij vechten al jaren om de kinderen te kunnen geven wat normale kinderen ook hebben. De regeringspartijen doen alsof wij alles maar gratis krijgen. Wij worden in de steek gelaten.'

Camilla heeft twee verstandelijk beperkte zonen: Jacky (13) en Jordy (5). Tijdens het grote NOS-verkiezingsdebat, op 1 maart, vroeg ze CDA'er Eelco Brinkman naar de kabinetsplannen voor het speciaal onderwijs.

€ 300 MILJOEN

€ 400 MILJOEN

€ 200 MILJOEN

€ 300 MILJOEN

STUDIEBOETE

De studiefinanciering voor de masterfase wordt afgeschaft. Studenten die uitlopen in hun studietijd betalen een boete van 3000 euro per jaar. Op universiteiten en hogescholen wordt circa 200 miljoen bezuinigd. Het kabinet wil hiermee ruim 400 miljoen euro per jaar bezuinigen.

Marlou (26), Utrecht Student

'Iedereen heeft het over kenniseconomie, maar ik word straks beboet omdat ik me van MAVO naar universiteit opwerk. Ik verlies mijn basisbeurs en OV-studentenkaart en moet 3000 euro studieboete betalen. Dat is per maand 800 euro extra, terwijl ik nu al moeite heb om rond te komen.'

CULTUUR

Het kabinet wil jaarlijks 200 miljoen bezuinigen op kunst en cultuur, ruim 20 procent van het budget. De BTW voor concertkaartjes wordt verhoogd van 6 naar 19 procent. De helft van het budget, 16 miljoen euro, van de omroeporkesten verdwijnt, waardoor het voortbestaan van ondermeer het Metropole Orkest wordt bedreigd.

Pim (33), Utrecht Producer / muzikant

'Ik vraag me af wat erger is. Mensen die geld meer waarderen dan schoonheid of angstzaaiers die roepen dat de kunsten zonder geld naar de gallemiezen gaan. Kunst is sterker dan geld, net zoals naastenliefde dat is. Maar dat is geen reden om te bezuinigen op de zorg. Of op kunst.'

NATUUR

Bijna de helft van het budget voor natuur verdwijnt. Het kabinet-Rutte wil 300 miljoen euro per jaar bezuinigen. Gevreesd wordt dat waardevolle natuurgebieden verdwijnen. Natuurgebieden die voor veel geld zijn aangekocht, gaan nu voor een habbekrats overboord.

Frans (58), Oisterwijk Boswachter bij Natuurmonumenten

'Wie 60 procent van z'n salaris verliest, weet dat het moeilijk wordt de eindjes aan elkaar te knopen. Zo is het ook met de natuur in Nederland. De natuur legt het bij dit kabinet stelselmatig af tegen de economie. Ik lig weleens wakker van de vraag of onze kinderen en kleinkinderen nog wel net zo van de natuur kunnen genieten als wij.'

OPENBAAR VERVOER

Het kabinet wil jaarlijks 120 miljoen euro bezuinigen op het openbaar vervoer in de grote steden. Geplande investeringen in het spoor worden geschrapt. Op de lange termijn lopen de bezuinigingen fors op, mogelijk tot één miljard euro structureel.

Harry (48), Den Haag
'Buiten dat de passagiers van Den Haag straks minder Openbaar Vervoer krijgen, kosten deze bezuinigen en aanbestedingstrajecten veel banen. Collega's met een tijdelijk contract hebben kopzorgen: Wordt mijn contract wel verlengd?'

€ 120 MILJOEN

SOCIALE WERKPLAATS

De bezuinigingen op de sociale werkplaatsen moeten per jaar 650 miljoen euro opleveren. Als gevolg van de bezuinigingen is op termijn nog maar een derde van de huidige plaatsen in de sociale werkplaats beschikbaar. Er zullen 60 duizend werkplekken verdwijnen.

Hans (48), Lichtenvoorde
'Na 20 jaar op een beschermde werkplek gaan ze proberen me te plaatsen bij een andere werkgever. Een dubbel gevoel. Het lijkt mooi, maar ik ben niet gek: dit valt samen met de bezuinigingen. Ik ben bang dat er niet genoeg begeleiding is. Ik grapte al: ze maken me geraniumkweker, één die thuis werkt.'

€ 650 MILJOEN

€ 600 MILJOEN

ZORGPREMIES EN EIGEN RISICO

Op de zorgtoeslag wil dit kabinet in totaal 2,9 miljard bezuinigen, te beginnen met 600 miljoen euro volgend jaar. Dat terwijl de zorgpremies elk jaar weer flink stijgen; het eigen risico stijgt in 2012 naar 210 euro. Het basispakket wordt verder uitgekleed.

Theo (63), Muntendam
'Mijn vrouw Martie en ik zijn beiden chronisch ziek en ontvangen WAO. De afgelopen tijd zijn we door verschillende maatregelen er al 141 euro per maand op achteruit gegaan. We leven al jaren in diepe armoede. Als volgend jaar de zorgtoeslag verder daalt en het eigen risico verder stijgt, weten we niet meer hoe het verder moet.'

BIJSTAND

De bijstandsuitkeringen worden vanaf 2012 in 20 jaar verlaagd. In totaal daalt de bijstandsuitkering met 2000 euro netto op jaarbasis. Al vanaf 2015 moet deze bezuiniging 200 miljoen euro per jaar opleveren. Structureel – op de lange termijn – wil het kabinet 1 miljard euro per jaar bezuinigen op de bijstand. Er wordt een inkomenstoets van het huishouden ingevoerd in plaats van de partnertoets.

Zakaria (25), Amsterdam
'Ik woon bij mijn moeder die bijstand krijgt. Ik werk part-time om rond te komen tijdens mijn studie. Door de nieuwe bijstandregels moet ik straks of uit huis gaan wonen, of mijn moeder wordt gekort op haar bijstand. Ik wil voor haar zorgen maar ook kunnen studeren. Zo wordt armoede weer erfelijk.'

€ 200 MILJOEN

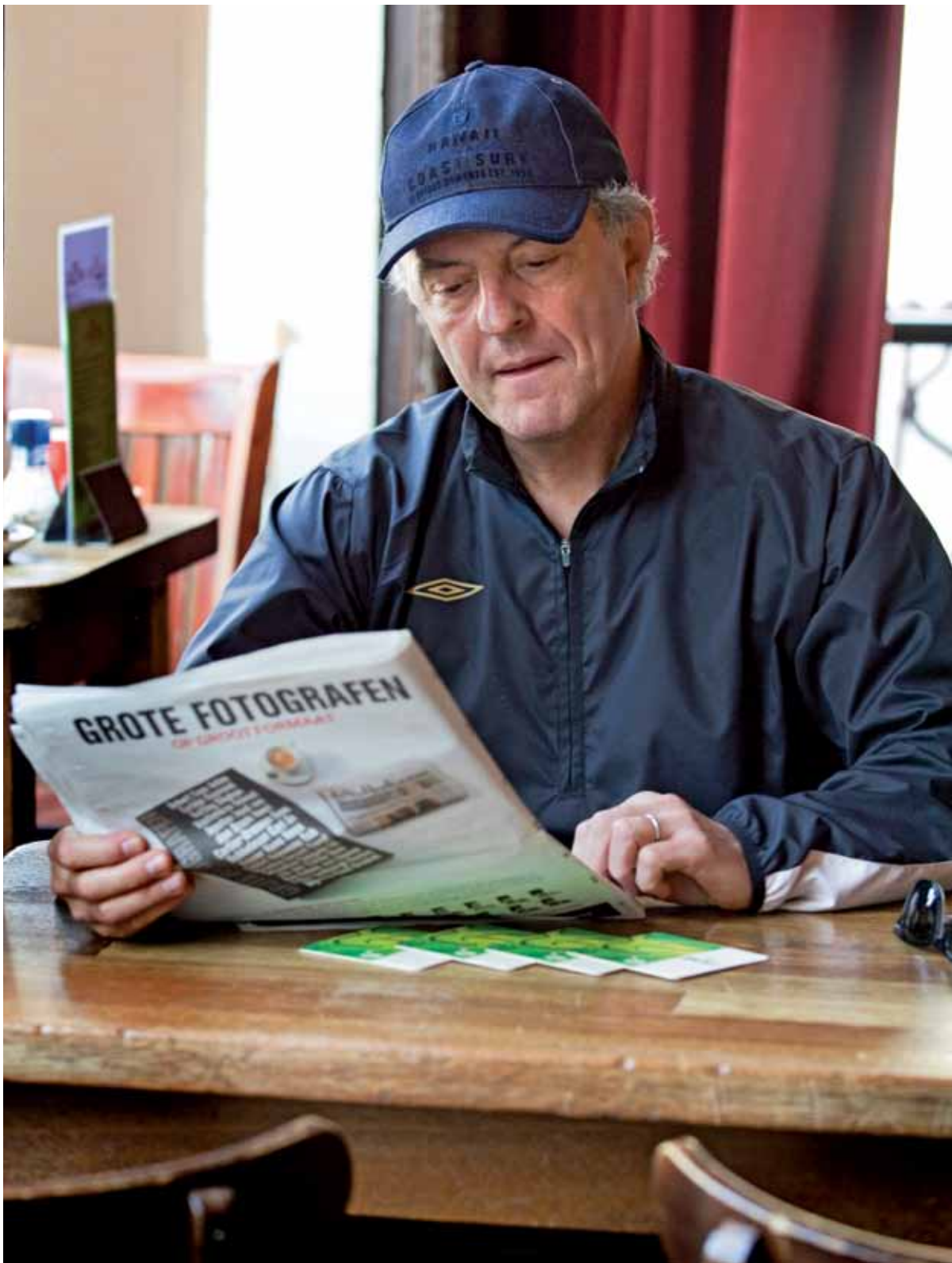
€ 195 MILJOEN

HURBESCHERMING

Huurders krijgen minder huurtoeslag. In 2015 valt de toeslag 15 euro per maand lager uit. Voor het kabinet moet dat een bezuiniging van 195 miljoen euro per jaar opleveren. De maximale huur van sociale huurwoningen gaat omhoog met 120 euro per maand.

Frank (25), Vlaardinge
'Europa vindt dat je met een modaal inkomen geen aanspraak meer mag maken op een betaalbaar huurhuis. En het kabinet maakt het ook mogelijk om nog eens 120 euro extra te vragen voor een sociale huurwoning. Het aanbod van betaalbare huuren koopwoningen is klein. De doorstroming stopt dan helemaal. Dat betekent dus dat mensen zoals ik niet kunnen verhuizen en moeten blijven zitten waar ze zitten.'

'In de laatste twee jaar van de toneelschool twijfelde ik hevig aan mijn talent.'

DE 11 AAN... HUUB STAPEL

Acteur Huub Stapel heeft het druk. Zijn one man theater show *Mannen komen van Mars, vrouwen van Venus* en zijn rol in *De Kus* vergen zes avonden per week.

Hoe gaat het met je?

'Goed. Mijn vrouw Resie en mijn zonen Sem en Mas zijn gezond. Resie en ik hebben ons laatst binnenste buiten laten keren in het ziekenhuis om organen, bloed en alles te controleren. Dat doen we om de paar jaar. Ik ben een hypochonder; mijn vader viel om toen hij 62 was. Mijn leven mag wel wat langer duren. Mijn werk gaat ook lekker. Er zijn al 150 duizend kaarten verkocht voor *Mannen komen van Mars*, best uniek in de Nederlandse theatergeschiedenis. En *De Kus* met Carine Crutzen krijgt positieve reacties. Het zit mee.'

Wanneer was je voor het laatst kwaad?

'Vanochtend nog toen ik de *Telegraaf* zag. Die gaf boze militairen volop ruimte om hun ergernis te spuien over linkse politici. Want die zouden de missie in Kunduz misbruiken om hun doctrines te verkopen. Wat een onzin! De VVD en het CDA hakken in Defensie en dan geeft die krant er zo'n draai aan. Maar weet je wat pas schaamteloos is? De bezuiniging op cultuur. Dat is heus niet alleen het theater, maar raakt grote delen van het dagelijks leven van velen. Wilders zie je dan gezellig theedrinken en leuk doen met bejaarden, maar tij-

dens dat bezoek zegt hij niet dat ze straks geen boeken meer kunnen lenen omdat de bibliotheek mede door zijn toedoen sluit. Dat het buurthuis straks om zeep gaat met het biljart en de hobbyclubs erbij, verzwijgt hij. Rutte zegt cultuurliefhebber te zijn. Ik wed dat hij nog nooit naar toneel is geweest.'

Welke fout kun je maar niet uit je hoofd zetten?

'Nooit heb ik iemand verraden of willens en wetens kwaad gedaan. Dergelijke last draag ik niet. Mensen zeggen wel eens dat ik soms minder kort door de bocht moet zijn. Maar daar trek ik me weinig van aan. Ik kom graag eerlijk voor mijn mening uit, ook al zeg ik dan wel eens iets wat een ander niet leuk vindt.'

Welke plaat of cd heb je het meest gedraaid?

De albums van Soft Machine heb ik grijsgedraaid. Doe ik nog. En ik houd van Mahler, Frank Zappa, zigeunermuziek en meer. Afhankelijk van mijn stemming. Soft Machine hoort bij melancholie. Ook al mijmer ik nooit over gemiste kansen, want ik ben gaan doen wat ik wilde en heb meer bereikt dan waar ik ooit van had durven dromen.'

Welk beroep had je gehad als je geen acteur was geworden?

'Horlogemaker. Turend door een loep heel ambachtelijk zeer precies vakwerk leveren. Zo bouw ik ook aan een rol; vakmatig steeds een stukje erbij doen zodat er een radarwerk ontstaat. Alles op elkaar afstemmen totdat het werkt.'

Welk onrecht zou je uit de wereld willen bannen?

'Heb je even? Vooral honger. Want iedereen weet dat honger niet nodig is. Het is te bizar voor woorden dat honger om economische belangen in stand wordt gehouden. Dat systeem is zo complex dat je moeilijk kunt zeggen waar je moet beginnen, maar ik denk dat de bestrijding van corruptie een goede start zou zijn. Ik zou alleen niet weten hoe. Als onze kroonprins, vorstin en ministers zich lachend laten fotograferen met de meest corrupte leiders die hun volk laten creperen waar blijf je dan?'

Wat is je hardste levensles geweest?

'De acceptatie dat het leven voor velen onrechtvaardig is.'

Wat is je grootste trots?

'Dat alles zo lekker loopt met mij en mijn gezin.'

Welke historische gebeurtenis spreekt je het meest aan?

'De val van de Berlijnse Muur in 1989. Dat was opwindend, de hoop van het nieuwe! Ik zat al bijna in de trein naar Berlijn. Want ik wilde erbij zijn. Helaas weten we nu dat het grootste gedeelte van de bevolking achter de voormalige muur er niets mee is opgeschoten. De miljarden steun voor opbouw is verdwenen in de zakken van enkelen. Altijd weer die corruptie en hebzucht. De mens is steeds de zwakke schakel. Ach, laten wij maar niks zeggen met onze bio-industrie; dieren in megastallen laten lijden voor ordinaire hebzucht.'

Wel eens gedacht: met mij loopt het niet goed af?

'Jawel, in de laatste twee jaar van de toneelschool. Ik had geen uit-

'BEZUINIGEN OP CULTUUR RAAKT OOK HET DAGELIJKS LEVEN VAN VELEN'

zicht op werk en twijfelde hevig aan mijn talent. Mijn ambitie was toch nergens op gestoeld? Gelukkig kwam er mijn onzekerheid een einde toen ik naast Mary Dresselhuys in toneelstuk *Harold en Maud* kwam te staan en het jaar erop voor de film *De Lift* werd gevraagd.'

Waarop beoordeel je degenen die je tegen het lijf loopt?

'Of iemand in de haak is. Wat iemand gelooft, stemt en in zijn portemonnee heeft zegt me niets. Ik moet niks hebben van onecht gedoe. Of gemaaktheid zoals in het spreken geforceerd een bekakte R laten rollen. Ik houd van echt en oprecht. Mijn vader heeft heel wat meegemaakt in zijn leven. Heeft het werkkamp in Duitsland overleefd. Zijn motto was: *Altijd op je pad blijven. Dan kan je niks gebeuren.* Hij had gelijk.'

TEKST: ANTHONIE VERMEER
FOTOGRAFIE: SUZANNE VAN DE KERK

SPSUCCEES

'Ook mensen boven de 30 kunnen alsnog hun havo- of vwo-diloma behalen'

SP-Kamerlid Manja Smits kreeg het kabinet zover om het volwassenenonderwijs niet verder te ontmantelen.

WAT VINDT U VAN BRUSSEL?

Europese instellingen en regeringsleiders buiten over elkaar heen met voorstellen die ook ons in Nederland hard kunnen treffen. De Europese Unie (EU) wil een steeds dikkere vinger in de pap. En soms geeft ze juist niet thuis als je denkt: Europa doe iets!

Geef uw meningen over naaststaande stellingen, meet u aan de Europese lat van de SP en lees waar de EU mee bezig is.

SAMENSTELLING: ANTHONIE VERMEER

- 1. Alle Europese lidstaten moeten een minimumloon krijgen. Per land hangt het bedrag af van wat de inwoners met zijn allen verdienen.**
Mee eens / Niet mee eens
- 2. CAO's (afspraken over salarissen en arbeidsvoorwaarden) is typisch een zaak voor Europa, dus laat Brussel maar zeggen hoeveel we mogen verdienen.**
Mee eens / Niet mee eens
- 3. De zorg moet in heel Europa aan de vrije markt worden overgelaten, zodat burgers in het land van hun keuze goedkoop behandeld kunnen worden.**
Mee eens / Niet mee eens
- 4. Europa moet gelijk loon voor gelijk werk afdwingen voor gastarbeiders uit andere lidstaten.**
Mee eens / Niet mee eens

- 5. De pensioenleeftijd mag niet door Brussel bepaald worden, dat regelen we in Nederland zelf wel.**
Mee eens / Niet mee eens
- 6. Brussel moet in Europa het onderwijs regelen – en wel zo dat scholing wordt toegesneden op de behoeften van werkgevers en dat universiteiten onderling kunnen concurreren.**
Mee eens / Niet mee eens
- 7. Vennootschapsbelasting – de heffing op de winst van bedrijven – moet geen Europese zaak zijn; laat elk land zijn eigen tarief maar bepalen.**
Mee eens / Niet mee eens
- 8. Europa moet speculanten aan banden leggen, bankenbelasting invoeren en belasting opleggen aan financiële transacties.**
Mee eens / Niet mee eens

BEREKEN UW SCORE:

Kijk in het staattie en vul de rode of blauwe punten in bij uw antwoord. Was u het er een beetje mee eens/niet eens dan kunt u zichzelf ook minder geven dan het maximum van 4. Had u geen mening over een stelling, dan vult u 0 in. Tel de rode en blauwe punten apart op. Bereken het verschil tussen beide kleuren, dan houdt u een aantal rode of blauwe punten over. Draai de pagina om en vergelijk uw Europa-ideeën met die van de SP, die zijn toegevoerd door SP-Europees Parlementlid Dennis de Jong.

1. Mee eens: max. 4 rode punten	Niet mee eens: max. 4 blauwe punten
2. Mee eens: max. 4 blauwe punten	Niet mee eens: max. 4 rode punten
3. Mee eens: max. 4 blauwe punten	Niet mee eens: max. 4 rode punten
4. Mee eens: max. 4 rode punten	Niet mee eens: max. 4 blauwe punten
5. Mee eens: max. 4 rode punten	Niet mee eens: max. 4 blauwe punten
6. Mee eens: max. 4 blauwe punten	Niet mee eens: max. 4 rode punten
7. Mee eens: max. 4 blauwe punten	Niet mee eens: max. 4 rode punten
8. Mee eens: max. 4 rode punten	Niet mee eens: max. 4 blauwe punten

elkars concurrent in het binnen-
haten van bedrijven. Ook worden
ze door bedrijven tegen elkaar uit-
gespeeld. Daarom willen we dat
de EU een minimumtarief instelt.
8. Europa moet speculanten aan ban-
den leggen, bankenbelasting invoe-
ren en belasting opleggen aan fi-
nanciële transacties.
Dat zou inderdaad moeten. Wij
betalen als burgers nu de prijs van
de crisis terwijl die is begonnen
bij de banken. Bankiers incas-
seerden hoge bonussen als belo-
ning voor roekeloos gedrag met
hun casinokapitalisme, terwijl de
belastingbetalers ervoor opdraai-
den toen banken dreigden om te
vallen. Wij zeggen: hef bankbe-
lastingen en stop die in een fonds-
waaruit spaarders hun geld terug-
krijgen als het misgaat zoals met
Ice Save. Rem speculatie af door
er belasting op te heffen ("Tobin-
tax"). En gebruik de opbrengst
om de kloof tussen arm en rijk te
verkleinen.

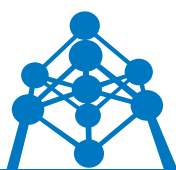
wege de onzekere pensioenen in
veel lidstaten wil de EU over pen-
sioenzaken gaan beslissen, zoals
de pensioenleeftijd. Wij vinden dat
geen optie, want in Nederland is
het goed geregeld en de SP zegt:
65 blijft 65.
6. Brussel moet in Europa het onder-
wijs regelen – en wel zo dat scho-
ling wordt toegesneden op de be-
hoeften van werkgevers en dat
universiteiten onderling kunnen
concurreren.
Nee, daar zijn we het beslist niet
mee eens. De EU wil het graag
zoals het in de stelling staat. Wij
vinden dat leraren, studenten en
ouders het voor het zeggen moe-
ten hebben in de school. Niet de
managers. En EU-managers al
helemaal niet!
7. Vennootschapsbelasting – de
heffing op de winst van bedrijven –
moet een Europese zaak zijn; nu
bepaalt elk land zijn eigen tarief.
Daarmee zijn we het eens. Nu
verschillen de tarieven per land; in
Nederland betaalt een bedrijf bij-
voorbeeld twee keer zoveel als in
Ierland. Zo zijn lidstaten onnodig

4. Europa moet gelijk loon voor gelijk
werk afdwingen voor gastarbeiders
uit andere landen.
Vanzelfsprekend, gelijk loon voor
gelijk werk! Nu zijn er veel mala-
tiede uitzendbureaus die bijvoor-
beeld mensen uit andere lidstaten
in Nederland laten werken tegen
lonen en voorwaarden die veel
slechter zijn dan in ons land. Dat
is uitbuiting van de uitzendkrach-
ten, oneerlijke concurrentie voor
Nederlandse werknemers en strij-
dig met de wet. Zieke bureaus zijn
in heel Europa actief. De EU zou
er tegen moeten optreden, maar
komt juist met regels die deze
praktijken eerder bevorderen dan
bestrijden.
5. De pensioenleeftijd mag niet door
Brussel bepaald worden, dat rege-
len we in Nederland zelf wel.
Daarmee zijn we het eens. Ne-
derland heeft een van de sterkste
pensioensstelsels ter wereld. De
overheid betaalt 65-plussers een
vast pensioen – AOW – en werk-
nemers sparen extra bij via een
pensioenfonds. In veel landen zijn
de pensioenen minder goed of
zelfs helemaal niet geregeld. Van-

te bedrijven willen dat de lonen in
heel Europa omlaag gaan zodat
ze meer winst kunnen maken. De
EU staat daar achter en wil zelfs
kunnen ingrijpen als ze vindt dat
de lonen teveel stijgen. Zo zouden
werknemers de crisis betalen die
in Nederland laten werken tegen
ceptabel! Laat Nederlandse vak-
bonden namens de werknemers
kunnen onderhandelen, zonder
(CAO's).
3. De zorg moet in heel Europa aan
de vrije markt worden overgelaten,
zodat burgers in het land van hun
keuze goedkoop behandeld kunnen
worden.
Zijn we ook fel tegen. Zieke men-
sen moeten gewoon zo goed mo-
gelijk geholpen worden om zo
snel mogelijk te kunnen genezen.
En niet dienen als product om aan
te verdienen. Ook wil de EU kun-
nen ingrijpen als de zorgkosten
haar te hoog worden in een land.
Wij zeggen: geen zorgtoerisme en
laat Nederland zelf maar bepalen
wat ze wil besteden aan zijn ge-
zondheidszorg.

1. Alle Europese lidstaten moeten
een minimumloon krijgen. Per land
hangt het bedrag af van wat de in-
woners met zijn allen verdienen.
Daar zijn we voor, want alleen zo
kan in elk lidstaat iedereen met
het minimumloon ruijschoots
voorzien in het levensonderhoud.
Waarom verschillende bedragen
per land? Omdat bijvoorbeeld 20
cent kost, terwijl je in Nederland
al gauw 2 euro kwijt bent. Boven-
ling in welvaartsniveau. Daarom
is het Bruto Nationaal Inkomen
de leidraad. Wat ons betreft geen
werkende armen in Europa; het is
onacceptabel als iemand meerder-
banen moet hebben om te kun-
nen overleven.
2. CAO's (Centrale Arbeidsovereen-
komsten) vormen typisch een zaak
voor Europa, dus laat Brussel
maar zeggen hoeveel we mogen
verdienen.
Daar zijn we fel tegen. In Neder-
land maken vakbonden en werkge-
vers samen afspraken over lonen,
werktijden en vakantiedagen. Gro-

WAT VINDT DE SP VAN BRUSSEL?

IN SCORE:

29-32 blauw:
o jé, als uw Europa-
waanzin nu maar niet
besmettelijk is!

28-21 blauw:
u bent vast bankier,
rechts regeringsleider
of manager van een
opportunistische
multinational.

20-11 blauw:
gelijk loon voor gelijk
werk, spaargeld
veilig beleggen,
zelfbeschikking van
Nederland op gebied
van gezondheidszorg,
pensioenen en CAO's.
Zegt u zeker niets?

10-1 blauw:
U bent nog niet
verloren – ga naar
www.sp.nl/europa en
lees hoe het beter kan.

1-10 rood:
nog niet overtuigd dat
we de denderende
wals van Europa tot
staan moeten brengen?
Informeert u nader op
www.sp.nl/europa

11-20 rood:
u maakt zich terecht
zorgen om de sociale
verworvenheden in
Nederland. U wilt ook
niet dat Europa ze ons
afpakt.

21-28 rood:
kijk, Europa maakt
u niets wijs. Steun
ons alstublieft want
het is zonde als uw
mening niet gehoord
wordt! Zie de bon op
de achterzijde van dit
blad.

29-32 rood:
uw hart zit op de goede
plek en uw inzicht is
niet mis! Zat u maar in
het Europees Parlement!

ONZEKERE TOEKOMST VOOR 70 DUIZEND LEERLINGEN

'HEEFT NIET IEDER KIND IN NEDERLAND RECHT OP ONDERWIJS?'

Het kabinet wil 300 miljoen bezuinigen in het speciaal onderwijs. Dat is onderwijs voor kinderen met leerproblemen. De minister wil deze leerlingen nu naar gewone scholen sturen. Wat betekent dat voor de 70 duizend kinderen en jongeren met een handicap, gedrags- of leerstoornis? Op bezoek bij de Mikado-school dat eerder dit jaar minister Bijsterveld een duidelijk protest liet horen.

We weten het niet, we hebben geen idee. Dat zijn deze dagen veelgehoorde uitspraken op de Mikado-school in het Noordlimburgse Genep. Aan het personeel - 75 mensen veelal in parttime dienstverband - 155 leerlingen én hun ouders knaagt een kwellende onzekerheid over de toekomst. Een van de leerlingen is Lian. Ze is

13 jaar en heeft het syndroom van Dravet. Dat betekent dat ze een aantal keren per week forse epileptische aanvallen krijgt en een verstandelijke beperking heeft. Voor Lians moeder Hilda Rutten is de toekomst van haar kind een groot vraagteken. Als de klassen als gevolg van de aangekondigde bezuinigingen groter worden, is er voor

Vlnr: Marja Pasman, Lian en Hilda Rutten, straks alle drie de dupe van blinde bezuinigingsdrift.

Lian logischerwijs een stuk minder aandacht. 'En die heeft ze nu juist zo hard nodig', zegt Hilda Rutten. 'Als Lian een epileptische aanval krijgt, zijn twee mensen een hele tijd met haar bezig. Als de aanval te erg wordt, kan Lian die dag helemaal niet meer terug naar de klas. Het kan ook zijn dat ze de hele dag dicht tegen een aanval aan zit. Ze moet op school dus heel goed in de gaten gehouden worden.' Wie dat straks dan moet gaan doen is eveneens een groot raadsel, want de regering zet flink het mes in het aantal banen in het speciaal onder-

wijs en snoeit ook in de begeleiding op de reguliere scholen. 'Op een gegeven moment komt de vraag aan de orde: kunnen wij de veiligheid van het kind nog garanderen?', zegt Marja Pasman, directeur van de Mikado-school. 'Met andere woorden: kan een kind als Lian straks überhaupt nog wel naar school? Ieder kind heeft recht op onderwijs, zeggen we in Nederland. Ik vraag me af hoe lang we dat nog kunnen blijven zeggen'.

Lian naar een reguliere school sturen is volgens beiden geen optie. 'Dan mag de minister er zelf de

hele dag naast gaan staan', sneert Hilda Rutten. 'En als een leraar op een reguliere school constant op Lian moet letten, worden de andere leerlingen de dupe want dan krijgt zij te weinig aandacht', zegt Marja Pasman.

Maar wat dan? Rutten: 'Dan komt Lian thuis te zitten en kijkt ze helemaal geen onderwijs meer. Of ze gaat naar een tehuis; kijk maar eens wat dát dan kost. Over bezuinigingen gesproken.'

'Laatst stonden hier op school ouders gewoonweg te huilen', vertelt Mikado-directeur Pasman. 'Ze zeiden: Ze willen niet meer opkomen voor kinderen die geboren worden zoals onze zoon geboren is. Dat doet pijn, ja. Nu al kunnen we soms kinderen op onze school niet meer aannemen, omdat we niet kunnen garanderen dat we hen over twee jaar perspectief kunnen blijven bieden. Dan vraag je je af: mag je kinderen eigenlijk wel perspectief weigeren? Dat is een ethische vraag die gesteld moet worden.'

Hilda Rutten: 'Eigenlijk zegt de minister tegen leerlingen als Lian: Stel je niet zo aan, doe normaal en ga naar een gewone school. Een grotere miskenning van leerlingen zou ik niet kunnen verzinnen.'

TEKST: ROB JANSSEN

FOTO: ERIK VAN 'T HULLENAAR

HUFTERIGE HUURPRIJZEN

Het kabinet pleegt een aanslag op de sociale huursector door het verhuurders mogelijk te maken om de huren van alle sociale huurwoningen te verhogen met 120 euro per maand. SP-Kamerlid Sadet Karabulut: 'Dit gaat heel veel huurders, die het toch al niet ruim hebben, heel hard raken. Het is echt te gek voor woorden'.

Het kabinet wil dat verhuurders alle sociale huurwoningen 25 punten extra kunnen geven waardoor de huurprijs stijgt. Het wordt straks heel lastig om nog een huurwoning onder de 650 euro te vinden. Sadet: 'Voor een grote groep huurders betekent dit dat zij meer

dan de helft van hun inkomen kwijt zijn aan kale huur. Maar deze mensen hebben geen alternatief omdat er op de koopmarkt geen betaalbare huizen zijn. En terwijl het kabinet de mensen in een huurhuis pakt, laat het de villasubsidie met rust.

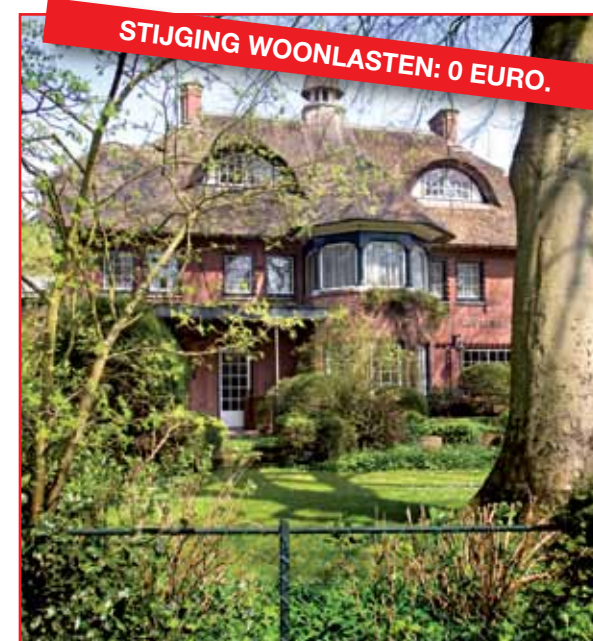

Nieuwegein, Middelmonde, 3-kamerflat 100m².

De normale huur voor deze woning is € 494,89. Nieuwe huur: € 622,88. Wil je deze woning alsnog betrekken maar verdienen je meer dan € 33.614,00 per jaar? Dan mag je van Europa en dit kabinet deze woning niet meer huren.

Vlaardingen, Havikstraat, eensgezinswoning, 63m². Als je denkt, dan blijf ik toch gewoon lekker wonen waar ik woon, zoals in deze mooie eensgezinswoning van € 635 per maand, dan ben je nog niet veilig. Voor zittende huurders gaat de huur per 1 juli met 1,3% (in dit geval dus 10 euro) per maand omhoog. Heb je een jaarinkomen van boven de 43 duizend euro, dan stijgt de huur per 1 juli 2012 nog eens met 5%: € 38. Totale huurtoeslag: € 48!

Wassenaar, Duinweg, 11 kamers, 300m².

De prijs van deze villa is 3½ miljoen euro. In de meeste gevallen kun je duizenden euro's hypotheekrente aftrekken. Het kabinet houdt deze villasubsidie in stand. Stijging woonlasten uit hypotheek: 0 euro. Reden voor een feestje in de achtertuin van zo'n 2500m²!

PRODUCTIE: BAS STOFFELSEN. FOTOGRAFIE: SANDRA BECKERMAN, GONNIE SLUIJS EN SUZANNE VAN DE KERK

Groningen, Lijzide, 3-kamer galerijwoning, 64m². Met 25 extra woonpunten stijgt de brutohuur van deze woning voor een nieuwe bewoner van 390 euro naar 510 euro per maand. En de huurtoeslag, die gaat naar beneden. Iemand hier nog wonen? Iemand?

FOTOGRAFIE: JAC VAN DER FEESTEN

◀ **PETER VINK (61), WEERT:**
 ‘Na bijna 12 jaar WAO ontdekten de dokters dat ik een hyperventilatiestoornis heb, waardoor ik verschrikkelijke angsten kon krijgen. Ik was maar wat blij dat ik weer aan de slag kon bij een sociale werkplaats. Ondertussen ben ik 61 en ik kan met de VUT wanneer ik 63 ben, dus ik kom er wel, maar ik merk nu al wat de bezuinigingen doen. Er is steeds minder personeel, waardoor de begeleiding steeds slechter wordt. Als je nog kan lopen, kan je zomaar elders gedetacheerd worden, ook als je nog helemaal niet klaar bent voor een andere werkomgeving. Ik hoor dat begeleiders soms vijftig mensen onder hun hoede hebben, dat kan toch niet. Misschien gaan ze ook nog bezuinigen op het vervoer van huis naar werk. Mensen die zich niet zelfstandig kunnen verplaatsen worden daar dan het slachtoffer van. Ik maak me grote zorgen om de toekomst.’

FOTOGRAFIE: ROB VOSS

LAFTE DIEFSTAL VAN WERK

Het kabinet wil 60 duizend banen schrappen bij sociale werkplaatsen. De SP pikt dat niet. Wat vindt u ervan dat mensen met een arbeidsbeperking moeten opdraaien voor de gevolgen van de crisis? Vindt u dat ook onrechtvaardig, teken dan protest aan op www.armoedewerkt.niet.nl

‘IK MAAK ME GROTE ZORGEN OM DE TOEKOMST’

TEKST: PETER KWINT

▲ **HANS WILDENBEEST (48), LICHTENVOORDE**
 ‘Ik werk al meer dan twintig jaar bij de sociale werkvoorziening. Daarvoor had ik van alles gedaan, maar na een lange ziekte merkte ik dat de stress me snel teveel werd. Na vijftien jaar groenvoorziening, breng ik nu post rond. Lekker werk, veel buiten, je spreekt nog eens iemand. Maar nu heb ik te horen gekregen dat ik niet kan blijven. Eigenlijk heb ik te goed mijn best gedaan, want ze willen me nu de-

tacheren bij een andere werkgever. Het is een dubbel gevoel: het lijkt een overwinning, maar ik ben ook niet gek, dit valt niet voor niks samen met die bezuinigingen. Ik grapte al, ze geven me een nieuwe baan: ik word geraniumkweker en kan vanuit huis werken. Natuurlijk wil ik ergens anders aan de slag, als ik maar kan werken, maar ik moet wel begeleid worden. Helaas kan ik niet zonder. En met de kabinetsplannen moet ik nog maar zien of dat niet wegbezuinigd zal worden.’

FOTOGRAFIE: FOTO 1, BAS STOFFELSEN. FOTO'S 2-5 ARCHIEF ROOD

UIT HET FOTOALBUM VAN ROOD:

ACTIEVOEREN HELPT!

ROOD, jong in de SP is de actiefste politieke jongerenorganisatie die er is. Niet eindeloos vergaderen, maar actie voeren is wat ROOD doet. Samen met jongeren binden ze de strijd aan tegen onrecht, discriminatie en asociale plannen. De acties van ROOD laten zien dat actie voeren helpt. Jongeren kunnen hun omgeving veranderen als ze de handen in een slaan.

1 **Malieveld Den Haag.** Dit kabinet wil keihard bezuinigen op het hoger onderwijs. ROOD mobiliseerde studenten, organiseerde lokale acties en landelijke demonstraties. Het eerste resultaat is binnen: de studieboete wordt met een jaar uitgesteld. ROOD blijft met de studenten strijden tot de

bezuinigen helemaal van tafel zijn.

2 **Zutphen** heeft een prachtige skatebaan. Deze had geen verlichting waardoor jongeren er in de winter bijna niet konden skaten. De gemeente weigerde verlichting neer te zetten waarop

ROOD en de skaters in actie kwamen. De lichten kwamen er.

3 **Plein Den Haag.** MBO'ers van 16 en 17 jaar krijgen geen OV-kaart. Daardoor betalen velen van hen duizenden euro's reiskosten, die niet iedereen op kan hoesten. ROOD voerde door het hele land actie. Dankzij die druk verstrekten verschillende provincies de kaart alsnog.

4 **Huisjesmelkers** profiteren van de kamernood door veel te hoge huren te vragen en geen onderhoud te plegen. ROOD nagelt ze aan de schandpaal. Met succes: het onderwerp staat weer op

de agenda. Veel huurders dwongen huurverlaging af, huisjesmelkers werden voor de rechter gedaagd en sommigen verloren hun vergunning. In Groningen voert ROOD voortdurend actie tegen de woningnood. De gemeente -met de SP in het college- gaat nu 4.500 studentenkamers bijbouwen.

5 **Al 25 jaar** wachten Amersfoortse jongeren op een discotheek, maar de gemeente ligt steeds dwars. Tijd voor actie van ROOD. Op een reusachtige dansvloer werden 2500 handtekeningen opgehaald en aangeboden aan de gemeente. Daardoor zijn er nu eindelijk concrete plannen voor een disco.

VERS BESTUURSBLOED

Op de Moerdijkbrug ontmoeten SP-Geduceputeerden Rik Janssen en Jules Iding elkaar op de grens tussen 'hun' provincies Zuid-Holland en Noord-Brabant.

Een nieuw hoofdstuk in de SP-geschiedenis: we besturen mee in Noord-Brabant en Zuid-Holland. Wist u dat van elke 10 Nederlanders er 4 in een van beide provincies wonen? Maak kennis met onze mannen in Gedeputeerde Staten. (Wilt u dat uitgebreider doen? Ga dan naar www.sp.nl)

JULES IDING

SP'er sinds 1973 en 33 jaar actief in de Osse politiek, waarvan tien jaar als wethouder. Over zijn nieuwe functie als Gedeputeerde Statenlid (samen met collega's van CDA en VVD): 'Vol enthousi-

asme ga ik het hool van de leeuw in. Samen met al die duizenden leden in Brabant ga ik laten zien dat de SP in het bestuur het verschil in de provincie kan maken.'

RIK JANSSEN

Uit Wassenaar.

Werkte vier jaar als jurist in de Tweede Kamerfractie van de SP en hield zich vooral bezig met de onderwerpen asiel, privacy en rechtsgang. Rik verving afgelopen maanden Sadet Karabulut in de Tweede Kamer wegens haar zwangerschapsverlof. Over zijn nieuwe functie als Gedeputeerd Statenlid (samen met collega's van VVD, CDA en D'66): 'We hebben laten zien betrouwbare politiek te kunnen voeren, dichtbij de mensen. Nu mag ik bewijzen dat je het besturen van een provincie niet alleen vóór, maar vooral met de mensen doet.'

FOTOGRAFIE: BAS STOFFELSEN

ROOD jong in de SP-lid Jolieke Ritzema uit Amersfoort weet wel raad met een frisse Chelada

ZOMERSE TOMATENCOCKTAILS

Dat we voortdurend werken aan een beter Nederland verhindert ons niet om te genieten van zon, zomer en een frisse cocktail. Zeker als het met rode tomaat is natuurlijk. Drinkt u mee?

TOMAAT-LEMON COCKTAIL

(alcoholvrij)

Voor 4 glazen

7 dl tomatensap, 2 tomaten, 1 citroen, twee scheutjes Engelse saus, snufje peper en selderijzout

Bereiding

Was de tomaten en verwijder de schil. Ontpit de tomaten en snijd ze in kleine blokjes. Pers de citroen uit. Meng het tomatensap met de Engelse saus en het citroensap. Kruid af met peper en selderijzout. Verdeel de blokjes tomaat over de glazen en giet het sap over de blokjes. Fris opdienen.

MICHELADA CLEMENTINA OF "CHELADA"

Voor 4 glazen

Bloody Mary waarin Mexicaans bier de wodka vervangt, eventueel nog met wat worcestershires en/of maggi en/of tabasco. Verhouding bier/tomatensap 1/1.

Ingrediënten

Ijsblokjes, tabasco, verse limoen, selderijzout, Mexicaans bier, tomatensap, zwarte peper, worcestershiresaus, 1 stengel bleekselderij

Bereiding

Vul een shaker met een paar ijsblokjes. Maal er zwarte peper overheen en voeg 6 borrelglasjes Mexicaans bier en 6 borrelglasjes tomatensap toe. Even goed schudden en daarna 3 druppels worcestershiresaus, 2 druppels tabasco en het sap van een kwart van de verse limoen toevoegen. Afmaken met een snufje selderijzout. Zeef het mengsel en schenk uit. Gebruik als roerstokje een stengel bleekselderij.

CRYPTOGRAM

Horizontaal

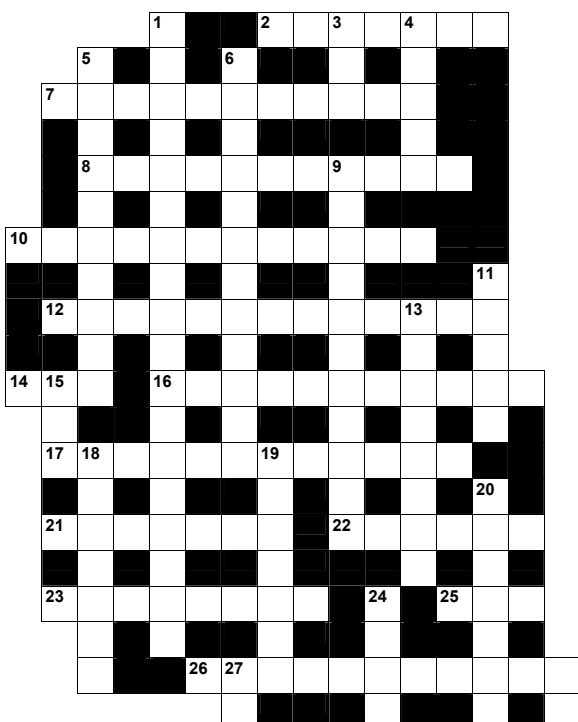
2 Verhandelt fondsen in de boksring. (7)
7 Tophospita. (7,4 en 11) 8 Druk zendwerk uit Hilversum lijkt ongezonde uitstraling te hebben? (5,6 en 11) 10 Deze student verpleegkunde heeft extra aandacht

nodig. (12) 12 Van Wind- en Waterkracht produceer je geen vuiligheid. (6,7)
14 Is succesvol op het internet. (3)
16 Tijdschrift ASN-bank is reden om daar je geld onder te brengen. (11)
17 Neiging tot overheersen (niet) betou-

gelen. (12) 21 De uitwerking van gezag. (7) 22 Blauwwitte kledingstof is toch koninklijk oranje. (6) 23 Levert duurzaam energie en leent zich voor het opbergen van een misdadiger. (8) 25 Bijzonder onderwijs is wat timide. (3, ook afk). 26 Fundamenteel gebouw voor elke leerling. (11)

Verticaal

1 Bewering: "Er is niets stuk door de aanrijding!" (Daarom toch smartegeld.) (10,8 en 18) 3 Europeaan heeft relatie met bijbelboek. (3, ook afk). 4 De ruimte voor bedrijfswinst zit in de kantlijn. (5)
5 Capaciteit van een docent. (10)
6 Advies uit 'Brussel'. (8,4) 9 Doet een loodgieter als-tie de boel opdoft. (6,5)
11 Meer ruimte bij defensie. (5)
13 Op de proef gesteld door een examen. (8) 15 Vervanger van Esperanto lijkt geen identiteit te hebben. (3 en 2,1)
18 Is (geen) Engelse maaltijd van Zuster Overste. (7 en 3,4) 19 Handig wanneer in (levens)nood. (7) 20 Zeg maar bye-bye tegen je salaris. (3,4 en 7) 24 F-16 in zichzelf begraven. (4) 27 Duits vennootschapszilver. (2, afk.)

BON OM LID TE WORDEN

JA, ik word lid van de SP. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening. Ik ontvang het boek Tot hier - en nu verder en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en ledenblad Tribune gratis in de bus.

kwartaalbijdrage € 5,- (minimum) € 7,50 € 10,-
 € 12,50 € 15,- anders €

naam

roepnaam voorletters m/v

adres

postcode plaats

telefoon geboortedatum

e-mail rekeningnummer

datum handtekening

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bon in envelop zonder postzegel naar:
SP, Antwoordnummer 30542, 3030 WB Rotterdam
U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (010) 243 55 40, administratie@sp.nl

ZO MEI 2011

ELFDE EDITIE
NAJAAR
2011

DEZE KRANT WORDT IN HEEL
NEDERLAND HUIS-AAN-HUIS BEZORGD

70

EEN BETER NEDERLAND

EMILE ROEMER:
'OOK MENSEN MET MODAAL
INKOMEN DE KLOS DOOR
DIT KABINET'

ANDERE BEGROTING
'NIETDUURDER,
WEL SOCIALER'

INTERVIEWS
IJSLANDSE MINISTER
VAN FINANCIËN
EN JAN MULDER

JAN MARIJNISSEN
VOORZITTER SP

OVER MAASTRICHT, GRIEKENLAND EN EUROPA

In die februarijagen van 1992 stonden wij aan de poort van het gouvernement in Maastricht. Wij stonden daar – nu bijna twintig jaar geleden – om te demonstreren tegen het Verdrag van Maastricht dat daar in elkaar gespijkerd werd.

Voor ons was kraakhelder dat dit verdrag een geste was aan het Europese bedrijfsleven, in het bijzonder de multinationals. Die vonden al die grenzen maar niks, slecht voor de handel. Ze staken toen al niet onder stoelen of banken dat ze naar een Verenigde Staten van Europa wilden, met één regering, met één president, één markt en één munt. Verenigd in het ietwat geheimzinnige genootschap *De Ronde Tafel van Industriëlen* bekosttoefden ze hoe ze de politiek op de rug zouden krijgen. Want er moest natuurlijk wel wat overwonnen worden. Immers, wat zou er overblijven van de democratie in die superstaat Europa? Hoe zou het volk nog iets te zeggen houden?

Zonder dat die laatste vraag werd beantwoord, namen de politici vrijwel zonder uitzondering de agenda van het bedrijfsleven over. De grootste monetaire operatie van de geschiedenis kon van start gaan. Die ene markt en die ene munt kwamen er.

Maar boontje kwam om zijn loontje. De roekeloosheid van de politici zou worden afgestraft door de wetten van de werkelijkheid. Eén munt voor één land stelt dat land in staat om monetair beleid te voeren, de munt op te waarderen of te devalueren. Dat middel werd de lidstaten uit handen geslagen. Dat is wat Griekenland en Europa nu – naast andere zaken – de das om doet.

Idealisme is mooi, maar wanneer idealen niet eerst door de zeef van het realisme gaan, kunnen ze omslaan in hun tegendeel.

Wil je meer weten, kijk dan naar 'Europa: toen, nu en straks in 15 minuten' op de website van de SP. www.sp.nl/europa

Kort voor de Algemene Beschouwingen lanceerde Emile Roemer de site 1voorallen.nl. Over dat initiatief lees je meer in deze krant.

Emile nodigde iedereen uit om samen met hem op de cover van de ZO-krant te staan. Zo'n 3000 mensen stuurden hun foto. Mozaïek-kunstenaar Enrique Corneje Sanchez verwerkte deze.

De mozaïekfoto is opgebouwd uit 5961 foto's, waarvan 2217 unieke profielfoto's. Heeft u meegedaan? De mozaïekfoto is in groter formaat te zien op www.1voorallen.nl

OCCUPY NEDERLAND

De financiële sector heeft de wereld in crisis gestort. Mensen pikken het niet langer dat enkelen zich verrijken ten koste van talloze gedupeerden. In de VS kwam de beweging *Occupy* in opstand, te beginnen op Wall Street. De bewe-

ging verspreidde zich snel. Tot in Nederland. Op zaterdag 15 oktober gingen mensen in Rotterdam, Den Haag en Amsterdam (foto's) de straat op. Hun eis: betuigeling van de financiële markten. En daarmee haalden ze de SP de woorden uit

de mond. Want, zegt fractieleider Emile Roemer: 'Geld is er voor de mens, de mens is er niet voor het geld. Zijn visie op de crisis: zie www.sp.nl/geld

FOTOGRAFIE: BAS STOFFELSEN

Samen de dag doornemen bij het ontbijt.

Mary en Emile wensen elkaar succes.

In protestmars naar de vakbondsbetoging op het Malieveld in Den Haag om te protesteren met 10 duizend man.

MARY 'WALK OF SHAME' HELLEBREKERS EN HAAR EERSTE PROTEST 'MIJN DOEL: EEN DEMONSTRATIE VAN 300 DUIZEND MAN'

Het kabinet jaagt steeds meer mensen tegen zich in het harnas. De bezuinigingen treffen groepen die het tot nu toe altijd goed hadden. De klappen vallen nu ook in de middenklasse. Daardoor trekken protestacties zeer uiteenlopende deelnemers, onder wie mensen die op latere leeftijd voor het eerst demonstreren. Zoals Mary Hellebrekers.

Mary Hellebrekers (53) uit Echt is vastberaden. Op 23 juni demonstreerde zij voor het eerst in haar leven, toen tegen de afbraak van het persoonsgebonden budget. 'Mijn zoon Tim van 20 jaar heeft een ontwikkelingsstoornis en dankzij het PGB kan hij zich redelijk redden. Zijn hulp staat op het spel. Zelf werk ik als zorgverlener en geef ik ondersteunende begelei-

ding aan gezinnen die stuk lopen. Ik kom daar zoveel schrijnende situaties tegen en ik weet welke schade deze plannen gaan aanrichten.' Mary was een beetje teleurgesteld in de actie van 23 juni. 'Is dit het nu,' vroeg ze zich af en besloot samen met enkele mensen een eigen organisatie op touw te zetten; 'De Walk of Shame-tour'. 'Het gaat niet alleen om de zorg. Het gaat

erom dat iedereen die niets met de crisis te maken heeft, en die niets kan missen, door dit kabinet wordt gepakt. Mensen worden over het randje van de afgrond geduwd.'

En zo stond ze ineens, met haar eigen actiewagen, een dag voor Prinsjesdag op het Plein in Den Haag te protesteren. 'Wat me tegenviel was de geringe aandacht van de media

voor de demonstraties. Later op het Malieveld stonden zoveel mensen, en 's avonds keek ik de journaals en nauwelijks iets te zien. Kennelijk is onze beweging nog niet groot genoeg. We moeten groter worden. 300 duizend man, dat is mijn doel.'

TEKST EN FOTOGRAFIE: BAS STOFFELSEN

IN WAT VOOR LAND WIL JIJ LEVEN?

We staan op een tweesprong. Willen we een menselijk en sociaal land? Of willen we een onmenselijk, asociaal land? Dáár gaat het over, vandaag, morgen en de komende jaren.

CDA, VVD en PVV, die samen de regering vormen, zeggen: 'Zoek het zelf maar uit.' De banken en de landen die er een potje van hebben gemaakt, krijgen echter alle steun. Zo niet de mensen die bijvoorbeeld zijn aangewezen op het persoonsgebonden budget (PGB), de kinderopvang of de sociale werkplaats. Ook het onderwijs en de zorg worden aan hun lot overgelaten. Deze partijen geloven nog in een land waar hebzucht de mensen drijft. Daarom breken deze partijen de solidariteit af. Hun motto is: 'Ieder voor zich.' Dat is hún land.

In zo'n land wil ik niet leven. We hebben eerlijke politiek nodig: menselijk en sociaal. Daarom wil ik de uitverkoop van de beschaving

stoppen. Door op te komen voor de mensen die het niet komt aanwaaien, maar hard moeten knokken voor een fatsoenlijk bestaan. Ik wil dat die slimme meid kan studeren zonder zich diep in de schulden te steken. Ik wil dat onze oma's en opa's de zorg krijgen die ze verdienen. Ik wil dat onze kinderen worden grootgebracht in een land waar niet alles alleen om geld draait, maar waar ook plek is voor cultuur, zorg voor elkaar en ontspanning. Dit is mijn land.

Gelukkig staan jij en ik er niet alleen voor in de strijd voor dat mooie land. We weten ons gesterkt door de wetenschap dat de overgrote meerderheid van de mensen 'menselijk en sociaal' verkiest boven 'harteloos en liberaal'. Ik geloof in eigen verantwoordelijkheid, zeker. Maar ik geloof óók in de onmisbaarheid van solidariteit: één voor allen en allen voor één. Ik daag je uit om mee te doen. Sta op en maak duidelijk dat de keu-

zes van Rutte en de zijnen niet de jouwe zijn. Toon moed en zeg: 'Tot hier en niet verder!' Niet 'ieder voor zich' maar 1 voor allen!

Emile Roemer
Voorzitter SP-Tweede Kamerfractie

Ga snel naar www.1voorallen.nl
Doe mee en teken het manifest!

EMILE ROEMER:
'IN MIJN SAMENLEVING DOET IEDEREEN MEE. ALS MENS EN NIET ALS KOSTENPOST OF WINSTFACOR.'

Pagina 4

SPEEL HET HAEGSCHE GANZENBORD
WIE BLIJFT SOCIAAL? WIE WORDT DE DUPE VAN HET KABINET? WIE BREEKT ONS LAND AF?

Pagina 6

NIEMAND GEHOLPEN MET AFPAKKEN PGB

Het persoonsgebonden budget stelt gehandicapten en chronisch zieken in staat om zorg, huishoudelijke hulp en andere benodigdheden zelf in te kopen waardoor er optimaal maatwerk kan plaatsvinden. Maar dat is voor 90% van de pgb-houders in 2014 voorbij, want het kabinet wil hen het budget afpakken. SP-Kamerlid Renske Leijten vecht ervoor om dit te voorkomen.

Renske Leijten: 'Alle PGB-houders worden weggezet als fraudeurs. Dat is een zware belediging voor mensen die het prima organiseren en verantwoorden.'

De SP was toch nooit zo voor het PGB?

'Lange tijd is het PGB een excuus geweest voor ontbrekende of slechte zorg. Tegen mensen die klaagden werd gezegd: *dan regel je het toch lekker zelf*. Het is fout als je rammelele beleid afkoopt met een zak geld. Ook gelden voor het PGB niet de kwaliteitseisen meer, of bijvoorbeeld de verplichting om CAO-loon te betalen aan mensen. Dit zouden we graag hebben verbeterd, maar dat doet de staatssecretaris niet. Het alternatief voor het PGB is er nu niet, daarom kan ze het niet maken om nu het PGB de nek om te draaien.'

Hoeveel mensen zijn er de dupe en wat moeten zij straks?

'Het gaat om 117 duizend mensen. Het is onduidelijk hoe hun zorg straks zal zijn. Op mijn aandringen moest de staatssecretaris uiteindelijk toegeven dat ze niet kon garanderen dat de mensen hun zorg kunnen behouden. En je begrijpt natuurlijk wel dat dat ook niet kan met zo'n maatregel. Er zijn nu heel veel mensen in familie- en vriendenkring die mantelzorg bieden. Daar hebben ze vaak een deel van hun baan voor opgegeven. Maar die zullen grotendeels toch stoppen als er geen PGB meer is waar ze uit vergoed worden want ook bij de mantelzorgverlener moet brood op de plank komen. En wat krijg je dan?'

Wat ga jij namens de SP voor deze mensen doen?

'Blijven protesteren en blijven duidelijk maken wat er aan de hand is. We hebben nog tot 2014 om te proberen dit slechte plan niet door te laten gaan. Er is al heel wat geprotesteerd en gedebatteerd maar nog niet genoeg, want het kabinet volhardt in zijn plannen.'

Wat denkt het kabinet hiermee te winnen?

'Ze denken 600 à 900 miljoen te bezuinigen. En daarbij gaan ze er vanuit dat mensen gewoonweg afzien van zorg. Wanneer het niet lukt, zul je zien dat over een jaar of zes een andere voorziening weer onhoudbaar wordt genoemd en wegbezuinigd zal worden. En dat komt dan doordat kosten zich verplaatst hebben. Want de mensen die hulp en zorg nodig hebben, *blijven* dat nu eenmaal nodig hebben.'

Dat merken we dan toch wel? Waarom ben je daar nu zo boos over?

'Omdat mensen bang gemaakt worden. Ze krijgen te horen dat ze te duur zijn. Ze weten niet waar ze aan toe zijn, op welke zorg ze in de toekomst nog mogen rekenen. De AWBZ wordt verlegd naar de gemeenten en de zorgverzekeraars, maar die zeggen: dat is goed, maar zonder het PGB. Het meest perverse is nog wel dat erop wordt gezinspeeld dat mensen hun vraag om zorg maar laten zitten. Met alle ellende van dien voor henzelf en voor hun familie.'

ANDERE BEGROTING
CONTROLEER HET ZELF: DE SP DOET HET SOCIALER VOOR HETZELFDE GELD

Pagina 9

EMILE ROEMER BLIJFT OPTIMISTISCH ONDANKS DE VERNIETIGENDE BEZUINIGINGEN

‘WIJ LATEN ZIEN DAT EEN SOCIALER NEDERLAND MOGELIJK IS’

SP-fractie leider Emile Roemer ziet niets in een samenleving waarin het alleen maar gaat om geld verdienen. Daarom ziet hij niets in het kabinet-Rutte dat doorgaat met fors bezuinigen en steeds meer aan de markt overlaat. In de wereld van Emile Roemer heeft iedereen recht op zorg, goed onderwijs en gelijke kansen. Ongeacht de dikte van zijn of haar portemonnee. Hoopvol: ‘Na elk kabinet komt een volgend kabinet.’

Wat is nu je grootste zorg voor Nederland?

‘De tweedeling. Dit kabinet splijt het land in twee en zet mensen tegen elkaar op. Gezond tegen ziek, oud tegen jong, allochtoon tegen autochtoon. Maar minstens zo onrustbarend is de afbraak van onze publieke sector. Dus alles wat van ons allemaal is, gaat er door blinde bezuinigingen aan: zorg, onderwijs, sociale zekerheid, cultuur, natuur. Met de crisis als ongeldig excuus wordt er gehakt, terwijl niet de publieke sector maar de financiële sector ons in een crisis heeft gestort.’

Wat is er erg aan tweedeling; tegenstellingen zijn er toch sinds mensenheugenis?

‘Het is een gigantische kloof in tussens. Veel groter dan de meeste mensen denken. Niet alleen de laagstbetaalden kunnen niet meer rondkomen, maar ook steeds meer mensen met een modaal inkomen zitten in de problemen. Er wordt niet alleen te veel bezuinigd in te korte tijd, maar het gebeurt ook met een stuitend gebrek aan visie. Ga maar na: de zorgpremie stijgt, de huren stijgen onevenredig, de zorgtoeslag daalt, het schoolgeld rijst de pan uit. Krijg je dat tegelijkertijd voor je kiezen, dan ben je zwaar de klos.’

Hoe zie je dan dat mensen onder de bezuinigingen lijden?

‘Bijvoorbeeld doordat 300 duizend mensen de zorgverzekering niet meer kunnen betalen. Dat is een situatie die door Rutte in de hand is gewerkt. We kunnen de samenleving veel socialer organiseren. Mijn maatschappij is er één waar mensen werkelijk samen leven. En niet ieder voor zich.’

Wat bedoel je daarmee?

‘Een voorbeeld: in mijn samenleving heeft iedereen toegang tot wat mensen nodig hebben. Ongeacht hun financiële draagkracht. Echter, dit kabinet maakt de griffierechten zo hoog dat veel mensen zijn afgesneden van de rechtspraak. Zo ga je terug naar de tijd waarin mensen zonder geld rechteloos waren. Terug ook naar de jaren waarin je aan het gebit van iemand kon zien hoe dik zijn portemonnee was. Want het basispakket wordt weer verder uitgekleed. De tandarts is voor jongeren tussen de 18 en 22 jaar uit het pakket verdwenen. In 2012 stijgt het eigen risico van 170 naar 220 euro, komen de eerste twintig behandelingen fysiotherapie voor eigen rekening, gaan maagzuurremmers uit het pakket en komt er in de geestelijke gezondheidszorg een eigen bijdrage van honderd tot tweehonderd euro. Het argument is dat de zorg te duur wordt. Maar ondertussen doet het kabinet niets aan de bureaucratie, schaalvergroting en managementlagen in de zorg. Onderzoek heeft uitgewezen dat de marktwerking, die dit kabinet op alle terreinen

blijft uitbreiden, veel duurder uitpakt. De kosten van de algemene ziekenhuizen stegen het afgelopen jaar met ruim tien procent. Want tja, extra behandelingen vormen een prikkel om geld te verdienen op de markt van de zorg. Stoppen we daarmee, dan besparen we op jaarbasis minstens 300 miljoen euro. Of neem de zorgtoeslag; eerst moet je betalen en dan krijg je weer wat terug van de belastingdienst. Schaffen we de zorgtoeslag af en maken we de zorgverzekering inkomensafhankelijk, dan hoeven we die 4,2 miljard euro zorgtoeslag niet meer rond te pompen. Dat is eerlijker en scheelt veel geld en bureaucratie.’

Hoe ziet een inkomensafhankelijke zorgpremie er uit?

‘Nu betaalt elke volwassene – naast zijn inkomensafhankelijke premie – een vaste premie van ongeveer honderd euro per maand. In ons voorstel wordt deze premie verlaagd tot onder de veertig euro per maand. De inkomens – tot circa 63 duizend euro – gaan zo in totaal minder betalen dan ze nu doen. Wie meer verdient draagt meer bij, wie een laag inkomen heeft betaalt minder. En zo willen we ook de hoogte van de kinderbijslag afhankelijk maken van het inkomen. Want een samenleving kan alleen kwaliteit bieden op basis van solidariteit. Het kabinet wil daar niet aan, ook al komen er door de marktwerking steeds meer mensen in de problemen. En wat levert het op? Niets! Van elke euro die we in Nederland met z’n allen verdienen gaat ruim twaalf cent naar de zorg. In de VS is dat 18 cent. Dus daar betaalt men meer terwijl de zorg minder is. Ga daar naar de huisarts, dan betaal je een vermogen. Ga je naar een kliniek voor een steenpuist, dan proberen ze je allerlei andere behandelingen aan te smeren, want dat is kassa. Dat is de zorg die de VVD voor zich ziet. En de PVV vindt het best en verbreekt daarmee een grote verkiezingsbelofte. Trouwens, daar is die partij goed in, want we hebben inmiddels 180 gebroken beloften kunnen turven.’

Voel je je daar machteloos bij?

‘Nee, want ik kan de mensen laten zien dat mede door de PVV het peroonsgebonden budget van hulpbehoevenden wordt afgepakt. Ik kan laten zien dat de PVV het toestaat dat duizenden mensen met een arbeidshandicap buiten spel worden gezet door forse inkringing van de sociale werkvoorziening. Ik kan laten zien dat ze medeverantwoordelijk zijn voor de afbraak van het land door 18 miljard aan bezuinigingen. En ik heb tijdens de debatten bij de Algemene Beschuwingen vorige maand al aangegeven dat de PVV de aandacht van al die gebroken verkiezingsbeloften probeerde af te leiden door te schelden tegen Kamerleden, bewindslieden en Europa. Zonder een duidelijke visie erbij te presenteren.’

Emile is een graag geziene dorpsgenoot bij de ouderen van Boxmeer.

Waar haal je de moed en hoop vandaan om tegen een koppig kabinet te strijden dat alle adviezen negeert van internationaal erkende topeconomen om de economie niet kapot te bezuinigen?

'Ik put kracht uit het feit dat er na elk kabinet weer een volgend kabinet komt. En daar zijn wij klaar voor. We maken de alternatieven kenbaar, we laten zien dat het anders kan en we zien dat we goed liggen bij de mensen. Dat merken we aan de telefoontjes, tweets, mails en brieven die we krijgen. Op straat en tijdens werkbezoeken krijgen de andere SP-Kamerleden en ik veel waardering voor onze alternatieven. Het is niet voor niets dat er 65 nieuwe plaatselijke afdelingen van onze partij in oprichting zijn. Bovendien ben ik een optimistisch mens.'

Dat is mooi, maar van die 18 miljard bezuiniging gaat geen eurocent af.

'Dit kabinet wil nu eenmaal aan niets anders denken dan bezuinigen. Een toekomstvisie of enige vorm van vernieuwing is er niet bij. Sterker nog, ze dreigen de economie kapot te bezuinigen. De SP heeft daarom een andere begroting opgesteld. Daarin blijft de sociale zekerheid overeind en beschermen we de publieke sector. Wij maken andere keuzes en onderbouwen die. Een socialer Nederland hoeft niet duurder te zijn. Daarnaast investeren wij 1,5 miljard meer in de economie dan het kabinet. Zo stellen we bijvoorbeeld een premie beschikbaar voor bedrijven die duurzaam willen investeren. In de samenleving van Rutte lijden mensen onder blinde bezuinigingen, in het land van Roemer groeien nieuwe initiatieven en grijpen we kansen om iedereen mee te laten doen.'

Je bent dus voortdurend in gevecht, ontspan je eigenlijk wel eens?

'Ik ben een tijdje terug naar een concert van een van mijn favoriete bands geweest: *Metallica*. Dat was toch goed, zeg! Briljant zelfs. Die gasten lijken wel steeds beter te

worden. Daar ga ik dan helemaal uit mijn dak en dan is er geen haar op mijn hoofd die met politiek bezig is. Ook een goede wandeling, een gezellige zondagmiddag met mijn vrouw en twee dochters en regelmatig even sporten geven ontspanning. Of een goede film. Laatst ging ik in de bioscoop helemaal op in *Haar naam was Sarah*. Dan is de politiek even ver weg.'

Wat vind je de immoreelste bezuiniging?

'Het fors laten betalen voor griffierechten. Of je je recht kunt halen mag in een rechtsstaat natuurlijk nooit verband houden met wat je te makken hebt.'

Wat vind je de schadelijkste bezuiniging?

'De bezuiniging op de sociale werkplaatsen, die begeleid werk bieden voor mensen met een beperking. Daarmee zet je 60 duizend mensen voorgoed achter de geraniums. En dat wordt dan verkocht met het praatje dat deze mensen gaan meedraaien op reguliere werkplaatsen. Grote onzin natuurlijk: in het bedrijfsleven werken op de honderd mensen er nog geen vier met een arbeidsbeperking en bij de overheid is dat er amper één op elke honderd ambtenaren.'

Wat vind je de stompzinnigste bezuiniging?

'De eigen bijdrage van tweehonderd euro in de geestelijke gezondheidszorg. Mensen die een psychische aandoening hebben gaan zorg mijden als ze niet kunnen betalen. Als het dan mis gaat met ze, zal zowel het persoonlijk leed als de schade voor de maatschappij veel groter zijn dan aanvankelijk het geval was. Bovendien is het grove discriminatie. Iemand met een breuk in het beenbot hoeft geen tweehonderd euro op te hoesten, iemand met een barst in de psyche wel.'

Waar ben je als fractieleider in gegroeid?

'Ik heb op de diverse beleidsterreinen veel meer kennis vergaard. Door werkbezoeken te blijven afleg-

gen weet ik nog beter wat mensen bezighoudt. En daardoor verbreed ik ook mijn zicht op wat er speelt in de samenleving. Dankzij die kennis ben ik in staat om met allerlei onderwerpen fors de diepte in te gaan. Zie mijn optreden tijdens de Algemene Beschouwingen.'

Waarin Rutte ook zijn excuses aanbodt?

'Ja, dat was heel netjes van hem! We hadden een debat over de zorgkosten, waarop hij op een gegeven moment zei dat de SP nooit oplossingen bood. Onzin natuurlijk, en ik heb hem meteen een stapel rapporten gegeven, met voorstellen en alternatieven. Zowel inhoudelijk als financieel onderbouwd. Later kwam hij erop terug, hij is het dan mischien niet met alles eens, maar hij moest toch echt wel terugkomen op

het idee dat we enkel maar wat roepen. Dat zou ook niet kunnen, wij besturen mee in twee provincies en in tal van gemeenten.'

Zou je dan ook niet excuses moeten vragen met betrekking tot Griekenland?

'Eigenlijk wel. De schulden zijn zo hoog dat Griekenland die nooit zal kunnen betalen, daarom moeten we de Griekse schulden saneren. Langer wachten betekent dat er steeds meer publiek geld in een bodemloze put wordt gestort, terwijl de banken hun geld eruit kunnen trekken. Dit zeiden wij 15 maanden geleden al. Toen werden we nog weggezet als onverantwoordelijk. Nu wordt er openlijk gespeculeerd over een faillissement van Griekenland. Maar inmiddels zijn we al weer miljarden aan belastinggeld kwijt. We moeten daarmee stoppen. We ontkomen niet aan schuldensanering en hoe langer we wachten, hoe duurder het wordt.'

Is de SP nu voor of tegen Europa?

'Europa is een continent, daar kun je niet voor of tegen zijn. De samenwerking in Europa heeft al ruim zestig jaar vrede met zich meegebracht in dit deel van de wereld. De SP is uiteraard vóór Europese samenwerking. Zeker als het gaat om milieu, misdaadbesteding, minimumloon voor iedereen of het fatsoenlijk betalen van arbeidsmigranten. Het is de agenda van de vrije markt die ons dwarszit. En het overhevelen van zeggenschap naar een log en ondemocratisch apparaat. Hoe we onze dijken onderhouden of pensioenen regelen kunnen we in Nederland maar beter zelf bepalen.'

Bij de behandeling van de begroting deed je vrij naar De Drie Muskietiers de uitspraak 1 voor Allen. Hoezo?

'Veel mensen in Nederland zijn bezorgd over wat hen en anderen te wachten staat door de bezuinigin-

gen. Het is goed dat deze mensen voor hun belang opkomen. Maar het is nog veel beter als we dat met z'n allen doen en ons verzet gaan bundelen. Want vandaag is je buurvrouw de klos, morgen jij. Daarom start de SP de campagne *1 voor Allen*. We willen laten zien dat je de afbraak van Nederland kunt stoppen en dat je de samenleving kunt versterken. Rutte wil een maatschappij van tegenstellingen. Wij willen een maatschappij van solidariteit. Met acties zullen we die solidariteit gaan zoeken. Het zal moeten groeien, we kunnen het niet alleen. Een voorbeeld is dat we in december onze acties met werkers in de sociale werkplaats gaan opvoeren. Maar dit keer zetten we de volgende stap. We zeggen nu: *1 voor Werk!* Deze mensen willen immers maar wat graag aan het werk. Onder de kapstok van *1 voor Allen* zullen we steeds meer dergelijke acties opzetten. We hopen dat de boodschap overkomt en de mensen zich verenigen in hun weerszin tegen het kabinet van Rutte, dat alleen maar denkt in termen van geld verdienen en mensen ziet als kostenposten of winstfactoren.'

Wat hoor je nou het vaakst als mensen je aanklappen op straat?

'Heel veel bemoedigende reacties. Mensen vinden het beleid van Rutte hard en kil. Ze willen niet dat de rekening van de crisis bij diegenen wordt neergelegd die er niets mee te maken hadden. Ze willen hun samenleving terug en vertellen me dat de SP door moet gaan om dat aan de kaak te stellen.'

TEKST: ANTHONIE VERMEER
FOTO'S: SUZANNE VAN DE KERK

LEES MEER OPLOSSINGEN EN IDEEËN VOOR EEN SOCIALER NEDERLAND OP WWW.SP.NL

ANDERE SP-KAMERLEDEN OVER HET BELEID VAN RUTTE C.S.

VEILIGHEID

Ronald van Raak: 'Dit kabinet heeft de mond vol over veiligheid, maar doet er weinig aan. Er zouden 3.000 agenten bij komen, maar die komen er niet. Aangiften blijven op de plank liggen, gewelds-zaken worden niet opgelost. De computersystemen waarmee agenten moeten werken, zijn een rommeltje. Agenten zitten uren per dag achter de computer – tijd die ze niet kunnen gebruiken om boeven te vangen en misdaden op te lossen. Van mooie praatjes wordt de buurt niet beter, van meer agenten op straat wel.'

ZORG

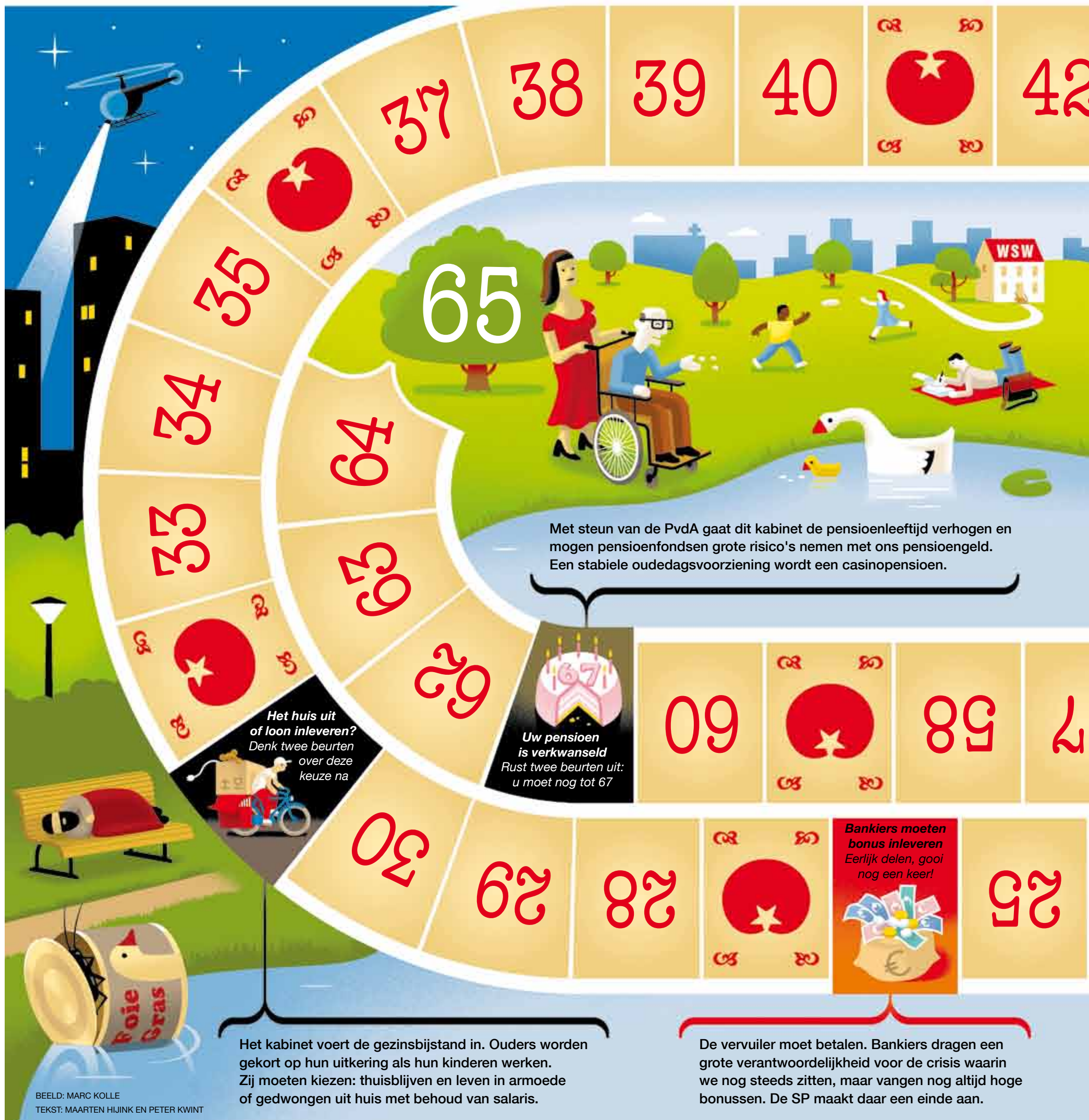
Renske Leijten: 'Het kabinet gaat door op de heilloze weg van marktwerking en concurrentie. Rutte wil zelfs dat ziekenhuizen winst gaan uitkeren! Een patiënt behandel je niet meer om beter te maken, maar om winst te maken. En nog steeds krijgen specialisten betaald per handeling. Iedereen snapt dat dit juist leidt tot productiedraaien. Immers, hoe meer handelingen – ook overbodige –, hoe hoger de omzet. Ondertussen stijgen de premies en gaat de zorgtoeslag omlaag.'

ONDERWIJS

Jasper van Dijk: 'Premier Rutte wil dat we allemaal meer leren en slimmer worden. Maar ondertussen maakt hij het volgen van hoger onderwijs bijna onmogelijk. Wie langer over zijn opleiding doet, moet 3.000 euro boete betalen. De studiefinanciering voor de masteropleiding wordt geschrapt en het collegegeld voor een tweede studie stijgt tot ongekende hoogte. Het zijn bizarre besluiten. Rutte zegt te willen afrekenen met de zesjescultuur maar neemt maatregelen die juist nog meer zesjes in de hand werken. De regering moet investeren in onderwijs en onderzoek. Ik pleit voor kleinschalig onderwijs. Het is belachelijk dat universiteiten en hogescholen fuseren tot mega-instellingen waar niemand elkaar nog kent. Goed onderwijs is de beste manier om uit de crisis te komen. Ik roep studenten en docenten op om in actie te komen voor goed onderwijs.'

HET GROOTE HAEGSCHE GANZENBORD

Speel het Groote Haegsche Ganzenbord!
Versterkt u de zorg of maakt u van het ziekenhuis een bedrijf? Behoudt u het persoonsgebonden budget en durft u de bankiers aan te pakken? Maak gebruik van goed openbaar vervoer maar pas op dat u niet uw baan verliest en achter de geraniums belandt. De tomaatjes helpen u op weg: ga nogmaals eenzelfde aantal vakjes vooruit.

Het kabinet snijdt flink in het openbaar vervoer. In bijvoorbeeld Amsterdam dreigt de helft van de buslijnen te verdwijnen. De SP wil goed en veilig openbaar vervoer voor iedereen.

Wie is de baas in Nederland? Als het aan het kabinet ligt, beslist straks een bureaucraat in Brussel of de Nederlandse begroting akkoord is. De democratie gaat in de uitverkoop.

SP behoudt buslijn
Ga in volle vaart naar vakje 12

Vakjes 7, 8, 9 (with Turkish flag), 10

Brussel zegt 'nee'
Wacht 2 beurten, gewoon omdat het moet

Uw ziekenhuis draait verlies
Doe een flinke stap terug naar vakje 38

Vakjes 44, 45 (with Turkish flag), 46, 47

Vakjes 12, 13, 14 (with Turkish flag)

Rutte denkt dat een ziekenhuis een bedrijf als elk ander is. Dus als er te weinig zieke mensen zijn of de behandelingen te goedkoop zijn, draait een ziekenhuis verlies of gaat het failliet.

60.000 mensen die ondanks een arbeidsbeperking kunnen werken in een beschermde omgeving, dreigen hun baan kwijt te raken en achter de geraniums terecht te komen.

In de afgelopen jaren is de basisverzekering steeds duurder geworden en het pakket steeds kleiner. Dat betekent: meer betalen voor minder zorg.

Vakjes 48, 49 (with Turkish flag), 15, 16, 17

Vakjes 5, 56, 55, 54 (with Turkish flag)

Een goed basispakket houdt u gezond
Gooi nog een keer

Baanverlies in de sociale werkplaats
Gooi eerst zes voordat u verder gaat

Vakjes 24, 22, 21, 20

Boete voor doorstuderen
Zoek 1 beurt naar een geldboompje

PGB-verlies: u doet niet meer mee!
Ga terug naar start

Ooit was de VVD trots op het persoonsgebonden budget. Het zou mensen regie over hun eigen leven geven, ondanks de zorg die ze nodig hadden. Nu wordt 90% van de PGB'ers aan hun lot overgelaten.

Wie door het doen van extra vakken, bestuurswerk of vrijwilligerswerk een jaar langer over de studie doet, betaalt 3000 euro boete. 'Leren wordt lenen' lijkt het motto van dit kabinet!

IJSLANDSE MINISTER VAN FINANCIËN: 'NIET RECHTS, MAAR LINKS VOERT VERANTWOORD BELEID'

IJsland gaat door zware tijden. De bankencrisis kwam in het kleine land extra hard aan, doordat de financiële sector er zo extreem groot was. De rechtse regering viel en links won de verkiezingen. De linkse partijen begonnen de rotzooi op te ruimen. Dat is niet voor het eerst en daarom moet dit verhaal verteld worden, vindt minister van Financiën Steingrímur J. Sigfusson.

Hoe zijn de problemen in IJsland ontstaan?

'We hebben achttien jaar lang een rechtse regering gehad. Eind jaren negentig kwam het neoliberale beleid op zijn hoogtepunt, toen werden banken en bedrijven geprivatiseerd en werden de belastingen verlaagd – vooral voor de hogere inkomens, vermogenden en bedrijven. Dat was mogelijk, doordat de economie toen nog op haar top zat. De geprivatiseerde financiële sector groeide heel snel door het opkopen

van andere bedrijven in het buitenland. Dat werd allemaal gefinancierd met goedkope leningen, niet duurzaam dus. Toen het bankstelsel in 2008 internationaal in elkaar stortte, was meteen duidelijk dat de IJslandse banken het niet gingen halen. Binnen een paar dagen verloren we 85 procent van ons bankstelsel.'

Wilden jullie die banken niet redden?

'Dat was geen kwestie van willen.

Ons bankstelsel was gewoon te groot, wel tien keer zo groot als de rest van de economie.'

Maar de IJslanders pikten het niet meer.

'Nee. Die eisten openheid over wat er gebeurd was. Ze eisten het vertrek van topmensen in de centrale bank en de financiële toezichhouder. De regering wilde daar niks van weten. De mensen gingen de straat op, met duizenden. Na verloop van tijd namen ze keukengerei mee om

zoveel mogelijk herrie te maken. Daarom is het *de potten- en pannen-revolutie* gaan heten. Revolutie, omdat de regering bezweek onder de druk. Onze partij vormde samen met de sociaaldemocraten een tijdelijke minderheidsregering. Een paar maanden later hebben we de verkiezingen gewonnen en konden we een duidelijke meerderheidsregering vormen. Er stond ons een enorme taak te wachten.'

Waar stond IJsland op dat moment?

'De vooruitzichten waren bepaald niet goed. We stonden in de top-tien van landen met de grootste kans om failliet te gaan. De mensen hadden geen vertrouwen in de politiek en de bedrijven, maar er werd wel geëist dat het nu even snel opgelost zou worden. We zijn gewoon begonnen. Meteen na de verkiezingen hebben we de inkomsten verhoogd en de uitgaven verlaagd. Belastingverhogingen dus, maar we grepen ook flink in aan de uitgavenkant. We brachten alle investeringen en onderhoudsprojecten weer terug op het niveau van vóór de economische hoogtijdagen en hielden de lonen en uitkeringen op de nullijn. Pijnlijk, maar zo lukte het ons wel om ons welvaartsstelsel overeind te houden en goed voor de laagste inkomens te zorgen.'

Hoe reageren de IJslanders op de toch ook pijnlijke maatregelen?

'Gelukkig snappen de meesten dat het nodig is, maar ons beleid is natuurlijk niet erg populair. Kijk, je moet toch snijden in bepaalde sociale voorzieningen, anders red je het niet om zo snel zoveel geld te vinden. De media zijn ook kritisch. Maar die hebben ook wat goed te maken. Tijdens de rechtse golf waren ze niet kritisch. Het weggevalven vertrouwen van mensen in banken en overheden slaat ook op de media terug; zij hebben destijds de kritische stemmen genegeerd.'

Kritische stemmen zoals de jouwe?

'Ik mag rustig zeggen dat ik er vroeg bij was. Ver vóór de crisis waarschuwde ik al voor de desastreuze gevolgen van het neoliberale beleid. Ik heb al jaren geleden moties ingediend om de economie te stabiliseren. Maar het was toen één groot feest en mensen wilden ons niet horen. Men geloofde graag dat het niet op kon. Rechts heeft niet onverantwoord gehandeld toen de crisis er eenmaal was; toen waren er nog maar weinig opties. De onverantwoordelijkheid van rechts zit juist in de tijd van opgaande economie. Toen deelden ze belastingverlagingen uit en kwamen ze weg

KILOMETERS AAN WERKHANDSCHOENEN

De SP is gestart met een ketting van solidariteit. Dat is een ketting van werkhandschoenen, dwars door het land. Heerlen, Rotterdam, Groningen: alle delen van het land doen mee. De ketting gaat uiteindelijk richting Den Haag. De ketting wordt een lint van respect voor eerlijk loon en eerlijk werk, voor begeleiding en voor eerlijk delen in Nederland. We maken met de handschoenen ook een vuist tegen de foute plannen, de bezuinigingen en dit kabinet.

In Heerlen regen SP'ers een ketting tegen bezuinigingen op de WSW.

Steun de werknemers van de sociale werkplaatsen, jonggehandicapten en bijstandsgerechtigden op www.armoedewerktniet.nl/manifest

5 VRAGEN AAN RON MEYER VAN FNV

Ron Meyer (SP-fractie leider in Heerlen) is bestuurder van FNV Bondgenoten. Vanwege tweespalt in de vakbeweging over het pensioenakkoord, pleitte Meyer er onlangs voor dat Bondgenoten als aparte bond onderhandelingen gaat voeren met minister Kamp.

Ben je niet bang dat je een wig drijft tussen de bonden?

'Toegegeven: één grote en sterke FNV zou het beste zijn. Maar dan wel een FNV van de mensen zelf en niet van onderhandelaars. Daarvoor moet strijd geleverd worden en daar doe ik aan mee. Voor alle duidelijkheid: AbvaKabo en Bondgenoten zijn samen goed voor driekwart van alle vakbondsleden. Dus ja; wie is hier nou de FNV?'

Op tv gebruikte je termen als een clash tussen staat en straat en een vulkaan die al langer rommelt'. Klinkt alsof je zo'n bondsruzie leuk vindt.

'Het gaat niet om leuk of niet leuk. Het is onvermijdelijk. Er is nu een nieuwe FNV aan het ontstaan, die weer naar de mensen toe gaat.'

Of is FNV op sterven na dood?

'Elke vakbond die weer van z'n mensen is, is springlevend. Ik zeg tegen iedereen: dit is de tijd om je ermee te bemoeien.'

Je noemt de nieuwe bond: FNV Lef. Hoezo?

'In ieder geval een FNV met lef. We hebben verdorie 1,4 miljoen leden! Dan mag je zelfbewust zijn.'

Je hebt wel lef, zeg.

'Ik wil gewoon weer toe naar een vak-be-wé-ging, een bond die mensen in beweging brengt dus. De schoonmakers hebben laten zien dat het kan.'

TEKST: DIEDERIK OLDERS
FOTOGRAFIE: ARCHIEF SP

GRIEKSE TOMATENSOEP

Rode tomaat, symbool van eerlijk delen, beschaafd met elkaar omgaan en een wereld waarin iedereen gelijke kansen heeft. De zongeripte vrucht moet dus wel gezond zijn. Zeker voor wie klappen van het kabinet krijgt, platzak is of een minder rooskleurige toekomst voor zich ziet. De Grieken kunnen erover meepraten. Zij weten dan ook wel raad met tomaten en presenteren u de tomatensoep uit hun nationale keuken.

INGREDIËNTEN VOOR 4 PERSONEN

4 grote tomaten, 2 eetlepels olijfolie, 1 gesnipperde ui, 1 teen geperste knoflook, fijngesneden, 3 deciliter groentebouillon, 2 zachte, zongedroogde tomaten kleingesneden, 1 theelepel tijm, ½ theelepel kaneel, 3 deciliter Griekse yoghurt, snufje zout en peper.

BEREIDING

- Rasp(!) de tomaten boven een kom; de schil blijft in uw hand achter. Bak in olijfolie de ui en knoflook glazig. Voeg de tomaten toe en bak ze 5 minuten mee op laag vuur.
- Voeg de bouillon, zongedroogde tomaten, tijm, kaneel, zout en peper toe. Breng de soep aan de kook en laat deze 10 minuten zachtjes trekken.

met de bewering dat het niet ten koste ging van de welvaartsstaat.'

Dus tijdens een crisis maakt het niet uit, links of rechts beleid?

'Jawel, tijdens een crisis is het heel belangrijk dat je een sterk sociaal ingerichte maatschappij hebt. Zodat de zwaksten worden beschermd tegen de gevolgen van zo'n crisis. Onder extreme omstandigheden zie je het belang van bijvoorbeeld een school ineens in een nieuw licht. De school is een vaste, herkenbare en veilige plek voor de kinderen, wat er ook gebeurt. Als alles instort, dan is zo'n plek dubbel zo belangrijk. Nou, dat geldt voor meer sociale voorzieningen. Ze dempen de gevolgen van een crisis, ook op een heel menselijk niveau.'

Verantwoordelijk zijn, dat kan je wel de volgende verkiezingen kosten.

'Jazeker, maar je kunt van de mensen ook niet verwachten dat ze hier blij mee zijn. Je moet wel uitleggen: als je goed onderwijs wilt, voor iedereen toegankelijk, dan kost dat geld. Als je goede gezondheidszorg wilt, kost dat geld. Wil je sociale zekerheid, dan moet je daarvoor betalen.'

Lukt dat, 't uitleggen?

'Rechts doet er alles aan om dat te dwarsbomen. Je moet je realiseren dat rechts zich heus wel realiseert dat neoliberaal beleid de hoofdoorzaak is van de problemen waar we nu in zitten. Kijk, in IJsland is het helder. We hebben bijna twintig jaar lang puur neoliberaal beleid gehad en dat heeft het land in ruïnes achtergelaten. Als dan een linkse regering de maatschappij redt en de economie weer overeind krijgt, dan zien ze dat liever niet zo de geschiedenisboekjes ingaan. De fabel was immers altijd: links kan niet met geld omgaan, rechts wel.'

TEKST: DIEDERIK OLDERS
FOTOGRAFIE: SUZANNE VAN DE KERK

3. Laat de soep wat afkoelen en pureer hem. Roer de yoghurt erdoor.
4. Verwarm de soep, maar laat hem niet meer koken, anders schift hij. Of laat hem afkoelen en plaats hem 3 à 4 uur in de koelkast voor het uitserveren.

FOTOGRAFIE: BAS STOFFELSEN

SP BEZUINIGT WAAR HET KAN EN INVESTEERT WAAR HET MOET

ANDERE BEGROTING

Het kabinet grijpt de crisis aan om de publieke sector – dus dat wat van ons allemaal is – een kopje kleiner te maken. Maar de crisis kwam niet door een te grote publieke sector maar door een te grote financiële sector. Daarom wil de SP het anders doen dan de plannen in de Miljoenennota.

Sociale zekerheid, gezondheidszorg, kinderopvang, openbaar vervoer, cultuur, natuur en internationale solidariteit zullen we buiten schot houden. En we willen de economie stimuleren, in plaats van kapot bezuinigen zoals het kabinet doet. En dat kan voor hetzelfde geld. Kijk maar naar onze andere begroting.

HOGERE UITGAVEN

Voor een socialer Nederland...

Daarom stoppen we met het afbreken van sociale voorzieningen. En beschermen we dat wat van ons allemaal is. De SP kiest ervoor om mensen die het moeilijk hebben te steunen in plaats van te korten. Wij zetten de bijl bijvoorbeeld niet in gezondheidszorg, cultuur, ov en sociale zekerheid. Maar geven juist meer aan onderwijs uit:

	x miljard €	opgeteld x miljoen €
Wajong, wsw, reïntegratie – (niemand uitsluiten)	0,32	
Extra armoedebeleid	0,11	
Kindgebonden budget en huurtoeslag	0,30	
Kinderopvangtoeslag	0,11	
Toegankelijk recht	0,12	
Totaal Sociale Zekerheid		962
Cultuur	0,02	
Openbaar vervoer	0,30	
Milieu-EHS 0,08		
Internationale solidariteit	0,50	
Totaal cultuur, milieu en internationale solidariteit		900
Eigen risico niet verhogen	0,26	
Eigen bijdrage GGZ niet verhogen	0,24	
Kwaliteit basispakket	0,19	
Geen bezuiniging Persoonsgebonden Budget (PGB)	0,12	
Totaal gezondheidszorg		810
Toegankelijkheid en kwaliteit Hoger Onderwijs	0,40	
Onderwijs overig	0,60	
Totaal onderwijs		1000
TOTAAL EXTRA UITGAVEN		3672

... gedekt door LAGERE UITGAVEN...

Hoe de hogere uitgaven te betalen? Door te bezuinigen op een aantal terreinen en te zorgen voor hogere overheidsinkomsten. De SP bespaart bijvoorbeeld op bureaucratie, kinderbijslag voor hogere inkomens, onnodige kosten bij justitie en op bijstand die wordt verstrekt aan mensen die eigenlijk recht hebben op alimentatie. Onze besparingen:

	mld	opgeteld mln
Minder dure externe krachten bij de overheid	-0,20	
Softdrugs uit strafrecht, dus minder kosten justitie en politie	-0,16	
Bedrijven nemen voorgeschreven aantal gehandicapten in dienst	-0,05	
Inkomensafhankelijke kinderbijslag	-0,30	
Zorgtoeslag verdwijnt – zorgpremie wordt inkomensafhankelijk	-4,20	
Tempo van wegen aanleggen verlagen	-0,74	
Minder bijstanduitkeringen dankzij het innen van alimentatie door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen	-0,1	
TOTAAL DEKKING LAGERE UITGAVEN		-5754

WERP EEN KRITISCHE BLIK OP ONZE ANDERE BEGROTING OP WWW.SP.NL/SERVICE/RAPPORT110919_ANDEREBEGROTING-2012.PDF EN LEES EEN UITGEBREIDERE UITLEG EN VERANTWOORDING.

FOTOGRAFIE: SXC.HU

... en door LASTENVERZWARING...

Dus hogere inkomsten voor de overheid, maar dan wel ingebracht door degenen die het kunnen missen. Toegegeven, in ons belastingsysteem zijn de hogere inkomens zwaarder belast. Maar ruime aftrekposten doen dat grotendeels teniet. Nederland en omringende landen hebben een bankbelasting ingevoerd of gaan dat doen, waarmee banken meer gaan betalen voor de maatschappelijke schade die ze hebben aangericht als medeveroorzakers van de crisis. Nog een voorbeeld: Shell en Esso gaan extra belasting betalen voor de winning van aardgas, want dat is van ons allemaal en niet van deze bedrijven. De lastenverzwaring die de SP voor ogen heeft:

	mld	mln
Verhoging bankenbelasting	-0,70	
Invoering financiële transactiebelasting	-0,3	
Softdrugs onder accijnsheffing	-0,26	
Grootverdienertarief van 65% vanaf €150.000	-0,42	
Beperking renteaftrek op hoger dan een miljoen euro en ontmoediging aflossingsvrije hypotheek	-0,02	
Winstbelasting op 25,5%	-0,18	
Heffing op de winning van aardgas	-0,50	
Verdere versobering 30%-regeling	-0,10	
Heffing vermogensrendement naar 37%	-0,90	
Ecotaks	-0,20	
Open ruimteheffing	-0,03	
Terugdraaien deel BPM verlaging zware voertuigen	-0,20	
Accijns op tabak en alcohol t.b.v. preventie	-0,06	
Verbrandingsbelasting	-0,10	
Terugdraaien grondwaterbelasting	-0,18	
TOTAAL DEKKING LASTENVERZWARING		-4149

... maar ook met lastenverlichting VOOR EEN EERLIJK EN LEEFBAAR NEDERLAND

De SP verlicht de lasten op enkele terreinen. Voorbeelden: met een inkomensafhankelijke zorgpremie betalen de laagste inkomens aanzienlijk minder. En bedrijven die investeren willen we belonen, want zij dragen in tijd van crisis bij aan het maatschappelijk belang. (Terwijl in het huidige stelsel het maken van megawinst of juist het diep in de schulden steken wordt beloond.) Plus onderstaande verlichtingen:

	mld	mln
Verlaging zorgpremie tot ongeveer € 400		
in samenhang met inkomensafhankelijke premie	4,20	
Verlaging BTW cultuur naar laag tarief	0,09	
Verhoging algemene heffingskorting	1,241	
Verhoging arbeidskorting, zodat werken lonender wordt	1	
Investeringspremie bedrijven	1	
Verhoging vastrecht ecotaks	0,2	
TOTAAL LASTENVERLICHTING		7731

BEZUINIG ONZE ECONOMIE NIET KAPOT

'Wanneer we naar Europa kijken, dan raden we landen aan hun bezuinigingsprogramma's aan te passen aan een veranderende situatie en maatregelen te overwegen die de groei aanjagen.' Zo luidde de oproep van IMF-topvrouw Lagarde om te voorkomen dat we in een nog diepere economische crisis komen. Het kabinet lijkt er doof voor, maar de SP weet dat de bazin van het Internationaal Monetair Fonds gelijk heeft. Zeker nu bedrijven niet investeren en consumenten de hand op de knip houden. Er móet nu iets gebeuren. Daarom wil de SP de bezuinigingen in deze kabinetsperiode beperken tot 10 miljard euro. Tevens hebben we in onze begroting stimuleringsmaatregelen opgenomen à 1,5 miljard euro. Zo beperken we het risico op een nieuwe recessie.

Jan Mulder: 'Ik vat alles heel licht en vrolijk op, maar ben ondertussen bloedserius en toegewijd bezig met de dingen die ik doe.'

DE 11 AAN... JAN MULDER

Jan Mulder (66) was voetballer (Anderlecht, Ajax), werd schrijver/columnist en is nu vooral bekend als wat hij zelf noemt *tv-mannetje*.

Hoe gaat het met je?

'We sukkelen door. Ik zeg het met ironie maar ook wel gemeend. Steeds vaker denk ik: *waar slaat dit allemaal op?* Het zit me dwars dat het leven geen zin heeft. Dat systeem deugt niet. Onverdraaglijk bijna. Tegelijkertijd hecht ik aan het leven en ben ik het zonnetje in huis. Het is bijna dubbellevendachtig. Net zo dubbel als dat ik alles

heel licht en vrolijk op kan vatten, maar tegelijkertijd héél toegewijd en bloedserius bezig ben met de dingen die ik doe. En ondertussen vind ik het vreselijk dat het leven zo snel gaat. De vergankelijkheid is iets verschrikkelijks. Kijk, schrijf je een schitterend oeuvre dan kennen ze je na tien jaar nog wel en daarna is het ook afgelopen met de herinnering. Maar mij? Als ik morgen

sterf, dan ben ik overmorgen vergeten. En dat fleurt me ergens ook wel weer op, die gedachte.

Ik ben in Groningen gaan wonen om de tijd te vertragen. Lekker onder een appelboom zitten, dát is geluk. Je lekker vervelen. Maar helaas heb ik het drukker dan ooit. Ik ben een tv-mannetje geworden en dan word je steeds gevraagd en ben je altijd onderweg. Ach, het is goed, een mens kan niet zonder aandacht. De belangstelling, het publiek, heerlijk. Altijd al gehad, wat recenter tijdens mijn theateroptredens met Bart Chabot en Remco Campert. En vroeger als voetballer.

Een vol stadion, daar genoot ik met volle teugen van.'

Wanneer was je voor het laatst kwaad?

'Dat moet vast te maken hebben gehad met asielzoekers. Hoe schandalig mensonterend we deze mensen behandelen, dat werkt me op de zenuwen. Of neem die burgemeester van Utrecht met zijn laksheid inzake homohaar. En dan is er nog de idiote regering van Rutte en Verhagen die ons land op misdadige wijze verziekt. Nou ben ik nooit zichtbaar woedend, hoor. Ik voel ergernis om die dingen en plaatsvervangende schaamte.'

Welk decennium zou je nog wel eens over willen doen?

'De jaren zestig en zeventig, toen ik voetbalde. Ik was zó in mijn element. Toen sukkelde ik niet en piekerde ik nooit over de zinloosheid van het leven. Ik geef toe, dat was nogal beperkt maar daarin zat ook juist het geluk. De sensatie van een stadion, met 100 duizend man. En dan er alles aan doen om ze versted te doen staan zodat zij je bewonderen. Na de wedstrijden van Anderlecht ging ik ook altijd met supporters het café in. En af en toe kom ik er nog en voel me dan heel welkom. Belgen zijn heel loyaal jegens oudgedienden in de sport.'

'WAAR SLAAT HET OP, HET LEVEN?'

Welke plaat of cd heb je grijsgedraaid?

'*Modern Times* van Bob Dylan. Al zijn werk is goed. Elk album is weer anders dan de vorige. Elke keer weet hij weer een bepaald instrument te laten domineren, of hij doet iets met zijn stem waardoor het tegelijkertijd anders klinkt maar toch ook weer als dezelfde Dylan. Daar voegt hij bovendien de allerbeste poëzie aan toe. En tja, oude fans zeggen wel dat hij zichzelf heeft verloochend door zich in de Here te verklaren. Daar heb ik ook weinig mee; maar ik scheid de persoon van de artiest.'

Welk onrecht wil je het eerst de wereld uit?

'Honger. Geef geen geld uit aan oorlogen maar besteed het aan hongerbestrijding. Laatste las ik dat de honger in de Hoorn van Afrika met één miljard euro kan worden gestopt. Wat is dat nou voor een flut bedrag als je nagaat dat premier Rutte er in een rekensommetje dagen achter elkaar 50 miljard naast zit? Sorry, het gaat mijn pet te boven.'

Stel, je wordt verbannen, waar zou je heengaan?

'Brussel. Daar waren mijn vrouw en ik zó gelukkig. Ik ken er elke kei. Daar begon mijn leven, als het ware. Als ik er nu rijd met de auto voel ik nog altijd wat ik heb verlaten. Best een heftig gevoel. Maar tóch goed dat ik weer naar Nederland ben teruggekomen want hier ben ik op het pad gekomen van het schrijven en alles wat erbij gekomen is. Was ik daar gebleven dan was ik nu trainer geweest van

Lierske SK of Excelsior Moeskroen. Niks voor mij. Ik ben blij dat het zo gelopen is.'

Wat was je hardste levensles?

'Als jonge speler van Anderlecht – ik was 19, 20 jaar – ben ik veel te opstandig geweest tegen onze trainer Pierre Sinibaldi. Hij had het beste met me voor maar ik moest zo nodig altijd gelijk hebben. Ik was het niet eens met zijn tactiek. Ik vond hem naïef; in Europacupwedstrijden speelden we achterin met vier man in één linie. Daardoor werden we geslacht. Had ik nou wat meer nagedacht en minder gedramd dan had ik ook van die avontuurlijke spelopvatting kunnen genieten. Hij heeft mij als enige niet uitgenodigd voor zijn afscheidsfeestje. Dat deed me wel wat; had ik me ook maar eens in hem moeten verplaatsen en wat moeten relativeren in plaats van zeuren en gelijkhebbig doen. Mijn les: denk eerst even na voordat je tekeer gaat tegen een ander.'

Wat vind je lelijk aan je karakter?

'Ik ben trouw zonder daadkracht. Voor vrienden doe ik veel te weinig moeite. Ik ben slecht in contacten onderhouden en ik zou veel meer interesse moeten tonen in oude vrienden.'

Welk tijdperk in de historie spreekt je het meeste aan?

'Zet mij maar in de Gouden Eeuw. Heerlijk om te paard te reizen en een tempo lager te leven. Natuurlijk wil ik behoren tot de stand die iets te vertellen heeft, macht en landerijen bezit. Want het gepeupel had een treurig bestaan. Maar misschien is teruggaan naar de tijd van vóór Twitter, Hyves, skypen en dergelijke al voldoende. Ik heb wel aan sociale media gedaan, maar ben er gauw mee gestopt. Wel eens gereisd met iemand die voortdurend met zo'n apparaat bezig was? Vre-se-lijk.'

Wie mag er van jou nooit meer op tv?

'De paus. Het hoofd van die kerk is weezinwekkend. Oogluikend Jodenvervolgving toestaan in de oorlog, koorknaapmisbruik toch maar liever onbestraft laten, de pil verbieden en nog tal van schandelijkheden. En allemaal dekken ze elkaar.'

Ooit wel eens gedacht: met mij loopt het niet goed af?

'Dat denk ik voortdurend. En ik wéét ook dat het niet goed afloopt, want op een dag ga ik dood. Daarna is er niets meer; ik zie niets in het niets. Ik hecht aan het leven. Ik fantaseer wel eens, en dat wordt vast eens werkelijkheid, dat je bij de apotheker een pil kunt halen waarmee je langer leeft. Nou, ik zou voor zeshonderd jaar extra aan pillen slikken. Want die luttele 80, 90 jaar die ons nu zijn gegund... dat is het werk van een kruidenier.'

ROOD ZEGT: DOE EFFE SOCIAAL!

ROOD, jong in de SP, heeft een duidelijke mening over het kabinet Rutte: asociaal. De leden zeggen Stop tegen de groei van tegenstellingen die ze door de huidige regering zien ontstaan. Ze pikken het niet dat jongeren het moeten ontgelden doordat bijvoorbeeld studeren onbetaalbaar wordt, jonge (arbeids)gehandicapten in armoede worden gestort en kamers onredelijk duur worden. ROOD stuit het ook tegen de borst dat moslims straffeloos beschimpt en gediscrimineerd worden.

Daarom lanceert ROOD de campagne *Doe effe sociaal*. Deze zit vol acties om jongeren te mobiliseren en jong & oud te laten zien dat het echt anders, beter en socialer kan. De acties lopen zeer uiteen: straatgesprekken met jongeren, protestacties, verkiezing van de *Aso van het jaar*, postercampagnes, ludieke uitingen, webberichten, plaatselijke acties. ROOD-voorzitter Leon Botter licht de campagne toe in het kader hiernaast. Kijk voor alle acties op rood.sp.nl en doe mee!

Stemmen kan ook via onze website. Daar staat nog veel meer over de actie Doe effe sociaal. In november weten we de uitslag en dan reiken we de *Gouden Eikel* uit aan de minister met de meeste stemmen. Zo leggen we dit kabinet een beetje het vuur aan de schenen. Dat is nodig, want tijdens de Algemene Beschouwingen kwamen ze er eigenlijk wel makkelijk van af. Wie in de tussenstand bovenaan staat? Momenteel lijkt het een nek-aan-nek race tussen Leers en Zijlstra.

Al weken voor Prinsjesdag merkten we dat jongeren het korten op sociale werkplaatsen een schande

vinden. De meeste jongeren vinden trouwens wel dat we niet aan bezuinigen kunnen ontkomen. Maar tegelijkertijd willen ze ook dat hun gehandicapte leeftijdgenoten worden ontzien. En tja, de meeste jongeren zijn de dupe. Ongeacht of ze studeren of werken. Het overgrote deel heeft een laag inkomen en heeft te lijden onder de stijgende kosten van zorgverzekering, woninghuur en studie. Nu al moeten jongeren vaak schulden maken om rond te kunnen komen.

ROOD-VOORZITTER LEON BOTTER OVER DE CAMPAGNE

'We zitten nu met de meest rechtse regering sinds tijden. We willen met jongeren in contact komen om te horen wat dat betekent voor hen. Ook willen we ze laten weten welke bezuinigingen het kabinet doorvoert.'

Daarom zijn we op straat discussies gestart met jongeren. Tijdens de gesprekken blijken jongeren behoorlijk op de hoogte van wat er gaande is in Nederland. We vragen ze bijvoorbeeld wie ze de meest asociale bewindvoerder vinden. En dan weten de meeste wel dat minister Leers jongeren uitzet naar oorlogsgebieden en dat minister Kamp jongeren met een arbeidshandicap kansloos buiten de maatschappij zet.'

Met deze actie willen we laten zien dat een sociale samenleving wel degelijk mogelijk is. We wijzen jongeren op onze alternatieven, die economisch goed zijn onderbouwd. En op lokaal niveau passen we ons motto aan op zaken die in de gemeente spelen. Een jongerencentrum sluiten? Doe effe sociaal! Daar voeren we actie op. De campagne is een kapstok waar je allerlei acties aan kunt hangen voor een socialer Nederland.

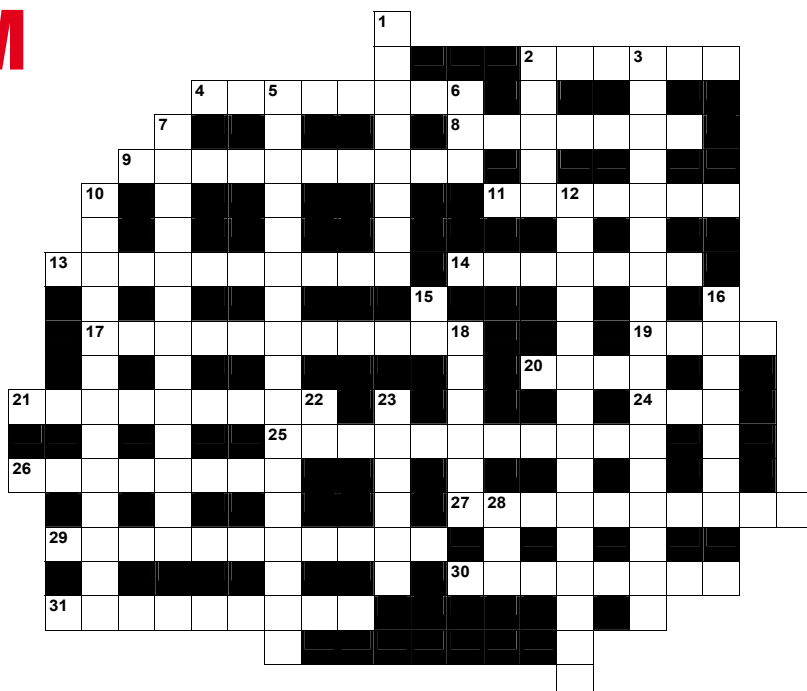
Ons laatste succes? In Zutphen hebben we een huisjesmelker aangepakt. In eerste instantie ontkende hij te intimideren, jonge huurders uit te knippen en onderhoud te verzaken. Nadat we met een zwartboek waren gekomen, kreeg hij veel negatieve aandacht. Toen zwichtte hij en wilde aan tafel met zijn huurders. Inmiddels heeft hij een lange lijst met verbeterpunten ondertekend. Zo zie je, actie helpt.

CRYPTOGRAM

HORIZONTAAL: 2 Spaarzaam dier. (6)

4 Hier is een vluchteling gewoon een bezoeker. (8) 8 De nobiliteit is niet bepaald slim. (7 en 4,3) 9 Betaalmiddel in nood! (10) 11 Wat een zielig dier. Genoemd naar uitwerpselen en moet nog naar de slacht ook. (7) 13 Dat gebied lijkt economisch niet bepaald voorop te lopen. (10) 14 Stroomt hierdoor het bloed der economie? (7) 17 Arbeider gaat er 's ochtends niet op uit om geld te verdienen. (11) 19 Noodroep van een zorgzaam PGB'er. (4) 20 Oude Nederlandse munt is zichzelf niet waard. (4) 21 Heeft aanstellerig model gestaan. (9) 24 Omkaderd beroep. (3) 25 Klust Nederlandse volksvertegenwoordigster (gevaarlijk) bij als schoonmaakster? (11) 26 Met een groen hofje is dit net een stadse buitenwijk. (8) 27 Consequent in de leer zijn zorgt voor mooie strakke strepen. (10) 29 Griekse benedenwoningen staan garant voor Finse steun. (11) 30 Vriend voert de klus nauwgezet uit. (8) 31 Demonstraties vóór proefjes. (9 en 3,6)

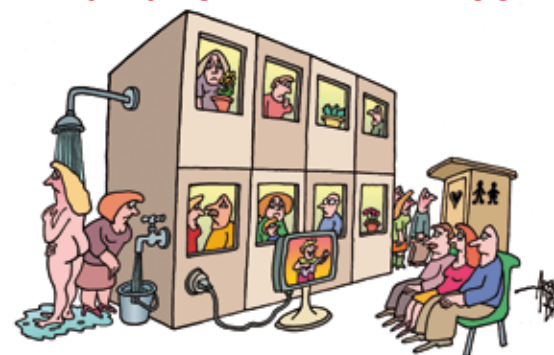
VERTICAAL: 1 Een rivier aan bacteriën in dit ziekenhuis? (8) 2 Geen oorlog? Je kunt

er gelukkig mee zijn. (5) 3 Wedstrijduitslag: Uw Bestedingsvermogen – Kabinet: 0-1. (17 en 10,7) 5 In een menslievend atelier kunt u ook met een handicap aan de slag. (7,10) 6 Dit dier verzorgt rechtsbijstand. (3, ook afk.) 7 De financiële ondersteuning voor de cultuursector is nep. (13) 10 Boswachter zit waarzegger achterna. (13 en 5,2,6) 12 Op de autobaan is zo'n

aanvaller rap verdwenen. (15 en 4,3,8) 15 Belgische schapen laat van zich horen. (2, ook afk.) 16 Met een muis is het makkelijk verraden. (7) 18 Wijnbeker waar een bekend SP'er uit drinkt. (6) 22 Werkt de predikante nu bij de drogist? (2, ook afk.) 23 Opstand tegen de fietsversnelling. (6) 28 Geletterde Baskische afscheidingsbeweging. (3, ook afk.)

AANDRANG? GAUW NAAR DE BUURT-WC!

Bouw goedkoop en schrap het toilet, stromend water en elektrische aansluitingen. Ideeetje van minister Donner. Dat wordt plassen op het buurttoilet, televisiekijken voor de straat-tv en douchen in de wijk-douche.

SP-Kamerlid Paulus Jansen: 'Trek minister Donner een witte mantel aan en je hoort een klassiek Romeinse senator spreken. Stromend water, een toilet en elektriciteit: allemaal overbodige luxe waar mensen prima buiten kunnen. Het klinkt allemaal best lollig, maar je moet er toch niet aan denken dat projectontwikkelaars straks echt zulke huizen gaan bouwen?'

Donner wil radicaal het mes zetten in de meest elementaire woningbouwvoorschriften. Paulus Jansen: 'Bepaalde eisen aan woningen zijn gewoon hard nodig. Dat hebben die we de afgelopen 2000 jaar geleerd. Dat je mensen niet de straat op stuurt om te douchen bijvoorbeeld. Ik ben er erg voor om regels te schrappen als het kan, maar een streep door deze regels is niet goed. Donner gaat er vanuit dat projectontwikkelaars zelf goede oplossingen kiezen. Maar hebben we deze regels niet juist ooit ingesteld omdat huisjesmelkers juist alles eraan deden om de regels te omzeilen en voor een dubbeltje op de eerste rij te zitten?'

voor
allen

1voorallen.nl

(ZIE PAGINA 3)